L Š

891.87
S93
CAm1

LIBRARY OF THE
UNIVERSITY OF ILLINOIS
AT URBANA-CHAMPAIGN

891.87
S93
CAm1

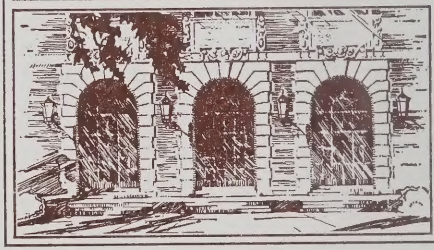

Slavic

LISTÁR ĽUDOVÍTA ŠTÚRA

Milovníkom osobitných edícií sprístupňujeme po prvý raz vo forme kazety písomné pamiatky zo slovenskej literárnej a kultúrnej minulosti vo faksimiliách. Nečudo, že v období storočnice Ľudovíta Štúra začíname túto sériu práve s pamiatkami na tohto významného tvorcu slovenských novodobých dejín a kodifikátora dnešného nášho spisovného jazyka.
Akoby úvodom do kazety je list Samuela Štúra, v ktorom otec spomína aj svojho päťročného syna Ľudovíta. Nato nasledujú Štúrove listy rozličným adresátom od počiatočných študentských čias až takmer do nešťastného Štúrovho zranenia, po ktorom zanedlho nasledovala smrť, a pomedzi ne sa prepletá niekoľko iných pamiatok vzťahujúcich sa taktiež na Štúra (výzva na predplatenie sborníka Plody, ktorého Štúr bol redaktorom, Štúrova dedikácia ruskému priateľovi Izmailovi Ivanovičovi Sreznevskému, koncept Štúrovej básne venovanej Jozefovi Miloslavovi Hurbanovi, rytina Devína, dva portréty Štúra a fotografia účastníkov slovenskej deputácie v Olomouci roku 1849). Pritom výber Štúrových listov je zameraný tak, aby v ňom ctiteľ osobnosti a diela Ľudovíta Štúra mal možnosť hlbšie a bezprostredne nazrieť do intímneho zákutia Štúrovej korešpondencie, poznávať i opticky zväčša uhladený, no neraz i chvatný duktus Štúrovho pera, zoznámiť sa s rozličnými dobovými formátmi Štúrovho listového papiera, príznačného aj pre Štúra v istých obdobiach jeho činnosti, vidieť autorove koncepty, celkové ustrojenie a výzor listov atď. Vedeckí pracovníci zas nájdu v kazete najtypickejšie podoby Štúrovho rukopisu z jednotlivých období, takže na tomto základe budú môcť ľahšie identifikovať nájdené Štúrove rukopisy a v nich lúštiť prípadné nejasné miesta. Výber v takomto zameraní nedal sa, pravda, uskutočniť dôsledne, pretože pri výrobe kazety sa muselo pracovať priamo s originálmi, ktoré nebolo možné vždy získať, tým viac, že mnohé Štúrove listy sú uložené v zahraničných sbierkach. Pri výbere sme sa teda obmedzili iba na materiál z niektorých domácich archívov, ktorým za ich pochopenie a ochotu patrí naša úprimná vďaka. Ináč všetky tieto listy sa odtláčajú v súbornej Štúrovej korešpondencii, ktorú s názvom Listy Ľudovíta Štúra vydáva v troch zväzkoch Slovenská akadémia vied v Bratislave.
Po vykonaných vedeckých analýzach a po sformulovaní syntetického ideologického náhľadu na osobnosť a dielo Ľudovíta Štúra zaraďuje sa toto vydanie rovnako organicky do osláv storočnice Štúrovej smrti a jeho poslaním je: prehĺbiť intímny vzťah súčasného slovenského človeka k tejto nanajvýš zaujímavej postave z radu bojovníkov za krajší a hlavne spravodlivejší život slovenského národa.

J. A.

ZOZNAM DOKUMENTOV

1 List Samuela Štúra, Ľudovítovho otca, Františkovi Palackému
V Uhrovci 11. mája 1820

2 List Ľudovíta Štúra neznámemu adresátovi
V Bratislave 4. novembra 1834

3 Predplatenie na sborník Plody, ktorý vydala bratislavská mládež
V Bratislave 4. mája 1835

4 List Ľudovíta Štúra Michalovi Godrovi
V Bratislave 24. februára 1836

5 List Ľudovíta Štúra Michalovi Godrovi
V Bratislave 26. júna 1836

6 List Ľudovíta Štúra Ctibohovi Zochovi
V Bratislave 4. augusta 1836

7 List Ľudovíta Štúra Ctibohovi Zochovi
V Bratislave 26. decembra 1837

8 List Ľudovíta Štúra Augustovi Horislavovi Škultétymu
V Prahe 17. októbra 1838

9 List Ľudovíta Štúra Augustovi Horislavovi Škultétymu
V Halle 25. apríla 1840 (Štúrov list je dopísaný na jednej strane listu B. P. Červenáka)

10 List Ľudovíta Štúra Jaroslavovi Pospíšilovi
V Bratislave 6. novembra 1840

11 List Ľudovíta Štúra Augustovi Horislavovi Škultétymu
V Bratislave 1. mája 1841

12 List Ľudovíta Štúra Jozefovi Václavovi Staňkovi
V Bratislave 10. júna 1841

13 List Ľudovíta Štúra Pavlovi Jozefovi Šafárikovi
V Bratislave 8. júla 1841

14 List Ľudovíta Štúra Bohuslave Rajskej
V Bratislave 16. júla 1841

15 List Ľudovíta Štúra bratom Hroboňovcom
V Bratislave 2. novembra 1841

16 Reč Ľudovíta Štúra pri smrti Benjamína Pravoslava Červenáka
(z roku 1842)

17 Venovanie Ľudovíta Štúra Izmailovi Ivanovičovi Sreznevskému
V Bratislave 7. mája 1842

18 List Ľudovíta Štúra Jozefovi Václavovi Staňkovi
V Uhrovci 1. augusta 1842

19 List Ľudovíta Štúra Františkovi Palackému
V Bratislave 7. októbra 1843

20 List bratislavskej mládeže Pavlovi Jozeffymu
V Bratislave 1. januára 1844

21 List Ľudovíta Štúra Samovi Bohdanovi Hroboňovi
V Bratislave 6. januára 1844

22 List Ľudovíta Štúra Ctibohovi Zochovi
V Bratislave 30. januára 1844

23 List Ľudovíta Štúra Václavovi Hankovi
V Bratislave 18. apríla 1844

24 List Ľudovíta Štúra Jozefovi Václavovi Staňkovi
V Bratislave 19. júna 1844

25 List Ľudovíta Štúra Pavlovi Jozeffymu
V Uhrovci 14. augusta 1844

26 List Ľudovíta Štúra Samovi Bohdanovi Hroboňovi
V Liptovskom Mikuláši 4. septembra 1844

27 List Ľudovíta Štúra Augustovi Horislavovi Škultétymu
V Bratislave 25. júna 1845 (cudzí, nie Štúrov rukopis)

28 List Ľudovíta Štúra Samovi Bohdanovi Hroboňovi
V Bratislave 6. septembra 1845

29 List Ľudovíta Štúra Andrejovi Sládkovičovi
V Bratislave 20. mája 1846

30 List Ľudovíta Štúra Mariane Božene Staňkovej
Vo Viedni 7. októbra 1848

31 List Ľudovíta Štúra Karolovi Havlíčkovi-Borovskému
V Těšíne 1. decembra 1848

32 List Ľudovíta Štúra Jozefovi Miloslavovi Hurbanovi
Na neznámom mieste 21. augusta 1849

33 List Ľudovíta Štúra Jozefovi Miloslavovi Hurbanovi
V Zemianskom Podhradí 21. septembra 1849

34 List Ľudovíta Štúra Jozefovi Miloslavovi Hurbanovi
V Uhrovci 9. februára 1850

35 List Ľudovíta Štúra Jozefovi Miloslavovi Hurbanovi
V Uhrovci 29. júna 1850

36 List Ľudovíta Štúra Jánovi Štúrovi
V Modre 25. februára 1851

37 List Ľudovíta Štúra Jozefovi Miloslavovi Hurbanovi
V Korytnici 4. septembra 1851

38 Koncept listu Ľudovíta Štúra Alžbete Ostroluckej
V Modre v októbri 1851

39 List Ľudovíta Štúra Alžbete Ostroluckej
V Modre 4. februára 1852

40 List Ľudovíta Štúra Václavovi Bolemírovi Nebeskému
V Modre 13. februára 1853

41 List Ľudovíta Štúra Jozefovi Miloslavovi Hurbanovi
V Modre 18. apríla 1853

42 List Ľudovíta Štúra Jozefovi Fričovi
V Modre 24. júla 1853

43 List Ľudovíta Štúra Jánovi Štúrovi
V Trenčíne 24. augusta 1853

44 Koncept básne Ľudovíta Štúra venovanej Hurbanovi
1853

45 List Ľudovíta Štúra Jozefovi Miloslavovi Hurbanovi
V Modre 18. decembra 1853

46 List Ľudovíta Štúra Andrejovi Holkovi
V Modre 8. februára 1855

47 List Ľudovíta Štúra Jozefovi Miloslavovi Hurbanovi
V Modre 1. augusta 1855

48 List Ľudovíta Štúra Petrovi Makovickému
V Bánovciach n/Bebr. 3. októbra 1855

(Originály týchto dokumentov sú uložené v Literárnom archíve Matice slovenskej v Martine, v archíve Slovenského národného múzea v Martine, v Literárnom archíve Národného múzea v Prahe a v archíve Matice českej v Prahe.)

ZOZNAM OBRAZOV

Devín *(oceľorytina z 19. storočia)*

Ľudovít Štúr v poslaneckom úbore
(litografia Františka Kolářa)

Slovenská deputácia v Olomouci roku 1849
(v hornom rade: Adam Kardoš, Samo Chalupka, Daniel Lichard, Michal M. Hodža, Ľudovít Štúr, Jozef M. Hurban, Jaroslav Bórik; v dolnom rade: Michal Rarus, Juraj Holček, Andrej Radlinský, Karol Kuzmány).

Portrét Ľudovíta Štúra
(litografia srbského maliara Anastasa Jovanovića)

LISTÁR ĽUDOVÍTA ŠTÚRA
Zostavil dr. Jozef Ambruš

Vydal Slovenský spisovateľ, vydavateľstvo Sväzu slovenských spisovateľov v Bratislave, roku 1957 v edícii Listár, ktorú rediguje Ivan Kupec. Šéfredaktor vydavateľstva a zodpovedný redaktor publikácie Ivan Kupec. Korektor Jozef Moser. Technický redaktor Ivan Bednář. Úpravu kazety navrhla Edita Ambrušová.

Tem. skup. 301/13. Číslo publ. 435. Prvé vydanie, 600 výtlačkov. PH 5.35, AH 33.66, VH 33.85. Pap. 221-10, 84×108/90 g. Svetlotlačou vytlačil Orbis, tiskařské závody, n. p., závod 4, Sadská. Väzbu zhotovilo Ústredie umeleckých remesiel, umelecké kníhárstvo v Bratislave. Do tlače zadané v januári, vydané v decembri. Strán 198 a 4 fotografie. Výmer HSV č. 18859/56-A-83385. Daň 5 %.

Cena kazety Kčs 120

56/VIII-11

LIBRARY
UNIVERSITY OF ILLINOIS
AT URBANA-CHAMPAIGN

Wyborný Pane Přjteli!

MUSEUM REGNI BOHEMIAE

Já bych zagisté w tak dlauhé mlčenj w psanj
k Nim nebyl wpadl, kdybych o Wegich bytu
byl býwal powědomý. Z dotazowánj se na
Nich, hned gednoho, hned druhého, dowěděl
sem se, že odessli za Informatora, ale nj,
kdo mi neznal řjcy, ku komu? a kam?
A w tom mlčenj gesstě wjce mne to
vtwrdilo, že sem od Nich na mug List,
leta pominulého do Pressspurka Gim psanj,
žádné odpowěde nedostal. Nynj pak nemálo
mne to potěssilo, a z částky y k podiwenj
pohnuto, když sem od Nich, mage to domne
nj ze Gich wjce w Presspurku nenj; z Pres
purka List dostal. Z Wegich stawu a w
nem prospěchu a sstěstj, srdečně se raduji

a

a netoliko gá, ale y Manželka moga, Gim
wynſſugeme, aby y dale podobneho Nessťj
zaluſſowali, a sebe giž gednuc giſtému
stawu oddawali. Ku to proto mluwjm,
že mi nikdy ani gen gediné litery
o tom neodpiſſe, gaký sobě staw ne-
kdy zwolá? Geſtliže magj mjnenj, y na
pozatým w podobnem stawe gak nyní
zuſtawagj, setrwáwáti to negen z mno-
hých pricin nechwaljm, ale y weliká
ſſkoda z toho na Nich pripadne, že se
nebudu mocy radowati ze synu, a ze
swých synu synu. Mam nadegi, že
ten umysl, geſtli geſt tolike takowy gako sem
podotkl, hnedby promenili, kdyby ke mne
priſſli; čehož welice žádostiwy gsem Gich
gednuc w twári w twár spatriti; a wyre-
li mogjch 3. synáčku Karla, Ludowitu, a
Samuele.

A nadegi čekati budu, zdaližo o prjchodu swému, že mne, slib toho leta naplna? A wšporcy posawad dobre se mi wede, kdyby sme tolikô uplnê zdrawj byli. I kdyby to Bůh dal, aby y w ten čas w Pres. merku. e ozdrowali, kdyžo mug Karel tam progede. Sstastny gest Gegich bratrjcek, že může pod Gegich rjzenjm studjrowati. Pana Otce kdyžo mne budu psati, nech ode mne y mogeg srdečne pozdrawugj, y wssech ostatnjch domacých. Wyslugja wybornému Pánu Prjteli stalého zdrawj, prosým Gich ponjžene, gestli Tisyka f. Michalika giž wyssla, nech mne gi odesslj, radbych gi měl, asnad y Gim bude wedome že měla wygiti w Slowenskem garyku. A giné knižky dal sem y w Prešpurku tomu Pánu který tento list prinessl kupowati, ale newjm u kterého Buchdrukera bylibi dobre a lacyne w kraude s dostanj. Kancyonale, kancyonaliky, katechyzysmi D. M. L. a Slabikare J. Palkowitsa.

Gid nynj gato y Knihař mufym tatowé Knihy my ti, nebo lide negen hledagj v mne wsfech těch Knih, ale y netkerj gid fy rozkazali abych gim pripprawil. Nech tedy affon toma Pánu, gestliby to Dni nemohli mne posl auziti, tatowé Knihy wyhledati; porada kdeby gich mel brati; a dobreby včinili kdyby my y gegich cenu každé gedné oznamili, abych fe wedel w prodáwánj Gich sprawowat. Budu od Nich po této prjležjtosti List očekáwati; nebo ten Pán affon pres den gestli ne wjce, w tre spurtu fe zabáwj, a potom netedy y w Osobe Gich famého. Mezi tym pak zuftáwam

Gegich

W Uhrowcy dne 11 Maja
1820.

wzdy ten Pryatel
kteryž fem bywal
Samuel Baur.

RECLVM REGNI BOHEMIAE

LIBRARY
UNIVERSITY OF ILLINOIS
AT URBANA-CHAMPAIGN

w Prešpurku 1834
dne 1. listopadu
o hod. 6. wečerní.

Welectěný Příteli!

Mlčel sem a až příliš dlauho, mlčel a wšak mlčení meho dostatečné příčiny Wám udati chcem, které gestli že uslyšjte, wymluwena, tak saudjm, míti mne budete. Příčiny arcit toho nesau giné, gen které giž i by předwídati můžete; weliké totiž práce mé a zaměstknání, které sau školní hodiny denně čtyry saukromnj w kterých gá wyučugem tři. K tomu přichází i to že se řecky a francauzsky denně učjwam. Co mne potom zaměstknáwá gest i to že mi Sl. Slowenská Společnost úřad Tagemníka swěřila, kterýž arcit obtjžný gest, neb gednak pamětnic uspořádanj, gednak listů na wše strany rozesýlání, gednak také i prácy údů mimořádných saudenj mne až welmi zaměstknáwagj. Náleží wšak sem počjsti i to že s saukromnými mnohými listowně zodpowjdám. K tomu gešstě i s Mluwnici (t. Grammatikau) řeči Slowenské

na Lyceum zdegšjm weřegně učjm nadto i na wyučowánj
W. U. Palkowiče srbsky : ruštěny i chodiwam,
kde pak zustáwáme wzdělawánj se w knihách
obzwlášte když takowau příležitost gako nynj
mám gsa knihownjkem Ústawu a Školnj knihowny
Odtud tedy zawirati můžete že mi času málo zbýwá
w takowýchto okolnostech nadto pak nad-
wernugi se i wjce menšj práce které wypočjtati
snad bylo zbytečné. —

Co se mne týká gsem zdraw s mým losem docela
spokogen neb se mi ať djm srdečné dobře wede.
Přikazugim zaslati tu list w němž do tjm totiž
zdokonalowánj mé ku kterému prostředky přjmě-
řené mi užjwati wolno. Snad tjm wšak mne, Jde-
ěti kam hodným stau drahé Společnosti naš-
gak wůbec wše řeči a narodu našeho se týka-
gjcj pamětnosti.

Společnost naše ať djm gednodušně nynj kwete.
Udu ge 40. kteřj se na řádných a mimořádných
rozdělugj. Předsedu Společnosti ge nynj W. U.
Schedlay učitel ... kterýžto také neza-
nedbáwá napomjnati Bratři našich k pjlnosti a k
horliwosti. Předtjm byl Spannagel tak řečený
Stradosty tento wšak úřad ten stau se Učitelem
mimořádným na zdegšjm Lyceum řečí Uherské

a ten se nám wděkowat, na něhož místo sme gedno-
stagně zawrhli. Wzdmauti niněgšjho, [illegible] w ty-
wání dwě se držjwaj, w kterých wšak i wzhle-
dnutj mimořádných [illegible] se nagíti dáwá. Co
nyní děláme, gest to z zwětšení Knihowny naší za
účel sobě máme, něco knih nowých [illegible] kaupili; me-
zi kterými wyniká Slownjk naynowěgšj Mladena
[illegible] 100 archů tlustý [illegible] i ten nay-
wětšj [illegible]. Wšemu dělame gak naykrotčegi
[illegible] Temnowěry [illegible] zablesk naší
[illegible] Slunce [illegible] se počíná na Syny
[illegible] nebeské. „Staré [illegible] Srdce mládě bíge"
[illegible] každý w cnoty kwitownaj, [illegible] národu [illegible] de-
[illegible] Kollar [illegible] sem giž též i Kollarowi
gako též i do České Wlastencům našim listy
[illegible] Společnostem [illegible]
[illegible] též i w wšech Společnostech Slawenských.
Oznamuiem Wám i to zkratka že we Wjdni ge
ustanowena Společnost kdežto Rusowé, Serby,
Poláci, Morawané, Češi, Lužičané, Slowáci, Chor-
waty [illegible] w [illegible] stane Swatky se oba [illegible]
na [illegible] národný co naykrotčegi pracugj. Ma-
[illegible] nebo Synowe gegi neuznáwagi gi
[illegible] ale gako matku. —
Co w literatury. Smetana wydal dějopis wšeobecný
(Hist. Univ.) dílo [illegible]. Kollar. Národnj Zpie-
wanky. Šafařjk wydáwá Dějopis Wšeslawenské Li-

teratury za kterau wraci dostane slibené od Caře Ruského
tisícedwě stě dukátů. Světozor posílá welmi mnoho
ozwiratelů prosím Wás přegnatte i wy tam nebo se nyní
předpláti; Cena půlroční 3 zl. k. Cz.; Tegni i cožkoli
Wás obzwlástě žádám t. gest: wzbudte tam těch našich
Slowanů by předplatili na tento rok na Kwěty nebo Slowem
Ceské, kdybyste zahynout Ustawu tomu zůstawenému, b-
činte i wy co můžete pro řeč a národ Slawský, gedno-
swornost zagisté potřebná gest a činnost i wy ste Syn
gegi; Syn rozwlaněného na wše strany, odwážného, mocné-
ho, prostosrdečného národu Slawského, ale nač i ři-
kám to, i wy to zdá se mi že cítíte. —
List od Swiecnosti pod pečetí též až w tyhoden oče-
kawegte w kterém otomluwíce. —
Co giž i do ostatních dnů žiwota našeho ať i Wám též
na pamět uwedem časy Wám dáwno ušlé: míwáme
naše wyražený obyčegné a Steinmetzla kdelge nay-
lepší piwo při kterém sobě Zpiewanky národní naše p-
řízpíwáwáme. Zlatá mladosti hodina! blažíc-
ská ach! gak tekláte a spěcháte w zapadliwosti
okean nekonečný!!!! —
Co se nowého týká gest že sme giž i kromě owan
zemřelých Žáků Silnicu pochowali což Wám giž i z
Kwětů známo bude. Na místo neho gak se dosly cho-
me chtěgí tu alespoň bywalého Libomaldrectwí Učitele w
Kremnici. A! by tuše Swiecnosti naši blahy wěk!!
Pozdrawte Ulticha kterému nakladám by mně psal. Zdra-
P. Tomboltky gak i mých domácích. Což pak od Wás
čím skôr odpowěd očekáwage, blaha wám přege
Stary Wekislawjena w.
Wáš wěrný přítel.

Pozwánj ku předplacenj.

PLODY

ſpolku

Učenců řeči Čeſkoſlowanſké

Preſſporſkého.

Žádoſti mužů zaſlaužilých a předſewzetj dáwnému zadoſtučiniti chtěgjce, ſbjrku prácj naſſich gak proſtomluwau tak i rozměrem a rýmem pſaných weřegnoſti podáwame. Cena předplacenj geſt 2. zl. w. č. Přigjmati pak penjze bude až do 10 zářj b. r. W. U. p. Matěg Šewrlay na zdegſſjm Lyceum weřegný bohoſlowj Učitel. Zbytek peněz na ſlowenſké knihowny rozmnoženj obrátjme. — Té gſauce naděge, že prwotiny tyto ſpolku naſſého wděčně přigaty budau; u wſſech drahých Wlaſtenců ſobě přjzeň ku podporowanj úkonu tohoto úctiwě zamlauwáme.

Dáno w Preſſporku
d. 4. Kwětna 1835.

Od ſpolku učenců
řeči Čeſkoſlowanſké,
Preſſporſkého.

LIBRARY
UNIVERSITY OF ILLINOIS
AT URBANA-CHAMPAIGN

w Freiperku

1836 dne 24 unora

Wysoce Učený Muži

mně wysoce ctěný Pane!

Držel sem za mau powinnost, ana ste njcekráte přjzeň swau mi na gewo dáti ráčili, w přjtomném listě wraucně se za nj poděkowati. Přjmetež tedy gakž za dwa mně učiněné dary, any mně wšeho milegšj gsau, gakž také za wozdawenj, genž ste mi wyslowně drahym bratrem mym Marótym ukázati ráčili, wřelé ode mně djky. – Kdež přání wšak tomuto pobudily mě i druhé přjčiny, _nawštjwiti_ totiž sem Wás chtěl něco o stawu našem, něco o stawu školské naší [illegible] slowenskému spolu přitom žádati sem Wás uctiwě sobě předsewzal, dowolili Wám toho čas, _zodpowjdati se mnau_. Smělá owšem něco žádost má; wšak upřjmná, aniž giný gest mi tjm účel, gediné něčjm swaté naší wěci národnj poslaužiti, která ze wzágemnosti každowe wždy nějaké wyhody docjlati se může.

Staw zboru našeho nyní wšech giných roků radostněgšj gest. Udůmáme to, negen wšak i se předcj letošnj společnost nad giné roky, nýbrž i horliwostj, přičinliwostj. Arci tam toho w takowém stupni možná nebylo, ana gen začátkowé byli a zbor náš gednotwářnostj se řjdil, ted wšak panuge wětšj rozmanitost, která pojjmá a rozgitřuge mysl. Čteme nyní mnoho dějepisů kmenů Slawenských a gegich literatury, který w zasedáních ač prawda gen přiměřeně s tam naším předkládán býwá; účinkuge nyní mnoho knihowna naše, ana obohacena gest gak wznešenegšjmi wšemi Česko-slowanskými spisy, tak také i djlami wšech Slawenských nářečj. Rozsáhle naše zdrowidany podpaluge, nowiny wždy radostné přicházegj roznécugj náš lépe a lépe. Ugišťugi Wás Slowutný ... wšane, budeteli krotky těmito zbor náš připracowati, že z něho ta nay wětšj pomoc národu našemu wykwitne.

„Plody" wjm dawno ste giž čekali, že tak neskoro wycházegj my zhola na příčině negsme. Nikdy snad žádná knižka tolik obtjžnostj neměla, co naše ubohé „Plody". Čekati se musilo hned na králowského vandce, hned na tisk latinský - a to bylo příliš dlauze - hned na papjr, a i ted na to k dotisknutj ostatných dwau archů čekáme!! Na předplatitelých nedostatku nemáme, těch máme tolik, že sme to nikdy nepomysleli. Před několika dny zaslal mi z strany náš wýtečný Palacký, poslal nám 80 předplatitelů, mezi nimiž i tři krabata. Morawa se nezahanbila, ani Rakausko, ani naše Slowensko. Litugeme gedině že se nám wjce chyb do nich wlaudilo, obzwlášť do prwnjho archu wšak wina

neymme, nebo sme gim dwěma oprawami wyhowěti nemohli. Tiskař pauhý neznalec slowenčiny i co pak se od takowého očekáwati má. Ohledě-ni to budeme na konci naprawiti.

Spisy w Slowensku někde wíce, někde méně ožiwují snad. Kraj, na nějž se díwá naše stará, wzhlawná Sitna, ač bohužel! nyní gen w rumích slawy swé, zdá se obžíwowati. Tam se dosti hnuli Slo-boda, Stroš (kaplan Brezowský!) Zochán (kněz katolnánský!) wše-možně pracugí na wšem, cokoli se děge k wyhodě wěcí našich. Pra-cugí i giní mnozí. Bůh gim pomáheg. — Ale mé rodiště Trenčín — škoda že byl někdy sídlo Matauše — zdá se býti geště na konci sedemnáctého století. Wše tam mnoho zakrutě leží, aniž si kdo dá záležeti na tom mnoho takto rozplačiti; wyjma Skočetku a ... kněží katolických, kteří horliwě pracugí. Chtěli wšak teď tam giž sekowanci zboru našeho, a gist sem tím, že nezadlauho nowau twář-nost oblečie. W Žilině kolik mladých kněží: zdaž se geden o něco přičiní!! Škoda gim toho umenia které na sebě nesau. Ginače to gest w ... a otslaučky w Zwolene — tamto gest náš Kuzmány, který psaní mi něco několik dní nesl, odloučený pak na Hron-ku odeslal. By Hronka wesele kráčela až i Wlah za sandru-ka měla, o tom se postaráme, rucejme napřed za geo dlauhý ži-wot. Časopisu nám dáwno bylo třeba; ten bude hromowodem lite-ratury do žiwota národního. W Kežmarku společnost zemřela, aniž wíme, wstali se gegí duch wíce — snad gen do widitelné smer-ti padla. Prešow pokračuge, Lewoče s ním, tímto otslaučkem chceme Čtady našimi posluhowati.

Každé našmu nayzavlaužilegším [illegible] — i w rozličnych nářečích [illegible] Knihy, gest znamenitý důkaz wšeslawského ducha. [illegible] sme swatek tento, gak o tom zprawu máte, gen saukromně držeti; bohda že se i my někdy oklásíme.

Wyjmenowaný [illegible] — nuž přičinliwy — mne odoslal gednu [illegible] s tím doložením by som gi [illegible] zaslat, spolu nato [illegible] žádal by [illegible] gi za [illegible] w, [illegible] [illegible] daň, [illegible] odosílam gi tu sando Wašemu. [illegible] ste na nás, by sme i my něco [illegible] — osmělíme se snad o něco pokúsiti. Těšíme se serdečně nad krokem nowým „Zory". — Cirillo-Methodiádu giž mame. — [illegible] sme [illegible] tu nayradostněgšú, zprawu [illegible] Slowanských.

[illegible] kralowé ogu neposkoge. [illegible] musegi do Ameriky: a [illegible] wolnosti. O Bože!!! Gen aby sme se i my [illegible] nemusili, nebo i my geme toho ducha syno we.. „Běda wogny chuc Králi gwaltem chcą pokoiu; Ale w každem nasz oycze nasotkacie boiu". — Wšak lepe gim tam než w otrocké wlasti; Kýžby se z ní i naše Amerika stala.

[illegible] bych gešte mít ale dokončiti musím, dautam wšak, že se nezadlauho [illegible] Wám Wysoce ctěný Pane [illegible] oklásím. Pozdrawiti račte wše[illegible] [illegible] milowaný, gmenowitě p. [illegible] a [illegible], o němž nemohu pochwáliti že [illegible] [illegible] mlčeti [illegible] w [illegible] poručege se do žalu [illegible] wáš uprzně zůstáwam [illegible] Wáš

ponížený ctitel
Ludewít Štúr

* Dostal som list tento v Pešti 1836. Svedčím to v Novom Sadě dňa 9 Aprila 1865 Michal Godra.

w Prešporku
1836 dne 26 čerwna.

Wysoce učený Muži
mně wysoce ctěný Pane!

Wáš mně předraký list obdržel sem řádně, w němž sem se za upřímnost Waši w něm patrnau kochal a gešťě se i nyní kochám. Zprávy, kteréž ste mi w něm podati ráčili, byly mnohým zagímawé a předmětem wšeobecného těšení a wzágemné radosti. Kdykoliw listy od Wás ušlechtilých wlastenců přigímám, giž mi srdce [illegible] a [illegible] celé ohniwě tluče: za co? za muže ty, které sobě za wzor naší účinliwosti béřeme. — Mám [illegible] [illegible] příjemných zpráw, proto spěchám Wám ge Slowanstwí Slowane zděliti. Wýtečný náš p. Maciejowský přišel k nám dne 13 čerwna i bawil se u nás geden den. Ušlechtilá to duše. U nás panowala nad-

wygewem tjmto radost nesmjrná. Přigali sme gey s naywětšj slawnosti. Den ten zůstane nám dnem žiwota naypamětněgšjm. Nebudu se zabawowati wypisowánjm obřadů, které se ďaly při geho přigetj, ana sem to p. Štúrowi obšjrněgi wypsal, a mnoho nynj na gazyku mam, co wymluwiti musjm. Gedině to připomenu, že Wám odesjla skrze mne knihy p. Maciejowsky, které p. Šafařjkowi odewzdati mate, geho on do Krakowa zaslal; wyslu pak Wám odesjlá ljstek i p. Kollárowi; tento wám do geho listu zapečetjm.

Swětili sme dne 24 dubna na Děwjnu starých ruských národnj swátek, když sme 16 přjtomnj byli. Mohlo nás asi i 50 býti, ale sme gen staršj, kteřj wywarowáwagj se zlých nemilých následků, tu se wybrali. Byl den gasný; slunce z gasna wycházelo, ana sme se zbližowali starých hradeb osiřalého Děwjna, a zdálo se wycházeti na den nowý Slowanstwa! Přiedše tam, proděchli sme sobě, nač wylezše na naywyššj hradbu Děwjna, začali sme se zpěwem, k této slawnosti složeným swátek náš. Na to držána byla řeč, w njž se wyprawowaly přjběhy Děwjna a srownáwati časy minulé s přjtomnými, po čem zpjwáno gest. Za zpěwem wystaupil giný řečnjk s odau k tomu složenau, kterau zpěw přegal, po němž zase trauchlozpěw třetjm řečnjkem řjkán byl súwodný. Wystaupili tu gesstě některj a řečnili naywjce z Kláceta, pak, odu na Slowáky, znělky ze Slawy Dcery. S tjmto se ukončila slawnost, která nám wždy pamětná zůstane. Zakodau sešli sme se w městečku s gakýmsi úřednjkem zwlá-

čjho pánectwj, genž nám krátký wýtah z rukopisu z děj[illegible] ne
do opwatí přislíbil, což i učinil, odeslaw nám to hned na [illegible].
Bůdeme tu wěcj někteřj a zcela to odpjšeme: pak časopisu zdělíme.
J. [illegible] w [illegible] nám radj, bychom tu slawnost wjce ne
obnowowali z mnohých důwodů; Kampelík z Morawy mocně ponauka, by
chom gi slawili, wšak ruky předešlého pomažeme, magjce dosti na ge
dnom kráte. Tehdy tam gen zawolánj a w tich zatratjmo to zrušene.
Ptáte se mne na Klacela a geho staw, což Wám z listu Kampelíkowa oznamugi.
Klácel gest professor mudroslowectwj w Brně, úd řádu Augustinského (mnich)
26 roků stář, pracuge nyní na Ludmile. Wytečné geho básně rozwan cestou
wyšly s o tom by bylo třeba obšjrněgšjho a auktorowjho [illegible].
Kwětka k nám doběhla, gižto sme radi wjtali. Poslal mně p. Kutzmány na
[illegible], z nichž sem w prwem okamženj 25 wýt. rozprodal. — Zora nás wšecky
radostj naplnila. Oda na Slowáky w společnosti ani [illegible] řečnické nezůstane
a Waše — račte odpustiti že tak důwěrně mluwjm — myšlénky při dýmčeli w
každé weselé společnosti se wýceklat ozýwagj. Nemáme gi geště poněwadž
knihowna nyní málo má, ale si gi brzo koupjme.
Odesjlám Wám několik prácj podčasnj, které wznikle ti za ludne, račte ge
dáti tisknauti w Zoře; ale gen [illegible] tem wýminkau budau-li hodné. Wjce
sem nemohol udělati, neboť hrozně zaměstnaný gsem, slibugem ale wjce
gak náhle budu mocti zaslati. Posjlá i p. Swetla i nás[illegible] ostatnj [illegible]
hotowit něco, nápodobně i giný údowé zasjlagj. Dowolte mi wšak snažně
swým něco z ohledu dáwiti se mog[illegible] [illegible]. Uzjme

Waš žádan Slowanky Slowane neraide žádnou, byťby ona na [illegible]

[illegible] w Zoře byla, ponewadž naše [illegible] tým klevati lide. Pra[illegible]

[illegible] pro [illegible] tým se [illegible] nyněgší naše [illegible] národu

potom Důwěra naše wzagemná nebude [illegible] [illegible]

[illegible] do [illegible], [illegible] tom gméno widím, že wěrným synem Slawy gest [illegible]

z [illegible] se [illegible] i [illegible] potom mohau tom [illegible] práce

býti a [illegible] [illegible] w ranče berana. Ten může býti potom na

[illegible] [illegible]. Toto gest snažná žádost wšech čestných [illegible]

[illegible]. Záwada naše gest: pyvnina (?) blaho národu, w něm člowěčenstwu od

[illegible] ale za to ani gen naymenšj neočekáwag.

My sme zarazili nowau společnost na dobrau radu bratřj Morawanů. Účel

gegj samostatné nezáwislé spisowatelstwo. K tomu gjt Každý - [illegible]

[illegible] býti [illegible] [illegible] - genž se [illegible] do základu 10 [illegible]

naymeně a [illegible] 1 [illegible]. Gest nás giž 11, ale nás bude do [illegible]

wšickni ale gen welmi wybraný. Budeme wydáwati knihy obsahu dêgepis-

ného, zeměpisného, [illegible] na náš obecný lid, genž [illegible]

[illegible] wězy: knihy budau laciné, aby se tým lépe minuly. P. [illegible] [illegible]

dáme, aby byl ochrancem - ta penjze [illegible]. Dá nám [illegible] mne [illegible]

[illegible] za gednatele. Knihu i [illegible] i [illegible] [illegible] nimeyj [illegible]

[illegible] gim [illegible] [illegible] [illegible] [illegible]

[illegible] Slowanských [illegible] [illegible]. Newygdeme s tým na [illegible]

by nám to někdo [illegible] [illegible]. Úlohu [illegible] [illegible] [illegible]

nemohu. - Zjtra k nám přigde [illegible] [illegible] [illegible]

[illegible] Kl. Tatel zemopisu [illegible]. Wčera mi psal z [illegible] [illegible]

[illegible]. [illegible] [illegible] naywětšj [illegible]. Budeme slawiti [illegible]

až giž bylo [illegible]. Bezděky [illegible], abych [illegible] [illegible]

[illegible]. Poraučege se Wám do dalšj [illegible] gsem

Waš [illegible]

*. List tento písan bol Michalu Hodžovi do Pešti; čo tu značím dňa 11 Apr. 1865. M. Urban

w Prešporku
1836 dne 4 Srpna.

Upřjmně milowaný Ctibohu!

Twůg list odě dne 8 Července [illegible] i s wšemi zawinutými sem přigal, wšak gen
dne 13, poněwadž dne 12 na ten den totiž kdy [illegible] sem drahý, ga geště
w Prešporku sem nebyl. Na mjsto mne Martinek wěci od wšatky
wzal a mně ge doručil. Ozwal si se Ty ze wšech [illegible], kterj se o-
[illegible] Kolébky této malé zagemnosti naš, a wěru můžeš wěřit
[illegible] Twůg mi wjtaný byl. Wšak arci tam malo potřeb[illegible], ale
wěz [illegible] [illegible] [illegible], které [illegible] gak wždy tak i nyni wlez[illegible]-
[illegible] [illegible] [illegible] cesta [illegible] [illegible], zagjmawěgšj byla, lehce [illegible]
poněwadž si se wždy zbýčal s mnou těch, kterj nám předmětem [illegible]
w tým mnoho naš stawěli; Kruhů těch, w gegich [illegible] mami [illegible] na-
[illegible] [illegible] Krchawaty. Než byla i mně zanjmawé me Ni-
[illegible] [illegible] [illegible] chtěto [illegible] Tobě na krátce wdati a ge
samé poněkud rozwjnym. - Cestowal sem ga tam u weliké radosti;
cestowal tak řjkage w triumfu, čehož arci sem [illegible] nenaľál.
Naypr[illegible] sem přigel do [illegible] k Sedláčkowi, který mně

a náš [illegible] cestowal sem [illegible] s nyjm mi[illegible], s [illegible] ev
naywj[illegible]něgí, přigal Bylo to giž poſlednj, an sme se dorazili; my [illegible]
wysoko slunce dále sme se ubjrali, wšak před nijakým zástěranami
před gakým zjewem sme se odtud dostati mohli; i ušli sme
mu [illegible] wůli, zůstawše tam před nás. Wida že mi na čas nezbýwá
dal sem se do celé naší zpráwy o wěcech naši[illegible]ch, [illegible] slyše p
Sedláček zahořel nowým [illegible] k swaté nás wěci, a i každý za
řádné na [illegible]ch i na penjzech přispjwagjc kdá do společnosti
naší wstaupit, a dopisowáni se mnau oswědčil. Čytal [illegible] on potom ne
které swé [illegible], které byly welmi swobodomyslné, k [illegible]
zásy opětnému sem já to wšecko zwrat, což on činiti i dále slíbil. O
hneďko na druhý den šli sme do [illegible], kde w [illegible] málo se pobaw
mého Pawla, spěchal sem i s njm do Přítrže, kde Šulc nás se wš
wlj [illegible] přigal. Tuto sem zase kázal wěc naši, které [illegible]
docela neznámý byl; a odušewněl. Na mé upomjnagjcj slowo bude
wydáwati swé djlo pod názwem „Duch Křesťanů" giž w [illegible]
kowé, kteréžto, gak z několika wyznání sem widěl, [illegible]
nebude našemu obecnému lidu. Tento také puzen horliwosti do zbor
našeho za údu na wšecky [illegible] přispjwagjcjho wstaupil. [illegible] Přjtrži
rozžehnat se s mým Pawlem, táhnul sem sám do [illegible] tam
sem, neyprwé sice blaudě po Kopanicech a wršcích, i [illegible] a
w náruč mého Tomáše Klement. Přjgatý [illegible] sobě představ
ti nemohu, gak mne tam přigali: byla tam radost [illegible]. Ga

a přítele mého Pawla neydůwěrněgšjho Vrtarina [illegible] Kota a [illegible]
[illegible] v [illegible] při tehdeyšj Wragstě, muže [illegible], gešto swé
[illegible], na 80, oro tisýců bohatého Slowana naywětšj [illegible]
[illegible] sem staw wšj nadiu předložil, i zahořel láskau k úkrauům
[illegible]. Knihowan naše bohem i podporowati slíbil, a se mnau wždy
[illegible] magjcý [illegible] [illegible] slowem - mým přítelem se stal.
Boleslawe se i [illegible] nalanijce, geli [illegible] sme do Prešporku, kam
sme dne 13 ó [illegible] dorazili. Ni i byl sem zase w Prešporku, ale
ne w tom starém, nebo [illegible] byli z něho duchowé mogi starj; wšak
mi bratři proto, [illegible] mi tu přicházelo. Nikdo, genž by se
zpráwěti dwi mě [illegible] tu nenalezl, okrem gediného Záborského
[illegible] s gimž se nyní samým trháme we wšech našich. Pawel mi
odešel 15 i tam můg přítel starý [illegible] zase. Dnes sem od něho
list dostal w němž mi pjše, že tam duch Slowanů [illegible], on ně
která djla z Němčiny do Maďarčiny překládá, a geden starý m
[illegible] Slowenský z [illegible] [illegible] mi prostadi slibuge. Gistě se zase do
Prešporku w Září, an z Kanošky [illegible] složiti má, nawrátj.
Já učjm u Šweigera a Riedlera Slowenčině, kterými hodinami
se tu wydržugem. Měl sem i druhé hodiny, any mne wšak wšecě
do času zbawowaly, nechal sem ge, nebo tak nebyl bych [illegible]
ti mohl. - a proto sem tu zůstal. Měl sem stále wynčowaný do
stati [illegible] u Branna zdegšjho měšťana wšak ale chlapce,
kterého sem učiti měl, pogde gešťe rok na [illegible]. Mezitjm
nám slíbené od Professorů a zwlášť od Ševera, že wše dobré
co se nahodj, dosáhem, i mi ga sem s tjm spokogen. Den

bych sebe skromně udržeti mohl, nic wjce nežádám, a to [illegible] wěci
našj postawiti mohl. – Litowal sem, že sem se z [illegible] [illegible]
odtrhati musil, nebo přišlo gešťe wystanowený [illegible] [illegible] na
[illegible] gista. ale dne 14 [illegible] mi w Prešpurku [illegible] [illegible]
[illegible] tam cestugi, zpěwy a [illegible] sbjragj pro sebe [illegible] Kde
gen se mohau w národnjm duchu konagj! – Budem na rok zaopatřen
[illegible] w [illegible] weřegné předčitanj, kdě gsem [illegible]
literatury [illegible] sem si wystawil [illegible] česke a polské řeči;
wýtah z děgepisu národů Slowanských a [illegible] řeč našj, [illegible]
[illegible] pro [illegible] [illegible], které [illegible] [illegible]. [illegible]
řečj [illegible] polské nářečj předkládá [illegible] o to mne mnozj [illegible]
[illegible], a [illegible] [illegible] [illegible]. Mám [illegible] welmi mnoho
před sebau. – Grossmann [illegible] [illegible] list, w němž mne [illegible]
žádá, abych mu [illegible] [illegible], nebo [illegible] [illegible]
[illegible] Škola[illegible] [illegible]. [illegible]
hl, než [illegible] nic takowého [illegible]. Že Kuzmány [illegible]
[illegible] [illegible] nepřišel. [illegible] [illegible] [illegible]
[illegible], [illegible] [illegible] Palkowič
w Nitranské se welmi [illegible] měl sem [illegible] bránili Kuzmányho, a
[illegible] braniti nemohl. [illegible] se, což mu welmi škodilo.
Budem mu to [illegible] [illegible] sem [illegible] odeslal, [illegible]
papjr a wosk, an wečer gest [illegible] [illegible] se náhlým, odeslati
[illegible], [illegible] [illegible] [illegible] příležitosti to učinim.
[illegible] welmi [illegible] [illegible]. Pozdrawte naše a
[illegible] [illegible]

Ludewjt.

[illegible] se dowěděti a [illegible] že tam sem, [illegible] se trawil w
[illegible]. Bylo tam krásně [illegible] nikdy nebýwalo. Na tiny
[illegible] každý přišli ku mnžowé wšeliké [illegible], gimž sem [illegible]
našich Kreslit, a ge by se gednau giž [illegible] národu a [illegible] po-
[illegible]. [illegible] sem du zýskal. [illegible] někdy uwidějí. Z
[illegible] se [illegible] giž [illegible] cestowati; [illegible]
wšade 6, z průwodců, kterým nepomínul sem wše co potřebné
gest, [illegible]. Byl sem w [illegible], kdež [illegible] gest, který
nás za [illegible], [illegible] znectiti chtěl, a giž se byl
[illegible] stal, že mne bude za naši [illegible] kárati a za [illegible].
Než diwy!! oněměl, an sem tu přišel. a nás wšecky tak [illegible]
[illegible] možná [illegible] prostem od sebe [illegible]
Bawje se tam, od [illegible] bylo nadrazjw [illegible], aby
[illegible] giž gednau se [illegible] střelami [illegible], což wšak on učiniti ne-
chtěl žádným způsobem. Z [illegible] to [illegible]
než nic neprospělo. Kraecně předložil sem mu analogii [illegible]
[illegible], kterau wida w čem záleží [illegible], a [illegible], že
on na ni neuwážel, proto že ji neznal. Darowal mi knihu a
mezi nayupřímněgší rozprawau a přátelstwím [illegible] nás [illegible]
hodiny wyprowázel. Gest to muž wýborný, něco [illegible] wšak
[illegible]. Z tohoto sem [illegible] o wedlowé
[illegible] wydawati [illegible]. [illegible] sem potom [illegible]
[illegible]. Kdež [illegible]. Adámič i Tobě známý, [illegible] Slowan naylo-

liwigdj se bawj. Jen mnoho kona ; Knihowan Slowan [illegible] w Ni-
transké nagwětšj ; wše tam mnoš. Šli sme potom do [illegible],
kdež Strážček mi [illegible] a pohádky zbjrati slibil, a odtud sme
se dali do Myjawy, kdež s Slobodau sme sobě [illegible]. Tento
potom, an sem se tu od njch [illegible] rozlaučil, gešte i s gednjm
doprowodil nás s Tomášem do Březowé, kde sem se gešté čtyři dny
bawil. Z Březowé na příležitosti [illegible] nazpět [illegible] i s Hor-
čem sem letěl s [illegible] do Trnawy, cestu naši řídjce
přes Modrnice. Přišli sme tu k welebnému starci Hollému.
Práwě se byl z [illegible] nawrátil, a [illegible] unawený [illegible] an sme k nému
mu wkročili. Přigal nás [illegible]. [illegible] od [illegible] ge-
mu darowané sem přinesl, které [illegible] byl [illegible], wšak by
welmi [illegible]. Howořili sme s ním, při našich wypraw-
wání twář geho mladnula, a my [illegible] wzhledem na něho
Bawili sme se tam čtyry hodiny. Odewzdal sem mu naše listy
nám něco na památku napsat, wšak se [illegible], nám to [illegible]
že tak nechal. Mně darowal i Tomášowi [illegible] Kni-
hy, nač sme se potom [illegible], slzawě od něho rozlaučili. [illegible]
myt na nowém [illegible] pěwn pod názwem „[illegible]“, na
kteréhož [illegible] sem se [illegible] ptáti nechtěl [illegible] wšak [illegible]
zanjmawý [illegible]. [illegible] byl předešlým
dnem, [illegible] my tam byli u něho. Z Modrnice letěli sme do
Trnawy, kdež s Tomášem se rozlaučil, s Pawlem pak w na-
ustanoweném mjstě se shledal. Přenocowali sme tam u

w Prešporku
1837 dne 26 prosince.

Milugme se bratře.

Twé obadwa listy sem přigal, onen prwnj až w bolestném stawu s radostí, tento až w lepším položení s žalostí a zármutkem. Psal sem [illegible] mnoge [illegible] listy nemocen, a giž giž spěchal sem k branám řeku, z nichž není nawratu – ale wytrhnul mne z nebezpečí Dr. [illegible] kterému če- mně co počet blaha: buď mu Bůh za to odměnou! Přišel sem poznowu do zapálenj plic, což sem z mnohého namáhánj ale [illegible] [illegible] mil: proto giž wssecko a ga znowu se wiegi [illegible] wie, w tom Wás milý bratři, přimiž se co [illegible] duše mé. Pozdrawugi Wás opět srdečně, tiskám Wás k rozželenému srdci, gež [illegible] wěčně [illegible] bude. [illegible] list nám prwnj [illegible] wida [illegible] a utlačenj newinných [illegible] našich. O bratře, nad tjmto ga častěgi plakáwam, a wěřím ne- máme, nemůžeme byt weselými dotud, dokud tento staw trwá [illegible] naše. Ale bratře powažuge wnowě wznikegjcj žiwot Slowanůw powažuge děginy [illegible] celem slawnym wolněgi oddechnu [illegible] a gsem [illegible] naděge že nezadlouho uhnětený utiskowany rod náš w ginem stawu wy- stoupj, i nezadlouho na postržích otčiny naši slewik se budou [illegible] we [illegible] gakowy gest [illegible] na wěčněslawných [illegible] wažugi děginy a widjm že celé to negwětšj [illegible] a [illegible] wyhnulo [illegible] byly přičinou [illegible] strany [illegible] [illegible] rod náš, při čemž ta sladká myšlenka powsta- wá i nám že ono zlé není půwodem w národu našeho, ale gest přinese- no z [illegible] národů cizých, a zwlášť na Slowa- ky [illegible] Maďarů národu genž nic [illegible] nepřinesl, ale wždy s

[illegible]

nelidzki, stawne ony [illegible] nie wstecznowali. [illegible] bych [illegible] wyrodził
[illegible] można że [illegible] wszystko [illegible] o tem [illegible] pamiętajmy – jeżeli
[illegible] jest [illegible] wy [illegible] tako [illegible] zwierzchnim [illegible]
[illegible] dzieł [illegible] moimi [illegible] z wszystkim [illegible] z innymi Sło-
wianami [illegible] już na wet [illegible] Polska [illegible]
[illegible] ducha tako padło, ale [illegible] z jednem duchem, jak nam [illegible]
[illegible] w [illegible] Odradzające się Polska [illegible]. [illegible]
na tem świecie jest [illegible] duch [illegible].
Polacy mi nyni [illegible] czyny [illegible] w Bajigi
[illegible] 1) O [illegible] wzajemny [illegible] Polska 3) [illegible]
nie partyzanckiej 4) Wygrane dla Polski [illegible] zasadniczej. [illegible]
[illegible] bardzo [illegible] rzeczy [illegible], a nu-
głębsze [illegible] więcej niż [illegible] własnego. [illegible]
[illegible] Lud! Lud! [illegible] tam się
najwięcej [illegible] jeden! [illegible]
[illegible] z drzewa, co [illegible]
Nad mogiłą śpiewa, [illegible] Mam [illegible]
[illegible] wybrana
[illegible] Malczy
[illegible] Stefanowic [illegible] wie-
li [illegible]
słowiańskiego [illegible] wydał [illegible]
[illegible] Arnoth, [illegible]
to w [illegible] nalo-
[illegible] Kiriakowic. [illegible]
[illegible] tam
[illegible] na
50 zł. w.c. [illegible] Morawsky [illegible]
[illegible]
[illegible] wszystkim [illegible]. [illegible]
w prawdzie, w [illegible]. Z bohem.
[illegible]
[illegible]

Bratru welemilowanému
Augi. Hořislawowi.

w Praze České
1838 dne 17 října

Předrahý můg Hořislawe!

Odcházege z Končin pobratřeneckých nemohl sem se zdržeti, abych Ti mage geště příhodné místo, několik slow wlasteneckých gakoby nělkýmkým citů mých zewdestat a Tobě mé pozdrawenj pjsemnie wygadřit. Zjtra odcházým do germanských kragin dneo se rozžehnám s bratry při Wltawě, dneo se žehnám i s Wámi tam na Dunagi přege Wám wšelikého požitý, wšelikého prospěchu we prácech Wašich. Wyspanilá čátko Slowenské pracugte wyzmyslow, stežně, abyste wyplnili určenj, geni Wám wyznačeno w Kollegi Slowenska, abyste gadrnansto po nechali žiwota swého na wesmyru tomto. K Tobě zlášť nynj můg Hořislawe obracým se řeč ma znagegjc, že weliká gestit Twá w přjnaýjch našich důležitost, abys gak možna zasazowal se o pořádek při knihowně, o obohacenj pokladnice a t. d. Nástupcowé Twogi wděčnými či budau za pořádnj Twé úřadowanj, a což naywětšj gest wykonaleš powinnost swau, giž Ti tak četný zástup mladých Slowenska synů na srdce wložil.

Postaral sem se giž o to, aby Wám knihy řádně doručeny. Na mé dotazowánj kde by dwa balíky od Spinky a Pospjšila na Straigera wyslány gsau. Již nyní ty dozorce tak zde k Swaigerowi poslal a prwé bratry o půjčky pišu, aby takowé sobě wyprawiti mohli. Čím wjce se knih odbude, tím bude prázdnější knihkupectwj, a tak giž ty naprwnějy kolo mužeš gako to dělával za předešlých let.

Na tancíwý wečer zapomenauti nemohu, ani těch zábawnej geště mi posawad Hollého hřjmagj wersše w ušjch znj. O Holly! wykřiknu Holly! Ty zwěstí dáwnowěkých asj! Ty pěwče swatých wěrný národních našj! Gaké to nám štěstí o welkonoci a na každý pád nigakož o to pokusíte, aby byl zkreslen. Umíti pozw, neb geg zkreslené hauba padne wěčna na nás, že sme tak welikého obrowského genia potomkům našim w podobě nezachowali! Nu žij blaze! žij šťastný Kristiane můj! Žehnám tě a žehnám wšecky bratry: Pasowskéra, Dalibora, Bohuslawa, Michalkowiče a wšecky gsie. - Teď se giž zamlčíme! - S bohem! Twůj upřjmný

Ludewjt.

Milý Bratře!

psaný ire mnohé gak radostné tak i velmi žalostné zprávy w sobě od … drahého odešlé sem přigal, na kteréžto z některých příčin s odpowědí odkládati nechtěge, teď w krátkosti se ohlašugi. – Že se gen novau prácowau … litowati musýme. Proč to činýme, z … mýho o tomto gednaggjjch sse poznali. Tde geště gen to podotknauti mám, když se wěřegně i zle i dobré (co do básky) práce čítawaly, poněwadž se i ze zlých i to … gest ne wyce, zápor posluchači poznagj tíj a pilnost … a teď lépe než ze saukromého posuzowanj při nimž genom někteřj … magj i wic takowj, kterým … se gja na známosti gednotliwých tak neznámi, gako ti, kterj se … wyswěčení gsau – poněwadž dále chyby … wěřegně wytýkané mnohem wjce na polepšenj pracowatelů působiti magj, gako když se to saukromě děge – a to předce hlawnj gest, aby wytýkaný … bez … žádaných. Co se saukromně děge, malý to má … wšeto wice na … toho, který … potřebuge. – To samé, aby se gen dobré práce čítawaly, gest něco smyšleného, … atd. a zdá se, že gen po blesku … gako tam u Wás ti … . Když se každý usilowal, aby práce geho wěřegně … ha, to není prawda, i dobře znám že mnozý gsau mezi … kteří … se ona wěřegně … – … pak, zdali … ze žiwota wšech literárnjků wyplynul … i to není natáhánj pauze gen některých ostřegjch při … wšech zákonů – gestli ono … – musý se na … z rodu poror … co na to … kteřjby … atd. Nic wjce o tomto slow tratiti nechci! Že se … tak drahé dobré … z toho se gen … těšiti musýme, gako naproti tomu nad … tak nedospělých mladjků a bratrů našich horce žalostiti: To … ztráty … !!! – Gižť také … čas gest aby se Zpráwa na minulý rok wydala, wšak pak se třeba postawiti … o … zpráwy na rok … se magj. Miroslawe! dobře se ti třeba ku … ostrogiti, nebo někde na twé cestě wšeliké nákazy postřetáwati máš. Zohledu … gako i wšech bratrů našich, nám to k tomu … co sem … wyslowně … aby na wšeckan způsob Německo … a tak

Geště Pozři do obálky!

z ohledu … magj … zwláštnj, gako Kowáci, … památku … a když … ještě …

… wšecko … od … bratra … Dyla z … proto …

v nekterých takto [illegible] by se mi nelíbila. [illegible]
který gestě [illegible] aby se [illegible] a ge-
[illegible] ani [illegible]. [illegible] to [illegible]
by mi bylo, kdybych [illegible] budaucj [illegible] mi
[illegible] žádné [illegible] neděláj, tedy
na [illegible] Záležitosti gako [illegible] náš [illegible]
[illegible] předstawiteli [illegible] [illegible] gestli se mu [illegible]
slov. [illegible] gak [illegible] atd. z [illegible] Slawnau, co [illegible]
Slawnosti proto aby se tím gak na [illegible], tak na [illegible], tak i na [illegible]
z [illegible] působilo. [illegible] <u>hodina</u> určí
Slawnost nech se začne a dokonáwá se zpěwem [illegible] při newinné slowe
nech se krátičká řeč po předchozj žiwotopisu zemřelého drží a za tím nech
[illegible] následuge [illegible]. W řeči třeba mluviti o [illegible] Naším, o naší k [illegible]
mateřině [illegible] o záslukách geho z ohledu [illegible], kde nejwjc zawsál? o
zásluze, že [illegible] atd. nyní to dosahneme, co sme v něm ztratili.
Žiwotopis nech se maličkostj nedotýká - zwlášt nech se barwj [illegible] působenj zemřelého na lidstwo dýká. Sloh nech gest welmi srozumitedlný, [illegible]
Slawnost nech se děge w Školské Knihowně za dowolenjm Rektora. Nech
powoláwá professorowé, [illegible] kněžstwo, potom giní gako, [illegible], [illegible]
Bánik, Dankowský atd. Toto hned wšecko budete připrawowati. Někdo o
wšeckom nech hned potom zprawu do Kwětů podá. [illegible] gak welmi
to bude působiti, sami dobře znáte. - Slyšíme a z [illegible] listu wyrozumjwá-
me, že se Slowáci od [illegible] wzdalugí. To gest welmi neprozřetedlné a nero-
zumné a to tím wjce, čím wjce ste mu předtím zawázáni byli. On mnoho dobreho
pro nás učinil stagíti se nedá; ačkoli wždy [illegible] byl a bude, ale na gednu od-
něho odstrčenj gest [illegible] škodné. Co proti Wás zanewistj naproti němu wy-
kowáte? - nad to, že nestřígde na místo Prof. Tomášika? To ste k tomu welé
giných prostředků použiti měli. Položme ten pád nyní - co se nepohybne stane
- že Stolicu Čechoslowenskau Tom. obdrží; tedy budete míti nepřátelé dwau, totiž W
z Tom. - gestli totiž dokážete nepromyšlenjm počínáním, že tohoto posled
míti nechcete. To nich dělagí konfúzi! Protiwenj z Waší stránky genom
[illegible] škodné býti může, či bude Tom. wywolen a či ne, Pr. a Tom. za [illegible]
[illegible] bude a pro tuto příčinu [illegible] Horislawe! wšecky nešťastné by kro-
ky, které se mezi Slowáky w této wěci učinily, na lepší cestu přiwesti; aby [illegible]
w obou těchto mužích gestli ne přátelů aspoň ne nepřátelů měli. Na to
welký pozor dejte, aby se někdo z našich na hodinách w Škole pod nimi [illegible]
[illegible], ale aby gako předtím i ge ště wjce k nim úctu měl, genawšte

ak, iakých studiích u nich čtě pro mě a porady pojednávat, a se obrani
a byl celou gegich síl a mířnosti v úřadu dokazovat. Jenom vždy budte
opatrni jako holubice a hadi jak holubice, jenom vždy pracujte na tom, aby
zmnožil jsi vice z gim nejskořejgých přijemnců mezi učiteli dopravili, ne-
gestli takto nebude, co z nás ondy w přjtomnych okolnostech bude? I a tak
bez pravy zvláště ze strany Slováků musy býti nyní neyvětšy a neyhlavnějšj
prostředek. - Jestli Šimečka neohledá za učitele, to můžete také konati, a by ste
tím on taky sondstáli - nech někdo mluvj o tom se Šinkem (a s jinými přátely
Slováků a nepřátely maďarisovanie, potom také i se Jonášem, tí hleďte zobu(de)
Pro Tvůj že žádná, Bonifacie! wyrovneyte se se Drozem i Jana Ženou.
Panu Jalkovici zavíteyte co neypilněji - či ste mu na Ďura wydali některé
s Wašim přáním? On ještě může hřitovi na noty popřecité - nezapomeňte.
Ještě ste nám nepsali o bratrských vychovávatelských - jak to stojí s nimi,
zdali zrůstají i co do počtu i co do ducha? Žádané tobolky, kapsoví
ruské písně - proč ste mi neposlali? pošlite ge gim stkrz - gako též
wyřiďte naše bratrské pozdravení wšem bratrům Ošským, kterých k tomu
horlivě vyzýváme, aby žadosti powinnostem swým, powinnostem věrných Slová-
ků dostáli a s duchem času sosednými Slowanstwem kráčeli. - O jiných
mích málo co, aneb nic tma ještě neslyšeli - co dělagi? pozdrawte ge!
Jako stojky se daj ve Zwolenské, w Nitrské atd. Z Kuzmanim a
Dikardovi bez pochyby nechtějí pečené holubi do ust lítati. To gsau wýborný
Sukagi! Zagistě gen vyce na sebe brány gisting pro učitele nad' do Štiavnice záleželo,
gak na věci naší. - Dejepis literatury polské prof. Wiszniewského w Krakowě letos,
tamže neyšlý hleďte sobě gim dřjwe zaopatřiti - ma to býti dílo wtom ohledě prwý-
nogi okolo 1521. v. č. - Neznám či ste Záborského poznali a jak se mezi Wami chowal.
Něco Wám měl mluwiti; co a jak to bylo nezapomnite nám oznámiti; gako též, jak
s adresau stojí? Způsoby Twé w tomto ohledu nás uspokojily, jestli můžete se
o věci této obšírněji wygadřiti; učinite to w budaucím psaní! - Aby z našich
někdo stolici učitelskau obdržel, pečujte wšemožně. Do Kežmarku bychom z těchto
několik nyní chtěli: Wodického, Godru Mich. Wanku a Záborského. Prwniho me za
neyzpůsobnějšího k tomu uznali, proto hleďte mu přjznivců získati, přjjce na Wlaste
a několiko tam wplywu magjcj, na Bognjra atd. bez všeho prodléwaný. Co sem ohledu
Bognjra psal, neznám zdali ste vykonali: konjnaite geho naružeé, nepromyslné
wyjnání, o které opět zde sme se w těchto dnech přeswědčili. - Ještě bulo radu Wám
říci mám. Známo že se mnoho spisů w rukopisech mezi Slowáky nalezá, které původnově
pro nedostatek prostředků wydati nemohli a nemohau. Aby ge takowé hleďte wyhledati

a do knihowny ústavu wložiti, wyjjmenegjch dodáwk[illegible] twůlo wygjte.
Tak znám wkupjně že p. Sam. Kaunitz učitel (normalnj na [illegible] býwaly, [illegible] [illegible] gjž [illegible]. On gest můg učenjk! piště mu, dagj[illegible] zpráwu o mně, že ste slyšeli o gého horli[illegible] [illegible] k řeči národnj a geho spisech posawad nowých, které, gestli sám [illegible] [illegible] aby někdy k zakupowání zapsjwali, aby [illegible] (o kterém mu mogj [illegible] zpráwu podati) ge obětow[illegible] [illegible] že ge časem při owazne stolici učitelské [illegible]. [illegible] — [illegible] a [illegible] [illegible] a [illegible] zwlášť. Ocenne též geště pozdrawenj na wessa [illegible]. [illegible]!

Predrahý Přjteli!

Wělice mě zadiwila ta zpráwa nám Jelem oznámená o mém zwolenj za Prof. bohoslowj w Kežmarku, což gá sice ginde spřjtelením s bratrem mým posawad držjm, ale geště wjce překwapilo mě, že Wy mne k tu přigeti této Stolice nambu[illegible] wate a ta mi gjti radjte, což mi důkazem gest, gak málo ste mne poznali, čili, gak málo mne teď znáte. Oznamu[illegible] gi Wám neodwolatelně, že ga te Stolice na žádný způ[sob] [illegible] nepřigmu, přigati nemohu, gelikož mimo wšecku ne[schop]nost mám k Professoratu bohosloweckému mám sto [illegible] příčin, proč to naprosto zawrhugi. Mohli byste ugwolit i na ginau Stolici, gá to předce nepřigmu, proně[waž] [illegible] záměry mé tjm zničeny by byly, o kterých Wy ale [ge]ště nic neznáte, wěděti nemůžete. Za potřebné sem sám [sou]dil dosawad o tom mlčeti, co teď Wám oznamugi; slyš[te] [te]dy! Gá na Waši bratislawskau Stolici Howam [wšecku] w řjgnu wystaupjm, což ale geště zikorom, mimo [wá]še, nesdělugte, nebo zerado[w] [illegible] činiti. Sbjrejte gen pilně penjze, ostatně ale o wýživu mau se naprosto ne[sta]reyte. Radugi[illegible] gá žádných nepotřebugi, owšem geali Wám tam potřebně zůstáwajjm wygednati usilowati budu ze wšj sjly. Ohledněte se gen při dwau swětnicech na swo[b]odném místě, zagednati ge wšak prwé netřeba. Hledey[te] [t]e také, aby náš Miloslaw, genž tam zůstati má, buď se [s] nám, aneb aspoň při mně přebywati mohl. Dobře bude, gestli i ty tam zůstaneš, wšak pak si [illegible] můžeš do Ně[m]ecké země ba raděgi kraty, aby si se neobmeškal. Slyšel sem že máš k tomu penjze. Dne 7 neb 8 září gá ystau w [illegible] [illegible] Wašem; přes leto tu geště zůstati welice mi potřebno [ge]st. Buď i na každý pád Dobrowského Institutiones dialecti [sla]wicae a Hišmierského [illegible] [illegible] koupte. S bohem! Twůg
[illegible] Ludewjt.

w Břetislawě

1840 dne 6 listopadu.

Předrahý Příteli!

Přišed práwě před několika dny z Tater pospíchám odeslati Wám, co mi na mé chwatawé cestě do rukau a očj padlo. Negest toho mnoho, ale gsau wěci důležité, pročež naděgi se, že zprawy ty bez odkladu a zcela oznámiti ráčjte. Připogugi také dwě básně. Při prwnj položte mé wlastnj gméno, — druhé pak ono, gež sem podepsal. Naděgi pak se, že Druhan tuto píseň we swých milostných Kwětech propustjte, a dowolite gj přigjti tauto cestau k rukám Oné!, gegjmuž srdci mluwj. W domowě sem se málo bawil. Proletěl sem gen takořka přes Tatry, nebo čas wjce nebylo a zima se zblížila. Mimo wšeho nadánj bawil sem se dlauho we Wašj milé Praze a pak nešťastný pád w Hradci mě we Wašem nezapomenutelném otcowském domě dlauho pozdržel. Litowal sem ~~toho~~ i proto, že sem s nechwdau nad Welectěným Wašjm P. Otcium obtjžným státi musil. Gegichžto laskawé péči welice mnoho děkowati mám. Hradec Wáš mi ... anně

rami. Panna na prawici se giž před twář zkrogi,
ale ona se přece, giž mi zadala, kogic ovšem
lestna ostražitnice má gest hluboká, newyhogi
telná! Když sy mi byl předpowěděl, že w Hrad
ci žádnu ďe dali lasky gimi sem nejlíbě wy
líbal, abych tím nenáwistněgi, při samostatnig
wzácnati a jen gedinu [illegible] wšecky
sy wynaložiti mohl? Ó Wy Jaroslawe gste
tako wšeho winen! Wy ste mne přinutil
mrawně k cestě do Hradce. Když ste mi řjkal
že bych Wám byl toho slíbil, ga pak, chtěge
prost býti odkazů Wašjch, sem Wám že sem
byl giž do Hradce přiwedl. Kdybyste mne
nebyl mrawně donutil, giště bych nebyl gel. Ta
diwný to osud! Přigda ráno do Wašeho
welectěného Otcowského domu, nenalezna
sem nikoho doma, než nechage batjk w okleji
chwátal sem na dostawnjk, abych wyzjrhal
Na dwerjch ... přišla mi Waše wele
ctěná p. Matka w ústrety, gjž sem wěci do
ručil a se porančel slíbě, gestli dostawnjk
neodchwatá, že přjdu přigjti. Přišel sem
do hospody a sa na dostawnjk zapsati wel
prawé pak, když mi hospodský zapisowa
zgewil se posel od Waší Welectěné p.
Matky, abych dnes neodcházel, nýbrž pro

wěci do domu Wašeho přenesti dal. Úrz
myslel sem dlauhau chwjli w hospodě, mám-li gj-
ti; pak ale, nechtěge se nesslušně k wšechem
powinný zachowati; odhodlal sem se k čemuž.
Nenapadlo mi na druhý den u Was zůstati. We-
čer sem se p. Klepperowi i ginym tamegssým Wla-
stencům poraučel; ale Wáš Welectěný p.
Otec mi se sebau do Halice gjti přemluwil.
Na druhý den wečerem sme dorazili domů. Chtě-
l sem si umyjnit nazegtřj odgeti; ale nehoda
prospal sem šestau hodinu! Druhý den ráno po-
chystage se na dostawnjk padnul, a pak wjce gest
nemohl. Zde máte wěrně popsaný příběh můg,
kterýž owšem nimowadný gest. Waše wlast-
nečekaná, dobrosrdečná, milostné, skromné panna
Sestra strašně na mne působila. Ona mi unesla
dosawadný pewný srdce; a Wy Jaroslawe gste
toho wjnau! Awšak ga Wám to tak w-
děčně rád odpustjm pro ušlechtilost Wašj
wlastenecké Sestry a pro dobrotiwost Wa-
ši. Wy ste se mnau uprjmně myslil, newěda-
uc čem mi k Wám wyssiláte. Teď gsau giž
čtyry razeni gedinym citem. Onen ubohý na
Strahowě způsob boly lásky o samotě zagde;
ge před Tatrami we wyznáwacj a bogjm sm-
ěgj. Ale tak to s lidmi! Ostatně prosil
sem wěc tuto a swěřil gsem bratrskému srdc-
i Wašemu.

Gá ted w bogi. Maďarstwo a odrodilstwo žáda
ožilo se proti naši zdegši stolici, chtěgíce gi wym
titi. Nám gde o wěc, o neyswětěgši prawdu
bychom sobě dali ted austáw zničiti, neyst
griwše se wšemožně proti hanebnému bezpr
nebyli bychom owšem hodni ničeho lepšího
čo giž bog rozpial. Wěc se twej ted pře
zdegšími auřády, a ti-li nerozhodne, poslechněg
mé duše. Maďarstwo se u lidu přichodi
mečo, proto oni chtěgi ted stolici našej pr
telnau ránu zadati! Dle gegich domnění
gsem gá Maďarstwu neynebezpečnější z
člowěkem, a předce gá nespáchal sem nic
ale pokoy. Někteří páni maďarští složili
2000 zl. stříbra k wywrácení stolice naší, c
ony máme pewnau důwěru do naší milost
wé wlády, žeť ona wěc k usspěchu na
šemu rozhodnuti raěj. Padni co padni
gá gsem a budu nepřestupným, ač dobře wí
co mi nagdúwá. Ostatně neměl sem času
gešte k rozwinuti wšj táktiky proti ob
nu naší. Mám dobrau naděgi.
Chtěl sem pracowati w Tatrach pri ležem a
krátky čas a mnohé navštěwy tomu překa
žily. Mám wšak naděgi, že Wám brzo
něco pošlu. Srdečni pozdrawugi wšecky na
w Praze. Máš-li za časo, pište mi k
o stawu Wašem. Bůh s Wámi drah
nezapomínawe! Wáš

wěrny Ludewít

w Bratislawě

[illegible] dne 1 Kwětna

Předrahý Bohuslawe!

Po toužebném čekánj konečně sem se dočekal milého listu Twého. Wšickni naši byli obradowáni, že již [illegible] mohli i [illegible] o Tobě, že aspoň mohli posly[illegible] [illegible] slow Twých. [illegible] nawic [illegible] sem listu Twého z Bystřice mi nikdo nepřinesl, ale ani kdy zahynauti musil. Stalo se mi to již njekolikráte, že mi z Bystřice list zahynul; musegj býti tamnegší pošty ničemné.

Twými o auřadech kazatelských, o způsobu wzdělánj našeho učenliwého lidu njšeš, mluwiš čistě ze srdce mého. Tak gá sem wždy myslil s mnohými a [illegible] [illegible], [illegible] prawda gest že naši kazatelé [illegible] [illegible] řeči neb neumegjce [illegible] [illegible] [illegible], lapagj panské a [illegible] formulky, [illegible] milého [illegible] [illegible] wšj chwály hodne gest Twé přičinowánj. [illegible] ze žiwota a do žiwota lidu. [illegible] [illegible] [illegible]. Gsi widěl giž dobré aučinky, a dočekáš se gich ještě gen, až celé tam [illegible] budeš. Bůh Ti pomáhey! — [illegible] Bratře, w [illegible] [illegible] pjsnj nábožných, [illegible] nowý zpěwnjk, ale, [illegible], [illegible] [illegible] [illegible] a [illegible] [illegible], nesrozumitelné [illegible] rozsypané po njch, w nichž nic negj. [illegible] tako, abych wěřil, že [illegible] [illegible] [illegible] mystický gest, [illegible] [illegible] [illegible]

[illegible] [illegible] [illegible] [illegible], [illegible], že [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] již [illegible] w [illegible]. [illegible] [illegible] [illegible] [illegible]. W [illegible], we [illegible] [illegible] giž [illegible] [illegible] [illegible]. [illegible] [illegible] [illegible] [illegible]

[illegible]

slowný, wšak gsau giž tak zwyklí wšickni pro[illegible]
žim nesrozumitelným s[illegible], že gim [illegible]
že se prawdy, a přece nic proti tomu neříkají. Dal sem [illegible]
zaleželo této našemu Miloslawowi w dopisu, kterýž
gest cela méně wýtečný. Přidáwes tedy wěc tato [illegible]
stegnému Pánu, kuráž něhlassemu Mělnickému
gen [illegible] takowý zpěw [illegible] našemu [illegible]
[illegible] gakowý byl [illegible] nowý [illegible]
nic swé [illegible] autority [illegible] našemu činit.
Nenapravil sem sice mé [illegible] písní, [illegible]
sem mohl, ale nejde to wšude, gak wíš, a mně
kým by se nic lépe [illegible] ga k [illegible] Přeci
[illegible] to wěc i [illegible] gi na [illegible] Mělnicky se
co nezralého, předčítenemu [illegible] wydati, proto
[illegible] až s [illegible]
[illegible] lépe sice, že [illegible] bude hodný [illegible] giž
wýtečných nowých písní [illegible] wím též, že gest mno
ho giného [illegible] Přígin [illegible] sezdá
w Brezně, nebo gsem [illegible]
že [illegible]
[illegible]

Wěrjm [illegible], že [illegible] za Břetislawem, a že
[illegible] na saumrak [illegible]
[illegible] to nic [illegible], že w saumrak duše naše na
[illegible] wěc [illegible], an
ten geden giž w minulosti a minulost gest, gen
[illegible] nás w [illegible]. [illegible]
ke slawné [illegible], proč [illegible]
[illegible] romantický, ani [illegible], gest, [illegible]
u [illegible] gest cela giný, [illegible] Alle [illegible]
to látka, a gá mám málo času i místa. Připomenu

[illegible] o zachrany [illegible]

…ak lécé tím také wečery za nowých, nezapomenutelný-
ch [illegible]? Rukowěť s mladou dušinau na eb-
…líném se smíjel a tak atd. Mně to wšecky sladko pamatkau
s kulkowými wýlewy samiji! O němž již někdy wyšíji…
gedenkt buď, wykázaw stanowisko, z něhož se naší-
ho [illegible] mé. Slíbil mi již kus [illegible],
Ze zápisků swé přispěl sem na „Kwěty" pro Do-
(le. Hanuš musil psáti na psáti. Tuhla gest a mne-
[illegible]il sem 3 zl. stř. Sulkowičůw přeložený článek
[illegible] w Lyjdi u [illegible] Laplanice. Šjal [illegible]
[illegible] a potě že pracowati bude, aby wyšel. Swe-
[illegible] zašel em obrazení [illegible] pro
Tatranku gen [illegible]. [illegible] nebo se nám [illegible].
[illegible] ale [illegible] dnes [illegible]. Bratřikem
gen již [illegible] ale sme musili [illegible]
láskawé, gakowé Šmidt wrwe tege, nebo s [illegible]-
[illegible] neni [illegible] pro [illegible] zapůjčit. Dunkow-
ský mi wyjmenowal wěci [illegible], gakowé [illegible]
Chtěl mi [illegible] wšecko. ale [illegible]
mém s ním wyjmenowal mi gen něco. [illegible] z Ewro-
pa bude tam [illegible] přítel geji. Swamé mělo ta-
ké [illegible] w Hlaſtomila Pohorského [illegible]
[illegible], [illegible] wšak [illegible] Tatranky
[illegible] pro Slowáky, a že také Hlaſtomil
u nás [illegible] wíce [illegible] odběratelů nemá. Swamé
wyšli [illegible] u nás ohlášeny na „[illegible]" [illegible]
[illegible]. Jen [illegible] tam také [illegible]
[illegible] „Slawoſti" [illegible] Ewy", kde Dunkow-
ský wšecko [illegible]. [illegible] se u Šmidtu [illegible]
[illegible]. Hanuš mi poslal [illegible] list s předkem
50 zl. w. č. „Lity [illegible]" již dáwno na [illegible]
šly. Ministru Kolowratowi [illegible] [illegible] odewzdá

ny. Naši tamějšj nám činj dobré naděge, gešťe ale žádných
wýsledků nezgjme. Ondy židen se čawyn, a pak i Ty. Ge
znamenám Sallkowice myšali sme byšli. Ve geho dom
na ten den držeti sme řeči, zpjwani zpěwy atd. Starec
čel byl welice potěšen a při [illegible] tak byli
mu na wětlomu. Asi dny wygde o něho bessni we kwě
tech od Mrawana. – „Lety" směl giž máš nebo smeš
ge giž dawno poslati. Psaní na Sallkowice obstaneš
pawný příležitostj. Mezi „Lety" nachází se také geden
wtip na Clemenťisa, ale [illegible] zemětlin, tme
tyj gey mohl dáti Kornum Kelemenowi s nasjm. Se
čtenjm předstawenjm. Se žiwotopisem geho newětlo
čeg [illegible]. [illegible] čeho. [illegible]
ny a austawu našemu [illegible] negnjž [illegible]
ež až zakrytá milé památka geho. Tým méně se
tiho na nás [illegible] pozor. Tým wjce [illegible]
gj takowyto [illegible]. Rozjm Tě, sebe také
wšecko [illegible] o [illegible]! založenj, [illegible]
nj, [illegible] [illegible] mohli, gak Slowanský pilnost w krátkém čase
mnoho dowede. Bude to dobrý článek pro [illegible]
[illegible] Ti to [illegible].
Knižku [illegible] Lutheranské [illegible] i [illegible], [illegible] giž
obnesl [illegible]. [illegible] [illegible]
knihy z Prahy [illegible] i [illegible], [illegible]
Poznamenage, že [illegible] bessni wšecku slaw[illegible].
Napsal mi [illegible] [illegible], [illegible]
[illegible] [illegible] psáti [illegible], aby mi wšecko
zřetedlnigi oznámil. Widěl sem také giž wyjwis
[illegible] z Pinneow [illegible]. [illegible]
čeny, [illegible] ge mezi [illegible] [illegible]. [illegible]
i w Tatrance [illegible]. [illegible]
poznamenaný [illegible] slowan. [illegible] [illegible]

./.

Pozdraw Kájinku u [illegible] [illegible] [illegible] [illegible]

nováčkem se, swogí odpowědí; potom ale na čem
sešlo, že nemá spisowatelského talentu atd. čtwrt
listy psaný, že stúdyje prawem. [illegible] pak nám
gadžanki brožurku. Zdaly jsme gi gíž [illegible] sám pro-
stali. Posílali jsme gi [illegible] také, ale gak [illegible]
gest hýde s nimi s jeho příležitostmi.

Nedáwno mi psal Frantík, [illegible] z ohledu peněz
ostatních. Že je dawno odeslal, Tobě
spůjčenu dátwa, nebo Ty si prý mu měl od Tí-
ka prosjení na 23 zl. str. zaplatiti, které on w
Těšíně na čas pro [illegible] wydal. Chystáme
je prý mu slečna Tomkowá. Giné prý půjčí
na gelt Hanni z Mickiewicza pro nás augštem,
které je negprwé žádné a prý spisky, do-
stawice gineho poslati. Za nebo [illegible]
[illegible] 23 zl. str. [illegible] geg uwodati, by
[illegible] za 10 zl. [illegible] čerwenci. [illegible]
[illegible] Ty, [illegible] stwí, [illegible], oznam mi bez
[illegible], gak tyto wěci stogí, a [illegible]
[illegible] učiniti. Dobře je na [illegible] upuma-
[illegible] a pak piš.

Naše odpowědi maďarské [illegible] maďar-
ští [illegible] nechtěli. [illegible] ge [illegible]
[illegible]. Konečně geden [illegible], že [illegible]
[illegible] ale z čeho [illegible] nic. [illegible]
[illegible]; an [illegible] ge [illegible]
[illegible] spravedliwost [illegible]. [illegible]
[illegible] pro maďarstwo a swé prawo. [illegible]
[illegible] článek [illegible],
[illegible] z [illegible] ucty [illegible],
[illegible] mi [illegible] Ewo, [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible] [illegible].

Hrdinný ruch Kveta Dušt. Dána ... [illegible]
ven. Wisla mi dala slušj od Kuriéru. Až se pisma
naše nedáme šlapati nižemníkem, alebo se rozvernosti
wem i strašlem ... nás šlapati a my při
nohau gegich gak bychý červi se krčiti. Jedno gest, co
mne wždy bolelo u našeho lidu, že se trýzní dal, a
proto wáže le těžjm, gak sem ... ... tento
bojm, nebo pánové ... ... se poltaný a sjm ...
stále i ... wdáčen. Dobrá učinil, žes vyčáženi
Neimarianů, oni to udělali neweře k ... ...,
nad Stefani Kollár tak slušně nawyknú. — Slovensky,
že z toho divadla geště nic. Naši se giž ...
... že proti ... brošurka wy-
šla ... ... Leiczig ... brčzni
1841." Poslal sem gi zde ... ..., a čem si
... rozneslu. ... mne zvěřiti dal se ...,
že brošurka, gak ... ... a myslil
si ... ..., o ... ...
... ... mne o ní ... ...
si mne, ... neozval, ...
že ne. Powaž si!! ... čtenj brošurky ...
... sem s nj ... ..., po čtenj ... na ... ...
nepřetržené ... ...
musil bych ... ..., ... ani ... ...
... Chtěl mne, ...
získati ... ..., na ... ... se ... ...
... mi, abych ... ...
... ..., ...
... ani ... ani ... ...
... nikoho neurazil. ..., že ... ...
... ...
si, ..., a ... ...

Ad(?)

Wys. ve ctěném Wlastenci v Prešp...
Pánu Pan Preosw. Wácl. Stulcowi 1847 dne 10 čerwna.

Wzácteny Wlastenie

Drahý Přjteli!

... Wáš ... k mi wčera přišel sem. Welice mi milé bylo, že ste nám poskytnul rádostné zprávy o šťastném návratu ... hostii našjch do Prahy; gako také o onom našeho slowanského ... fadjta. My gsme mu ... dj ... powinni, že nás neopustil ale wrátil ... rodiny Slowanské. ... byl by nám zde zadal ... a nepřátelé naši byli by ... mnohé wyhrali u Slowanů, ... i ... zemi. ... mu mám neywětssj ... a ... že ... opět bude, gako také giní mogi ...

Bylbych Wám giž i bez ... lisku Wasseho psal, ... mi tjm milegsj že ... a konečně gey ... ... za přjčetj ... hostů našjch, neb ... nečinili ... ! ... u nás ... co ... a gináče býti nemohlo. My wšichni ... tugeme, že ... málo u nás bawili a ... ... cíl ..., ... nemohli. ... to

Poslaný ... do ... Syčiwi. — ... naši. ... ...

ginače wypadlo, kdyby ſe gen ani 5 – 6 dnů byli pozdržeti mohli. Bylo by
* to wšak nemožné, a chyba tím i zato wětšj, že nás předce naywětšjm
[illegible] oſtatně ugiſtjte Je, že ſobě na Slowenſku welikau něku u wděč-
nost zgednali. Že přigetj u Wás neneſe na ſobě toho rázu ſpo-
lečenſkého a [illegible], toho negſte Wy tím přjčinau, [illegible]
[illegible] ſe. Wáš ſtaw, Waše okolnoſti, Waše gi-
[illegible] hiſtorické wýminky gſau docela rozdjlné od našjch a tak
wšecko w tom gest ſe wšemi wýgewy žiwota ſpogené. Opětugi
Wám, že ſe u nás přirozené wšecko toto děge, u Wás ale gde
[illegible] ſtawu a okolnoſtj Wašjch. Rád bych ſe o tom [illegible]
toto napſati, ale k tomu ani čaſu ani mjſta nenj. Oſtatnĕ
Wás ugišťugi, že ſe na bawenj mé w Praze česné, w ſtředu
Waſſj, s welikau radoſtj a wděčnoſtj rozpomjnám a wřelými djk-
kami Wám za wše zplácým. Gá Slowan, a „Kde ſe ſtwoře
Prahy ſto zdwihuge wěžj, tam má milá rodina rozložená ležj"
– at o wšem ginčm mlčjm. Čágem Wám poſjlám tuto pjſeň:
O [illegible] památky Gegjch přjchodu [illegible] přjšel po-
zdu [illegible]. Stalo ſe tak, gak bylo umluweno, a s welikau
wděčnoſtj! Gá ſe ſrdečně těšil nad našinci zde při této památ-
ce.
Děkugeme Wám wrauceně za obſtarawánj našjch wěcj. Slyšeli
ſme, že p. Chotka nenj w Praze, pročež poſjlegte na něho ſ
wětšjm [illegible]. Ginače Wám [illegible] zpráwu.
K časopiſu i k Bibli gest ſil doſti, gak ſe [illegible]. Děkugeme
Wám i zde wraucně za laſkawé zaſylánj ohláſenj. Záležj
na tom, aby ſe ohláſenj na Bibli, čim dřjw we wšech a w
Ceſké Wlaſti wytiſklo, neboť toho potřeby. (Za tento ſe gi-
ſtě [illegible] čekati ſme muſili na tiſkaře. Sbjral ſem
w nj mladé i ſtaré, katolíky, [illegible] (takowé w naſſj
[illegible]) i proteſtanty, šlechtu i nešlechtu atd. Kdežto

ten jaunofrotní wyšimowaní, aby se Walkowi gest zawediti a my s nimi i sami s wážným, ſtarcem i s ginými přjčin delikatně zacházeti musíme.)

Která s Wašým listem došla, ſem i giných wjce a mezi giným i byl i liſt mého ſtarého Otce. Ubohý! teď na něho ſe ta ſaní dala, nenadáne ani zjiſtati ani prolomiti geho ſyna anonymy a hrozbami. Otec můg, dobrý, gest učitelem w Uhrowci u Třeni. (K. w čeſtičném panſtwj Zayho, a giž pracuge tam w cyrkwi od 25 let. Komiſſár, dozbudyt tento, zkuwyce aby ſe nad mnau pomſtil, zawedl tam nyný učitele maďarſkého gazyka, geni wšecky djtky řeči této wynaučowati bude. Oznámeno pak geſt na ſhromáždění cyrkewným, kde Zay, ga tóto patron cyrkwe, diktowal, že w hodinách těch, kde ſe žádné cyrky wynúnigi, maďarsky gazyk ſe djtkám wnucowati má, což geſt tolik, gako zkrocowaný prawa Otce mého, ſoſnéj powolaného do cyrkwe. Otec můg, wážný ſtarec, ohradil ſe weřegně, že to geſt naſíly a že on ſkrzem nikdy nepřiſwoly, že toto geſt rušený prawa geho a hubený newinných djtek. Ohražený geho nic neposſpělo. A twrdjgi ſlyſſí, tumigí geho naſtroge, wiće-li proti ſlutnému odporu Otce mého, ſjlen učitele čili hazikele maďarſkého do školy, kde hrozby zapřjal proste ſwé řemeſlo. Ale na tom není doſti! Otec můg má z cyrkwe wyhozen býti, na geho ſedůny pro weřegné ohražený ſe i odpor. Draha, dobrá duše tohy budeš pomocy obětj wzteku maďarſkého, ale gen ſmutný Otce můg! Gy nám dáš příklad! Uwedu Wám zde některá mjſta z geho liſtu wěrně, gegž ſem wčera s Wašým doſtal „Milé ſe zdá, Synu můg, že gá dlauho w Uhrowci nebudu, ale námh toto hrozy a omrzelosti nejſt, wolým radégi wšecko ſnéſt, k čemu i matka Waše přiwolila. Hrabě zagiſté proti mně tuhou ...

Da tyto i oſtatního Muſeum ... giž chwálu ... děkugi. Wřelé díky za laſkawé poſlání! Wšechny mi giž došly ...
... přiſlibowáne byli.

omylně ſe powšimlme, a mně ſtále hnětí [illegible]. Tu ſi muſſim připomenauti

tu píseň: „Ach čaſowé přežaloſtný na nás ſe zwalili, Gichž připadli [illegible]

že minuiſtný ti nás obklíčili (: Obklíčili nás, Otče můg, ale gen

ſtatně odpírá, ſyn Twůg z Tebou w bitewácích :). Na tento můg

liſt dyž mi hned odpowěd, žádal ſem tobě učinil, ſynu můg? (:

Tak ſtes učinil, drahý Otče, tyś ginače činiti nemohl, než [illegible]

šlechetně, tys hodný Otec ſyna ſwého! :)* Pak ſe ſtane wůle, [illegible]

ne ſe mnau. Tu to mi geſt lito, že gſem zde 25 let a tak ſwau m[illegible]

čaſt ztráwil! Tu dowýte!" [illegible] ſe čacko s hrabětem we w[illegible]

něgſ, ale, ſynu můg, co geſt prawda, muſí zůſtat prawdau, [illegible]

nám i mnohých [illegible] a neſeſti [illegible] bylo. (: Tyś gen u takow[illegible]

gen mohl býti Otcem mým. Dyla ſi neywětegšj, Otče, giž ſi m[illegible]

[illegible] ozwigny! :)" Dochawám gineho, co mi gſſi pral a [illegible]

mi [illegible], ale radugi ſe tiſícerá, že Otec můg, tak gin[illegible]

Ga gſem šťaſtný člowěk, Otec můg hrdlá wšecki [illegible] a mno[illegible]

[illegible], onas geniž mi [illegible] mezi [illegible] naſſimi hwězdami

[illegible] ſwými zpěwy prwní [illegible] k lidu mému [illegible]. Zapwě[illegible]

te gen, [illegible], s Otcem mým a pak ſe [illegible] wyplnj Waše p[illegible]

ani [illegible] we [illegible] wšech [illegible], že [illegible]

[illegible] geſt Maiarſtwo [illegible]! [illegible] Otce pow[illegible]

padlo ſe dowite.

Poſſlám p. Sylwi [illegible] mezi [illegible] s [illegible], [illegible]

racte mu doručiti, proſſim Was. [illegible] naši [illegible]

[illegible] pracowal, proto [illegible]

[illegible] ſe, že [illegible] tak [illegible] mezi [illegible]

připrawami a neprětržennými náwštěwami. [illegible] že neza[illegible]

[illegible] wělt.

Dne 23ho t. m. geſt [illegible]. Náš ſtarý Križa geſt wýwedje[illegible]

[illegible] z [illegible] [illegible]

[illegible] geſt zde giž 20ho [illegible] z [illegible]

[illegible] 21ho [illegible]

Powěſt gde, že w [illegible] mezi [illegible] a [illegible]

naši [illegible]

[illegible] zpráwy [illegible]; my to zde držjme za

obyčegné [illegible]. [illegible], proſſim Was, [illegible]

[illegible] ſe wšj [illegible]

Was!

[illegible]

*) Tehdy [illegible] Ukázkem [illegible]

[illegible]
dne 8 Srpence.

Slowutný Wlastenče
Wysoce Ctěný Pane!

S Přiwětiwým wigměte mé radostné city ze šťastného se nawrácení Wašeho z Berlína. Wšeobecnau u nás radost způsobilo Waše tamější pobytí. Waše laskawé a welikomyslné zůstání w zemjch našjch, gak Wám tento list k Wám předešlého měsíce psaný gasným může býti důkazem. – Gsem té naděge, že gste giž chatrnau zprávu o neprowedení se záměrů našjch na conventu okolj předdunagského obdržeti ráčil, gjž sem se s p.

Ostantem skrze Čecha, právě druhým dnem po conventě do Trn…
očekávajícího, zvěděl. Věc tato se má tu convent při…
četný našinci … chyba byla udělána, že nepřišli opatřeni
potřebnými instrukciemi z ohledu naší stolice, gak přigjti m…
li. My sme ge čakali před conventem být k tomu napo…
menuti, avšak oni též nemohli si pomoci, nebo seniorá…
lní conventy w gegich stolicech, na kterých by se gim byl…
měla instrukcie dáti, držány nebyly. Jediný Kuzma(?)…
wyslaný od Liptowa, donesl repræsentaciu gadrnau a d…
raznau, kterauž snad s druhém strany Tatranky …
děte čítati. Wýtečný a výmluvný Kuzma přečetl re…
præsentaciu a po přečtení gegjm držel znamenitau ře…
kterau wšecky dogala. Po něm nestalo mluvení …
věc naši mluvili Ostrané(?) a giní proti nj udegší, …
volati atd. Předsedu conventu byl Baron Pe…
nowě zwolený dištriktualný dozorce, …
Zay sedal mu po boku, ač on sám ani slowa nep…
mluwil, k čemuž ani práwa neměl. Místo toho však
šťuchal Sesenáka rukau i nohau, aby věci tomu …
nil, kterýž sám maďarsmau po přesleyšení některých
řečníků a zámožným mluwení našich odpůrcův věc …
nému conventu udeggjmu k rozhodnutí odkázal. Ta…
giž předešlého roku z conventu distriktuálního …

žána byla, ale se zde ani gen o nj nezmluwalo. A kdo wl[...]
o nj rozhodne? Ti samí adwokáti, kterj na minulém con-
ventě proti nj mluwili. Neylépe owšem [illegible] [illegible]
kazaním ohlašati. Pro hrůzu [illegible] zelená [illegible] [illegible]
weliké zahořčenj u našinců, a w tom wlastně prwní [illegible]
se wýtěžstwj. Kdo wj, co zdegšj conwent ustanowj [...]
wšak na wyrobu gehe nepřistaneme, nýbrž za [illegible]
[illegible] administracj conwentě wěc zase po třetj časte [illegible]
seme a doufáme, že se nám třetj časte wydaří. [illegible]
[illegible] geště připrawnj a gmenowitě, aby [illegible] naši[...]
školie swé čassnjm conwenty děly a [illegible] swým
instrukcie pro školici naši dali. Dogem řeči [illegible]
gest po celém městě weliký. Třebas sme nepoznali [...]
že se tím těšjme že mnjl našinců byla giž [illegible]
a hrůžegšj, gak na předešlém conwentě. Tak proměna [...]
to gde se [illegible] zawrdu! ale ginače se giž nemůže [...]
Na předešlém conwentě gen [illegible] a mnj [illegible]
[illegible] mluwili, a teď giž byli četněgšj a [illegible]
řečech našinců bylo weliké. Samo to [illegible], [illegible]
kázalo ~~[illegible]~~ našim zwitězenj [illegible]. [illegible] mi [illegible]
conwení zde zazwone, [illegible] [illegible] [illegible]
čím. [illegible] a předmětem gicho ge [illegible] [illegible]
[illegible] [illegible]. — [illegible] se našincům se [illegible]
[illegible] dále giž nemohli, a [illegible] [illegible] w conwente

w něm čísti hodných pohlawků, což tuším.

Četl sem w tom Čechowi také [illegible] Wa-
šj „Marwošt Walenšteinem" kterau ste snad obdržeti rá-
čil. Ona byla psána ještě před wším maďarmanským
[illegible] přiznáním, což [illegible] připomenauti třeba k nj wedle-
nj. [illegible] sem gá dosti tam k geho chwále wyjímá-
wal.

O wěci mého dobrého Otce snad giž račjte byti powědom.
Psal mi od toho času dwoj list a oznámil wýsledek wěci.
Wěc gešte potom nerozhodnuta, poněwadž mi nyní nic nepíše.
Toto gest zde wzteků bezpříkladný!!

W Orlíkowých nowinách ráčil ste čísti článek proti nám.
Čtěl to gen něco na ukázku. Články proti mně prozím nešledowaly.

Já se zde gešte zdržím len několik dnj, ale newjm
[illegible]. [illegible] spáti budu při Štúrowi;
s [illegible] wěcmi [illegible] mi [illegible] <u>[illegible]</u> [illegible]
na několik dnj k zarmaucenému Otci, pak odtud w pár-
cech do Liptowa k předrahému Hodžowi a wrátě se
odtud powážnau opět dumau na několik dnj, poje-
chati tudy do Břetislawy, kde sem giž [illegible] zasj-
lal adressu w prázdninách prešlu p. Štúrowi. Račte
mi oplatiti listem gi oznámiti. [illegible] čekám Wá-
šjho [illegible]. [illegible] giž myslá, kdo ony gdu do
Prahy. Srdečně Wám děkugi za poslané wěci po-
[illegible]. [illegible] [illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] [illegible] duši. [illegible]
[illegible] [illegible]. Poraučege se do dalšj přízně Wašj,
[illegible] Slowanskau [illegible]

nejupřímněgšj ctitel

1841 dne 16 června

w Břetislawě
1841 dne 16 června

Jestli život tebe oklame,
Nermuť se, nehorši se, V den ponížení přemožiž se
Den veselí, věř, přijde: Srdce w budoucnosti žije.
Puškyn.

Welectěná Slečno

Ušlechtilá Wlastenkyně!

Wáš list ode dne 19 června, plný onoho něžného a šlechetného citu, který z jasných Wašich Slowanských očj zářj, přijal jsem a welice se radowal z toho, že ste laskawě na mne zpomenauti ráčila. Djka Wám za to, djka wřelá! Gak ale srdce mé dogato bylo, když w drahém lístku Wašem nalezal jsem tak weliké aučastenstwí we wěci milého kmene a otce mého, lehko sobě pomysliti můžete, pakli si srdce mé, který laskau k rodině swé wůbec, předstawjte. Ugišťugi Wás, že wděčnost má k Wám hluboce w duši mé gest zatwrzena.

Gest nám [illegible] milo, že si připomínáte hodiny strawené u Wás w [illegible] [illegible]. Připomjnay-te sobě též i nic giného nebylo, než prwý wyšše [illegible] a naymenssj naši k Wám která gistě [illegible]. Hodiny gsem a to neyšťastněgšj které nám geden [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible], mezi Kniha [illegible] [illegible] neyslawněgšj my líte s Kollárem, gehož že čtete, welice nám potěšitedlné gest. [illegible] Wás gisté potěšj, posilj, powzbudj, on Wás [illegible] pjše [illegible], weliké uwede, a že Wy do nj wegjti máte a můžete, račj mi za to bližšj poznánj drahé osoby Wašj. Hollý gest [illegible] slowenská a může se gjei slowanská duma, [illegible] on w národnj způsobě se [illegible]. Kterak Wám [illegible] ponětnů dělati může. [illegible] [illegible], ale Wy [illegible] se budete na Krásných myšlenkách geho. Gá gsem o několik dnj u něho, obegmu welebného pěwce wřele a duch můg [illegible] a potkawaj se na [illegible] [illegible] psaný geho. Od něho spěchati budu do domu otcowského k drahému otci, gehož wěc, gak mi pjše, ještě nerozhodnuta, a proto

žiwi a wtom gog spěchám do Lipowa k pří-
telskému Kubíčkowi, genž byw zde nawštíwil mi, kte-
rým geho ucty a srdečné pozdrawení wsdáwal.
Gak si Wás žádá poznati tento wěrný čle-
wěk a ke wšemu připrawený Slowan. Škoda, ...
cha banie a škoda duha Tater. Přidegi gy
obšírněgi powěte!

Dirbat sme nepowrazili dne 23ho, powazjme gisté
Ilty je tým málo nedůme ani gen neymeně! Ale
řeč naše opět weliké pokroky učinila. Ja spěw...
-či wygewek takowých w žiwotu opětugi slo-
wa Puškyna „Jesli žizň tebia obmanet,
Ně pečalsia, ně serdis, w den unynia
smiris: Děn weselia, wěr, nastanet. Ser-
ce w buduščem žiwet". Pamatugte, Sle-
chetná duše, na tyto slowa!!

Čekalo Wás tu do hor našich, pište mi. O-
by ste byla mohla giti a ga prowázeti Wás
... sem myslil, že do Modry prigdete. Ge-
tam mezi ... wrchy a hustými hagi ...
...cem pekný hrad, který sem myslil, že
též nawštíwjme. Wyhlídka ukášena na ...
...anské a prwnj Trenčanské Tatry. Ale, ...
...ňiel, nebylo nám popřáno Wás tam wést.

Tobyste byla widěla prwnj welebněgšj scenu Tatr
Ale darmo, gá giž nalto ani myslěti nechci.
Žádáte mě, abych Wám poslal mého otce. Skro
wšt má ustupuge před žádostj Wašj, gá nelze
ičenjti. Představte sobě muže střední, něco wys
postawy, silného a swalitého těla, twáře podl
lé, očj modrých, welikých a gasných, takú přjst
šjch s wýrazem smutku w twáři: totě gest otec
můg. Máti má zpěwná, welice dobrá a prosta
zamyšliwá, srdečná. Tu ale máte, oč gste mě
požádala. Gá gim budu čjsti Wáš list.
Učeňte, prosjm Wás, že našj Slowenco tem
predrawenjm, že sem dostal list i balík od geg
po bratra. List sem giž poslal prwšem, ale balj
zewsjm, gak poslati, nebo to nadarsske město, o
njní gá w srozenj neysem. Kde on zůstáwá. W
gste milostnau učitelkau gegj: o kýž byste byl
wšech Slowenek!!
Děkugi Wám srdečně za poslanau knihu. D
ty do pamatnjka, geż ste poslati ráčila, přin
sem Wám naši milj Krobwurowci, genž se Wá
se wšemi ginými pozdrawugj. Určengh gjch zde n
giž ode dwau týdnů. Gest tu gen našjch nyní a
pět. Oni mne předešli. Kdykoli na cestě mě
uwidjm Slowenku, žádati budu, aby duch W
w ni wstaupil a nadchnul gi. Prege Wám nau
se co neylépe míti gsem
Wáš

wraucj ctitel

1841 dne 2 listopadu.

[illegible]!

[illegible]

[illegible] denoucí [illegible] lístku hned psáti, nebo vyřizovati [illegible] gdr.

[illegible] listu [illegible] tomu, aby jste přes zimu doma zůstali, nýbrž aby jste [illegible] pohledávali k jinému [illegible] v Praze. [illegible]

[illegible] nedělí [illegible]

[illegible] měla. [illegible] mě proměněný [illegible] anmessl. [illegible] zcela oddati můžete, poněvadž k tomu [illegible] anthologijm [illegible] z té příčiny, že zde velmi [illegible] znamenitém (Notizen) [illegible] potřeba, [illegible] zaměstnání [illegible] Dnešním [illegible] zvláště [illegible] čtěte [illegible]

[illegible]

[illegible] na [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible]

[illegible] idey, [illegible] pratim na universite [illegible]

[illegible] [illegible] geologii [illegible] [illegible] [illegible]

[illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible]

[illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] a [illegible]

[illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible]

[illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible]

[illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible]

sem [illegible] [illegible], [illegible] [illegible] [illegible] [illegible]

[illegible] neylepe [illegible]. [illegible] [illegible] [illegible] [illegible]

[illegible] wnárnej, že [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible]

[illegible] [illegible] [illegible] [illegible] a [illegible] [illegible]

[illegible] [illegible] [illegible] a ne [illegible] [illegible]

[illegible] [illegible]. [illegible] [illegible] [illegible] [illegible]

[illegible] na sobě sem ztrawil. Wen z bezprostředny[illegible]

[illegible] [illegible], awšem [illegible], do centrum [illegible],

[illegible] [illegible], [illegible] wznešenost [illegible] wšecko. [illegible]

[illegible] [illegible] [illegible] [illegible], ale [illegible]

sem odwolal, že [illegible] w [illegible], a [illegible] [illegible]

[illegible].

[illegible] [illegible] [illegible], [illegible] můj? [illegible]

[illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible]

a [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible]

a mně [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible]

[illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible]

[illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible]

[illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible]

[illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible]

[illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible], [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible]

[illegible] k [illegible], [illegible]
[illegible] gegichž gméno [illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible] Trenčanſkém a [illegible]
[illegible]
ſtem [illegible] a [illegible] 18 [illegible]
[illegible], ſtrana gegi tělem [illegible]
[illegible]
[illegible] ſtrašliwém [illegible] Hola; [illegible] ſe [illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
tam leží; Hory, hory černé hory, [illegible]
[illegible] ſ [illegible] klawu [illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
Trenčjně. Když zrána na procházku [illegible], zara-
žil sem [illegible] na [illegible] Trenčanſký, [illegible]
nade njmi prawě mračenný leželý. a [illegible] mnoho pro-
běhly rozdjlné myšlénky. [illegible] ſlawnoſt [illegible]
du [illegible], uſtanowily odtud, kde byly [illegible] nápo-
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]

[illegible]
déle památka, nebo tu ladka viděti a zde ani [illegible]
zdání nyjsu k tomu není. – Ovšem jen toto něco [illegible]
větší vlastenecké mínění [illegible].
To myslím o vysvětlení, [illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible] mnohem [illegible] jsi [illegible]
[illegible] nad [illegible] !! [illegible]
[illegible] tomu Vlachům, které [illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible] není [illegible]
[illegible] congressu [illegible] nyní není [illegible]
[illegible] měli Anglické Times a Chroni[cle]
[illegible] jen ze [illegible] vymyšlené, a [illegible]
Vlachům [illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible] nad [illegible] [illegible], které [illegible]
[illegible]
[illegible] mnoho — [illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]

[illegible] (left margin, written vertically)

/. siebie i Nas tylko weſtchnienia a zatém legtá by! Wědli ſme řečij kowé, a w wrečáný hiſtorie Polſka nieſpřečil ſe ſ prawdiwyſſi ſlow a nahledů mých. S upadkem „ójczyzny a rzeczypospolitéj Polſkiéj" není ſnaženi zahynutj. Emene Polſkého, geni ma giſté žiwotnj ſjlu.

2. Na náwrat mém do Břeslawy nawſſtjwil ſem na Kaunj některými [illegible] nám [illegible] kdež [illegible] lide některj. [illegible] i na Nás ſe rozpominali a ſrdečně [illegible]

Že [illegible] Zeyma [illegible] Zelenkowi z [illegible] ný dětem [illegible] to wjte [illegible] ktera geſt [illegible] [illegible] než ony [illegible] [illegible] ſe [illegible] tam kim [illegible] trému [illegible] Standarem a ginými gemu podobnými nahnati dále, toť geſt hrozné a boleſtné. [illegible] to na malbíniwſſt naſſincu, ktera ſi radj na hanbu wyſtawiti dá, než by ſe gen trochu [illegible] [illegible] geſt [illegible] mysleti, w [illegible] takéto národu působiti, geni ſwé do prachu [illegible] ſwé zhanobený z [illegible] ſebrati geſt [illegible] geſtem nou víſam [illegible] [illegible] w rozbodeſſený a rozerwaný citů [illegible] [illegible] w nichž [illegible] nad mrawným porušeným zpod- [illegible] za [illegible] a [illegible] lid na ta [illegible] muže gako geſt Kollár a Hodža wzmoci mohl: a to geſt, co mi nowé naděge dodáwá. U nich geſt nowé idey, ktera [illegible], a proto wždy ſem Wám [illegible], že neodržím to geſſtě za wytrwanlivého we wſſech [illegible] nepogal idey. [illegible] rodu wyjmenowal ſem Wám až w [illegible] naſſich, rozpomeňte ſe na ně a myſlíte

Cele o idei. Zamilowaný od Swého národu gest wšecko ge-
té gen čit [illegible] [illegible] [illegible]
nijš [illegible]. Tam gsem prwní zárodky diela, zde gest
celistwost geho. Obeyte co nayníce s Hodžan a [illegible]
[illegible] s ním gak [illegible] mnoho: on se [illegible]
[illegible] prawdiwý wzrušil i [illegible] [illegible].
[illegible] se [illegible] cítiel a [illegible] na mne. [illegible]
[illegible] nás [illegible] a [illegible] [illegible]
nè, následowati bude gako onomu „Και παντες [illegible]
επευφημησαν Αχαιοι."
[illegible] o tom [illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] wyznáwage? A co dělá [illegible]? [illegible] byl [illegible]
že sem nemohl [illegible] s ním za pobytu mého w [illegible]
[illegible] byl rád i s ním [illegible] wlastencem
co s [illegible] gehož sem před mnoha lety [illegible]
mého znal. Ale — čas se nemění [illegible]
[illegible] Kellen se [illegible] žiwot [illegible] [illegible]
žige pouze idei. — [illegible] a [illegible]
[illegible] radost [illegible] z geho [illegible] [illegible]
Na náwratu našem zašel [illegible] [illegible] a [illegible]
Swagny naše, genž [illegible] Hellady. [illegible]
[illegible] sami [illegible] [illegible] [illegible]
zazpíwal „Nad Tatrou a Nitrou" uronil slzy nad [illegible]
[illegible] w Čechách [illegible]
[illegible] Hodže [illegible] zamilowaný [illegible]
[illegible] a [illegible] [illegible]
[illegible] [illegible] on i [illegible]!
Byl zde na krátko [illegible] Kollár a
[illegible] [illegible] [illegible]
[illegible], z Bělehradu [illegible] od [illegible]
[illegible] „w [illegible] Slowanstwa" gak [illegible]
[illegible] [illegible] na [illegible]
[illegible]
[illegible] [illegible] wšecko
[illegible] [illegible] i na [illegible]
[illegible]

Při hrobu Františka Červenky.

Nedáwno jsme, drazí krajané a přátelé, oplakáwali [illegible] z řady našich nejzasloužilejších ~~[illegible]~~ slowenských jinochů: ~~[illegible]~~, Baranského, Kardoše, Michalowice — nyní oplakáwáme Červenáka! — Bylali nám tehdáž boleti nad těmi, jest nám nyní boleti nad ~~[illegible]~~ [illegible] dwojnásobný. Byltě Červenák jinoch dobrý, jak oni, wěcj našjch milowný, jak oni, snažný a pracowitý, jak oni; než byltě on již dal i takto své lásky k wěci naší, své snažnosti a pracowitosti pro rozkwět gegj zgewné, skutečné důkazy, ~~[illegible]~~ zápowědě [illegible] na poli literatury ~~nad~~ ~~[illegible]~~ [illegible] přes swůj mladý wěk [illegible] ~~[illegible]~~ [illegible] tentu, genž nám nikdy tolik slibe, jak [illegible], jenž shromažďuje a zdělawá [illegible]. Byltě [illegible] to nadějeplné [illegible] [illegible] [illegible] [illegible], a nyní [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] a [illegible] [illegible] [illegible] smrtj jeho [illegible] to, co nás dwoj-

w plném žalosti nejhlubší a prawdiwé
[illegible] do těla hluboce zarmoutlém, [illegible]si
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]. Wyšli na poli, [illegible] a na poli
pustém, zrostlý štěp wywrácený wichrem, genž
stíněwal wyžiwiti pole a užjwagjcým se njm
poutníkům ochlazení a požitek; [illegible] to, ale
widěli wywrácený strom [illegible] ležeti na zemi
twrdé s otcem, swědčjcým o užitečnosti a dobro-
tě geho, zažalowali, neb pomyslíš: poskyto-
wal, ayhle, strom požitek a ochlazení [illegible]
wšelikému, kdo [illegible] zastawil se wyprawowa-
ti pod stjnem geho w pamětj [illegible] obcowání
se chtěl ja otce geho, a není stromu wjce! ne-
zi námi, ostawiž [illegible] a přátelé, není go-
nacha wjce, nebo snad [illegible] země temné, ne-
njt ho, genž započal byl zawodňowati
pole, to [illegible] pole naše, nenjt ho
genž přinesl mnohý skutek dobrý w obe-
rodině, že tak geště [illegible] prawdě, že
puštěné rodině snagj.
I mámeť tedy příčinu zažalostiti g nad ginou

nad žiwot ten slibným působilým
ichem. ~~[illegible]~~
~~[illegible]~~ Imámeť příčinu, welko
želeti něco a želeti gák on z nás do žiwota
giž stupiwšjch, rowně pilných, přísných, wy-
trwalých! Mnohé cestiti hodnoty gest Slowan-
stwo naše, ale malý gen wlin ~~[illegible]~~ ze swých
wychowaných nazýwati může swými, nebot
rozlitagj se ~~[illegible]~~ ani gako opěšené wý-
chowanj, zapomenuwše na ohnjsko, ba mnoho
z nich twárem nosjce od něg wytwářenjch
[illegible] uwěřenau ~~[illegible]~~ ochranau
starší gegjch; malý gest zbor ochowanců
wěrných ~~[illegible]~~ Slawiště, příbuzenstwu swému,
a i z těch, aby [illegible] blíže k blížstu, [illegible]
do žiwota [illegible] [illegible] zablaudilé
[illegible] od swěta giných [illegible]
ných ~~[illegible]~~ žiwoty [illegible]
[illegible] a [illegible] [illegible] [illegible]
žiwota [illegible] zapomene [illegible] [illegible]
ná! A ~~[illegible]~~ ~~[illegible]~~ pohledňme při wšem [illegible]
za [illegible] naše w [illegible], we wlasti naší,
i uwedňme sobě napamět, gak ~~[illegible]~~ z wy-
[illegible] [illegible] sotwa na nás [illegible]
[illegible] rodu našeho [illegible] [illegible]
hledagj, gak nás [illegible] [illegible] [illegible]
w [illegible] a [illegible] [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible]
a [illegible] gak [illegible] [illegible]
nám [illegible] [illegible] a wšecky [illegible] [illegible]

pobaviti se wšeličem žádagj, a lid náš za-
wjgemj tyto gak z weliké částky chwalitebným
ctěním platj, newěda o čem se gedná, kdežto
pak nassi po důležitěj prawé lidských po-
třebj ~~[illegible]~~ národu našeho milého
dochowanjm gak gen malá hrstka obdiw wzbuzuje
a mezi přečtenými předměty, schwalug-
jcj, slawme tedy tyto případy ~~gen~~ negwýš
gen nesstanowenj mladé slawnosti gakoby
obdiwitelným důstogné a nehnutelnj, přijím-
činnosti gegjch [illegible] gest, i pokládáme
li [illegible] na wěci této, zagisté že
~~[illegible]~~ bez lesti nassi zásluhami a
~~[illegible]~~
~~[illegible]~~ ~~[illegible]~~
~~[illegible]~~ zármutek ~~[illegible]~~ nad hrobem wyhasslého
genia tak pracowité, tak wěrné, tak přijím-
[illegible] slawnosti wěci [illegible] tanjcje se
gedná s dobrým srdcem wěčitelným wygem-
ne spanilému, wlastnj [illegible]. Gji ~~[illegible]~~
slitem nám gest [illegible] ~~[illegible]~~ [illegible]
a [illegible] a dějin [illegible] tohoto.
Zaniknulo dobou milý, zaniknulo při-
teli! A [illegible] se ještě pamatowal [illegible]
kv, [illegible] čas [illegible] [illegible] tak, že
ležjm nad ztraceným Srnem? Skutky

Své ſſem to a ſkutky ty ne uſta[illegible] maj[illegible]
i [illegible] tento, tento [illegible], tento ~~[illegible]~~
~~[illegible]~~ wſſecky naſſi rozpomjnky a do hrobu ſwého
[illegible] za [illegible] boleſtné prowoláwá, I wolá
za Tebau! Syn mug, proč ſi byla o-
puſtila mne, Tebe, genž nezdjené ~~[illegible]~~
~~[illegible]~~ byl ſi [illegible] mým ~~[illegible]~~
přiſlušným, ochotným, genž dowedl ſi ſe
weſti ze ſrdce přátelſtwjm mým a nikdy ne-
[illegible] ničemu, ~~[illegible]~~ ničemu, i proč
ſi byla opuſtila mne, Syn mug, Tebe,
genž [illegible] mnau u [illegible] ſe chodiwal
[illegible] wedl ſi opět
při [illegible] mau mladſſj ſchowance mé
i [illegible] mi [illegible], neſla-
[illegible] mé
a [illegible] mým [illegible], we wě-
[illegible] při wſel-
kých [illegible] powěděteli i man-
[illegible], i proč ſi byla opuſtila mne,
Syn mug, genž [illegible] ſe [illegible]
[illegible] mau [illegible]
[illegible] mi [illegible] i [illegible] ſi-
[illegible] i [illegible] ſi byla opuſtila

mne, synu můj! Več mluwte i ledy, schowanci
Auſtřiků, mluwte, co byli wy ſte ſwědky ſwědky
při obey geho. Když nic lůchal, a dowěděli ſe,
že ſte ſlychawali geg hrdinského w niwlteſe
gich, w znamenahowali geg wěrného, ugi mam
tele w uſtawičných, nacházeli geg swědky
přiwázaného, i w ſamé nemoci, w praci, u
pilného, k wždy, k pracy ochotného we
wšech žiwota potřebách ſa ſtaw tento w uhrácí
wšelikých? Zagiſté že řeknete tak geden
hlaſſe, a glas ſwaj Wáš ſprawedliwý.
I pro Tebe, i pro Tebe wede náš we
který pracowal ſyn ſwůg zeſnulý, myſlil
o ſwém dnešní a hledel poučiti Tebe pro
ti wá, na čemž hlawně ſi záleží; a ſna
žil ſe tebe obohatiti Ti znamenitými
nými potřebnými, nebo kniha geho ſlu
za pomyšlený pro člowěky. Ti Prospíwal,
a ukázal ſi dětiutěj plody ctnosti
ſwědomité ſwé, z kterých geden pro můj
předſtawen, chutí ko a přeſtaným m
že hrdinských gak pomohl nečimeſſe dě
ſtalo, a k ſyſtu, ſe tedy lidie tyto nyſlipí
ano pro uſnadnění pamatliwí; Zagiſté, že
i Ty, opuštěný tak nás, blížiciſſe

~~[illegible]~~ ~~[illegible]~~ mu i učiniž gey u krestem,
a gest wěčieyšj swa Heinu, ale i ~~[illegible]~~
žalosti hnu za nju spravedlnu. A gak,
myslte, gá zaslaužiti mám za Tebau, přj-
teli mug? Hle, mug prawdj se z srdce ra-
něného i ~~[illegible]~~ [illegible] bolesti zemdlen, ~~[illegible]~~
– ~~[illegible]~~ ~~[illegible]~~ ~~[illegible]~~ a kažj u neú
hlasy wolagjcjmi na Tebau. Tys se neuwá-
žil wjce, [illegible], ~~[illegible]~~ Ty [illegible] ochotny přj-
tele mug, by sauduhy w srdcj i w hlaw-
ně, Tys se neuwažil wjce, ale gá [illegible] am
Ti [illegible] do hrobu k wěčnému [illegible] gá zapě-
tu slawy sere, aby ge slyšeli přátelé, když
Ty gjch neuslyšíš ~~[illegible]~~. I [illegible] [illegible] ~~[illegible]~~-
ga slzeli ohlalkané, wyznamy ~~[illegible]~~, za
hrobem swědectwj.

Gak giž draze Evagané a přátelé, ostaný-
me pamatkau žhasleho? Wzali bolesti
a wygerwugjm gen bolesti tělo? Wšak
~~[illegible]~~ čeho gsem pauhé našj ne-
činnu, wjce ženau než mužum stwořj?
Gsem byliny bez dwořka, [illegible] komory bez [illegible]
zawlažugi rosy, i mámet tedy ty gjnuda
ostawiti pamatku zemolenu. [illegible] [illegible]
[illegible] s njmi zaceluggi i kažj [illegible] a
[illegible] tedy [illegible] [illegible] [illegible].

by se pomocj toho zesjliti, pomocj to-
stowánj sebe. Když nechtěj se a my
~~[illegible]~~ strhowáme gj, pokládá to, potom
co twořil, na sobě uchowáme, pokládá to, co
on činil připomeneme, pokládá to, co on
wytwořil zanechal, čtawáme, nebo tiskl
ke knihách ~~[illegible]~~ a w prácech našjch
budi gjti a přihotowáwati se ducha
tem, který se byl w něm na proti na-
zem objewil, tak nezemře w nás, ale
zachowán bude s námi a budem se
čásť naší. Činme tedy to, co on
pro sebou měl, dowyššjch pilno-
stj a tak památky, který si
on stawění zapřičil, oswětujme a
budoucnosti našj přechowáwáme.

Preßburg

Na břehách šjrých Dunage sinného
O Slowanstwě sme sobě mluwjwali;
A ruka w ruce na kraje swé wody,
Na sjné wody Dněpra zpomjnali.

Uzříš ty wody dosti skoro, Bratře!
Po gegich břehách zas budeš choditi;
Daleko Dunag od Dněpra sinného,
Než o Slowanstwě wždy budem mysliti.

Bratru swému Izmaeli Iwanowiči
psal na památku
Ludewjt Samuelowič Štúr.

na břehách Dunage
ř. 1842 dne 7 Května.

w Uhrowci
1842 dne 1 srpna.

Wzácný
Stowaný Přjteli!

Srdečné přijměte srdečné díky za psaní Waše, de [illegible] Wás jmene, genž mi welice mile dogalo w jemných čmaydách. Těžce Wám podati musjm, mezi Wašjmi mnohými prácemi tolikerým dopisowati, a [illegible] žádati, že jsem lidem tak spůsobil, mně po čas prázdnin od Diwadla našeho něco [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] znam, za který [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] Waše. [illegible] to na [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] wzdálil se nagednou z Diwadla Stawowského [illegible], a [illegible] [illegible] lat [illegible] [illegible] w [illegible], [illegible] [illegible] [illegible] w tomto [illegible] čase rozmluwnem [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible], anebrž [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] od [illegible] [illegible] a [illegible]. A [illegible], Stowaný [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] se [illegible], [illegible] [illegible] [illegible] se [illegible] w odděle.
[illegible] [illegible] [illegible]

S [illegible], Stowaný Přjteli! [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible]

[illegible] w Břetislavě [illegible] Wien [illegible]
[illegible] běh [illegible] jen to [illegible]
[illegible] to [illegible] jest [illegible]
[illegible] Kterýž měl [illegible] ošlapaný být [illegible]
[illegible]
[illegible] velice [illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible] na [illegible]
[illegible] profesori [illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible] nám [illegible]
[illegible]
[illegible] nový [illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible] v rodinách našich [illegible]
[illegible] nenávist zaslouženou [illegible]
[illegible] mocí [illegible]
[illegible] philanthropům [illegible]
[illegible] jest [illegible]
[illegible]
[illegible] duch jest zaklad všeho, pro [illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]

[illegible] ryby [illegible] zvláštní bytosti. A [illegible]
[illegible]
[illegible] pro [illegible] milovný [illegible]. Klapy
[illegible] v létě, na jaro opět [illegible]
[illegible]
[illegible] rozprava.
Všeho druhu píseme [illegible]
a celé [illegible] tedy. Vypravovali jsme [illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible] předplatitelů.
Všecky [illegible] zacínaly, [illegible]
[illegible] obnovení
[illegible]
[illegible]
[illegible] rozpolemenati [illegible]
[illegible] bylo [illegible] Vaše [illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible] sebe [illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]

[illegible]

[illegible] ti [illegible]

[illegible]

Jak milé mě překvapilo psaní pana [illegible]
tvou Angelu, nemohu [illegible]
[illegible] ktvti! [illegible]
[illegible] Uzpomenouti [illegible] Entent [illegible]
[illegible] v plné. [illegible]
[illegible] pod [illegible]
[illegible] naděje plného [illegible]
[illegible] jen přelo[illegible]

[illegible] ale [illegible]

[illegible]

[illegible] 18 [illegible]

[illegible] ukázati [illegible]

[illegible] Dosila, velice [illegible]

[illegible]

[illegible] Nebe [illegible]
[illegible]

[illegible]

hi směli a ve tlí, že s Lucerní pouto a zpovědi:
a mistě nějaká pomstu Katastrophu.
Nechť, tolik co můžete nemysliti na ro-
zejítí se s Deutsch, ten a ste pannuje.
Ve dnu svatého Evangelisty Jana byl
v Praze před týdnem; tam byl opět ban-
ny nějaký!! Obracíš se na nás co nejsi
... zůstáli pouti. Lepší vám nu-
tno zejíti i ... Evangelio ...
... a obětuje celý ... Ju-
... že ... pouti i ...
... a ... Evangelistu ...
se ... a ... Commissi ...
... a ... neji ... že ...
... své ... ze ...
... Kowarik! ... Eveiny a ...
... ktery nás ...
... a ... jich ... pro-
... Josef ... u ...
... mne ... nás ... u ...
... Ideen ... o ...
... Kowařík ...
... nejjistěji ... jeho ... Vám
... a ... s ... pak ...
... se ... mně. Píší mi, že se
... přišli ... nejvíce ...
... Evropa. Nějaké, Čum
... Komise ... ale ...
... nic ... tempo ...
... Praze. ... Osud ...

w Bretislawě
1843 dne 7 října

Slowutný
Wysocectěný Pane!

Se Známým naším a přítelem mým ...
kém, p. Janem Kalinčákowi, [illegible]
od [illegible] se [illegible] [illegible]
se Wám a [illegible] [illegible] [illegible]
za laskawé upamatowání, kteréž
ste w lístku swém po bratřích [illegible]
[illegible] mi [illegible] na [illegible]
dáti ráčil.
Wěc, o níž ste mi psal, [illegible]

se [illegible] [illegible] i dámských do-
bách našich, gest tak důležitá
a zvláště tak obecného, že mi
v [illegible], čím sebe větší byl, ony
[illegible] možná není. Takých
[illegible] [illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] přijetla [illegible] při na-
učných pracech pomocníkem mým p-
[illegible]; [illegible] U tom o věci
[illegible], [illegible] si tuto
[illegible]. [illegible], z [illegible] teprv
[illegible] [illegible] [illegible] na [illegible] tuto
hlavně se hleděti musí, gest
[illegible] [illegible] [illegible] gest [illegible]
ej, kterýž se [illegible],
[illegible] [illegible] přivésti má
[illegible] tento se [illegible] gehož

čáſtkách do ohledu kráſy mluwy, zlí-
bil jsem o wěci té [illegible] rozſlí..., s roz-
želeným okem pohlédage na Jmen
náš [illegible] mi neypřiměřeněgšj,
neyjiſtěgšj proſtředek přiſpěti
[illegible], ku gá ſe [illegible] nahlásym, neboť
[illegible] Jmena nášeho Slo-
wenſkého a ſwého gediné [illegible]
mi [illegible] zaſrdcí.
Poraučege Wás Pánu a ſebe
do dalšj laſkawé paměti Wa-
šj, gſem
Slowantnyší [illegible]

upřímný ctitel
[illegible] Šaf.

Slowutnému Pánu
Pánu Františku Palackému
historiografu kr. Stawů kr.
korunj Českého atd. atd.
[illegible]

w Praze.

Důstogný Pane
Welebný Otče!

Květoplná naděge žiwota Slowenského spočjwá w Ústawě Břetislawském; on gest srdcem geho, w kterém wšecky žily Slowákůspogené k zadržený národnjho žiwota tekau, on gest ohništěm, na kterém swatý oheň národa plápolá a city i mysly rozněcuge. Ale powznesla se záhubonosná bauře nad Břetislawau, rachotem hromu přebila srdce, a rozrazila ohniště žiwota Slowáků. Na mjstném Conventě 31 prosince držaném urawřeno gest, aby Welectěný náš Náměstnjk p. Ludewjt Štúr, ačkoli Důstog. p. Superintendent a někteřj giný geg wýborně bránili, pod tau záštěrau že předtjm Conventu představen nebyl, wlastně wšak proto, gak se i Wigand w Conventě zgewně

wygadřil, že gest wraucným národa synem a takowým se i we weřegnosti oswědčil – od Náměstnjctwj odstráněn byl. Z té přjčiny tedy, odstráněnjm Wysoceučeného p. Náměstnjka, když giž letem sešlý p. professor Palkowič přednášenj osobně mjti nemůže, Ústaw náš se rozpadnauti musj. Dobře widj nepřátelé našj, že stáwanj a rozkwět Ústawu našeho s Weleučeným p. Náměstnjkem potřebně sauwisj; i proto obořili se naň, aby zwalíce geg smrtelnau ránu zatali žiwotu našemu. Nebo na Welezasllaužilého p. Palkowič tjm nabjgagj, aby aneb professorat složil, aneb aby osobně učil, následek záhubných dotjránj nepřátelů ge ten, že Wysoceučený p. Náměstnjk Štúr odstráněn gest. Na konwentě tom zápalné zastáwánj Weleučeného Učitele našeho p. Palkowiče nic neprospělo, práwa Weleb. Okolj nešetřena, dopisy tak gednotliwých, gako i W. Seniorátu a Wáš Důstogný pane, spolu i Důstog. p. Sebenjného dopis, i s prosbau mládeže, wýše než 60 mladjky podpjsanau – odwržené byli.

Widěla tedy mládež Slowenská poslednj swau záhubu; a protož obětowala se za Ústaw Slowenský. Po tolik nepřátelském

: na nás dotjrajj newiděla ginau naděgi a giný způsob, gediné aby mjsto to, na kterém se gj a národu duchowně wywinauti nedágj, opustila.

Aikle zanechává giž mládež Sion swůg, a bere se we gménu páně na giné školy.

Z té přjčiny utjká se mládež Slowenská k Wám, Důstogný Pane a Welectěný Otče, aby Ste k wywedenj šlechetného cjle a historického čjnu Slowáků peněžitau pomoc u Wlastenců Školj Wašeho sprostředkowati ráčil. Wyslyštež prosby k Wám se utjkagjcjch synů:

Na nowý rok 1844
w Břetislawě.

Janko Kráľ w. r.
Ľudewít Reuss w. r.
Karel Hrenčjk w. r.
Mikuláš Dohnani w. r.
Eduard Škultety w. r.
Pawel Bottka w. r.
Michal Kolpaský w. r.
Gustaw Koričanský w. r.
Dániel Minich w. r.
Drahotjn Hajiček w. r.
Ľudewjt Babylon w. r.
Samoslaw Štefanovič w. r.
Petr Kellner w. r.
Ondreg Klimo w. r.
Ludwik Gál w. r.
Samoslaw Hanzljček w. r.

Janko Matúška w. r.
Petr Samoriška w. r.
Ludewit Gáber w. r.
Samoslaw Štur w. r.
Janko Kučera w. r.
Karol Černo w. r.

Prosbu tuto wznášam [?] našjch šlechetných mladjků, kteřj my-
sle [?] wážj si wěci ducha než wěci těla a genž před [?]
o utištěnj [?] našem trwanjm [?], obětugjce sebe i wšecky
své, wydáwagj a za hodné činné kněže i zastupate-
le prawdy a [?] opuštěného národu našeho se přjzná-
wagj, Wám, Důstogný Pane a Drahý Ot-
če, srdečně poručugi [?].

Ludewjt Štúr m. p.
bywalý náměstnjk Ústawu
Slowenského.

[stamp]

Bratislave
1844 Dňa 6/1.

Ňekto hrvaních búrkach a úskoch
smutních bou mi a svetlím zablis
Váš od 10 listopada opravdivím
účinkom [illegible] na [illegible]
[illegible] teplom [illegible],
[illegible] Dňov. [illegible]
[illegible]
[illegible] nezabudlení [illegible]
[illegible]
ohňom [illegible] za [illegible] Slo-
[illegible], čím Slávi pe[illegible]
[illegible] ale Dňov [illegible]
preď svetom. [illegible] v [illegible] ona
je cela Slávi najvernejšja, naj-
mocnejšja, i Slavjanstvo [illegible]
[illegible], [illegible] ale i
nádejou lepších Dňov a milších

naurri iryion i ietkím Hlávi jim

i naplnení. ileňo hlas ... pr

hi Ernú gyiek srdce, bo doty

iezateritie jnet nčj. Ofte

jíme sa velice z Vášho zajm

za Slovenčinu, bo utruzujete

srdce citjace ... a pa ...

aje duchovné ... naiko i prij

Vonjaké genius Vášmu vivinut

lúpatné a budúcarfé ... Ti

Slobodvíle! ... sa pr

bemte úmisle Vašom i jedn

Duin a k jedni misel.

Neinduje sa ze som Vám dl

iezd ... Strange ... bur

letju nad nami a nepoznat

dati ... na jak e hadi

brešu zu ... strán na

miaj ako psi. Pravé tera

píšem i tiskem o nových príbehoch
i ten Vám ješt ěs ...
Verím že ste hrozne boje mali s
domácimi za jeden [illegible]. Dobre
že ste zepadli, [illegible] ste d
chas ktorí je [illegible]
cám vidím i ktorí [illegible]
[illegible]. Jaž kto prichazí
mysli daže! Tesla Vám [illegible]
pomuvek zeryem, bo vám [illegible]
zemám, a pomohov bych Vám
[illegible], žeď bi mi kto dav
štestja. [illegible] na [illegible]
(ka mislím, že Vám stolica [illegible]
[illegible] [illegible]
bez jetkých pretpórok, ja [illegible]
[illegible] bori jeho stolica [illegible]
Nerobte tuh a [illegible] nám
Strat mnoho drahí! Mia celá

ma D. Kandu z nemšiničtvo odstrašit
[illegible] a [illegible]tvá vjae ja to zavrzim:
[illegible], da [illegible] Vi, da bi bila
[illegible] name [illegible] na [illegible]
[illegible] čaj [illegible]? Ale razumije
da, že mogilo [illegible] pisati
Imám ta pre [illegible] kažali
z [illegible] aneni priležitostiti.
[illegible] čeh potlem. Ali ne znate
Vi, [illegible] tje penjaze, bo
[illegible] totoro [illegible] velice
v [illegible] stare.
[illegible] mi mimo Šafárika [illegible]
[illegible]. Či bidje [illegible]
iz [illegible] nemčini, a [illegible]
[illegible] Slovanje!! — [illegible]
[illegible] panovat budu u [illegible]
[illegible], potjat [illegible]
z [illegible] našihu [illegible]
[illegible] i milí [illegible]
[illegible] Mile [illegible] v [illegible]
[illegible] na [illegible] pasnoje. [illegible]
[illegible] brat [illegible]!
[illegible] [illegible]

v Bratislave
1844 dňa 30/1.

Drahí, Predrahí Ctibohu!

Tvoj srdeční zápal za spravedlivú vec našu bol nám milou v tíchto búrkach potechou; aj sveže po Tvojo srece ja-ko i zadávna, Ctibohu!! Daj Ti len Boh zdravja i čerstvosti!

Ďakujem Ti srdečne, brat mój drahí, za bratersků pomoc, ktorú si u Vašich ľudí v Orave zozbjerav a mňe na pomoc poslav. Vera si dobre urobiv, bračok, bo teraz ničoho ňemám k vidržaňu sa a ti drahí život. Ale i tak len, bračok, bude dačo z nás, keď budeme vedeť obetuvať i seba i četko to, čo je naše za duchovní život náš, bo len tak dáme dokazi že nám na ňom záleží a že je on pravdou našou.

Od toho času čo som Ti písal držali
sa dva konventi v našej slovenskej
záležitosti, a oba boli búrlive.
Na prvom Vašich Memoriálov
žiaden čítať nechceli, hovoriac že
je to cudzí vplyv, na druhom ale
čítali, ale mnohí proti ním vyst
čili, vraviac že bi urážlivé, ne
tím ale sa najšli aj obrancovia
ktorí pekne a dobre ich vystu
hovali. Obrancovia Memoriá
lov boli aj obrancovia našej
dice a mňa pako námestníka, m
dží ktorými predňa miesto z
sluhuje náš Superintendent, p
Ostrovský, ktorý znamenite dal
ži slovo hovorit, potom Vigand
Cechmeister, Kráľ. fiškál, sta
Štvrtlaté, advokát Langa z
fessorovi Martiji: a Prosper. Bo
či hovorí že mi on len pret

Zbjeraj len z bjerú tje poklady našej drahej
Slovenčiny! Ľúbek s Tebou, drahá duša!

předčítat zakázal, že jsem od cenzu-
ry potvrzený není, potom ale když
začal dotýrati, aby jsem bol od cenzu-
ry potvrzený, začal jsem mi vytrhá-
On dal inquisitorom lvinejším stran
že ma od stolice odstrč: a Zuyal ke
senát [illegible] žeby tomu ocolom
silou zakazovať. Kuvčiše na tom
zostalo, aby inspektor s professorom
námestníka potvrdili i mnohí z ja
dosť vysvedli, aby jsem já bol potvr-
dený. Mysleli sme, že ma už všetko
dobre dokonal, teraz ale zvedeli sme
sa, jako naši neprijatelia ma ne-
stavili. Inspektor potajmo teraz
robí, aby isteho Drobnáka, ktorý
če, dnes majstrovstvo [illegible]
ta, [illegible] ale ovšem na
[illegible] a len pre
pedagogických ohľadov na stolici
slovenskej ostal, Drobnáka dal
ale len slabo písemne [illegible]

že on to ňeprime bo že sa ďtom ňepri-
pravovat. Takto vec stojí. Ňevjeme
či čom sa teraz inšpektor obráťi, a
mislíme že k Šimkovi, ktorí za naše
vec aňi slova ňeprovedau, ba prví ku
chámku, abi hrad pisau, potaponi
tovaraw. A tento človek tu bude
robí z nohiherny Čizajedoškí, bo
di misli, že keď ju predňašanja
jeho vpliv u mládeže padá. Ktorí
da, že jeho čisté ane odkrivajú
mnohí u mládeže ňeplatí.
Do vari už vješ, že Žiar má dať zo
hladu nemín o nových mravnoi po-
litickém zmíšlaní svedectví: po-
misli si! Čiadov som do záleží
[illegible] sa teraz novínam vistrajn, a te-
to človek, ktorí naprv našu stolicu
podvrátiť chceu, potom nás oňjer-
živ, na to nás s kňazmi svojo
sa usiluvali, teraz nám u novinách
prekaziť chce, a to ještě preto
abi nás do maďarskjeho zahnau,
tento pravím človek je ešte naším
chlavním inšpektorom!!! Tak sto-

Ktíme sympathii všetkích Čechov, ktorí nám na čí- [illegible]
nakladaju, že čo to na čele stojíme. Seminarist po-
Semináre mali bi mu [illegible] vipovedať

Slowutnému Pánu w Bratislawě
Pánu Wácslawu 1847 dne 18 dubna
Hankowi, rytíři
řádu Sw. Wladimíra
atd. atd. w Praze.

Slowutný
Wysoceetěný Pane!

Po známých a přátelech našich
p. Ondřejowi Hodžowi, bratru
slawného znamenitého Michala Mi-
loslawa Hodži a p. Gust. Krime-
skym, chowancech lyceálního Ú-
stawu našeho, kteří dříwe
se u wyšších poznání s Wámi
i přiegli tak od toho dobro-
chwíli ... Wám ...

na [illegible] kaké i ze strany [illegible]

jsem našich [illegible], [illegible]

u Vám, [illegible] Vám [illegible], [illegible]

[illegible] na [illegible]

[illegible] Vám [illegible]

dáme, a le [illegible]

o tom.

[illegible] Vám, [illegible]

[illegible]

[illegible]

[illegible]

w Prešpurku
1844 dne 19 června.

MUSEUM REGNI BOH.

Drahý Přjteli!

Pamětli ſme byli dotčj chwjli, myſljm wšak že pro-
šel giž ten čas a že ſe opět do předešlé [illegible]
nawrátjme. Já ſem mlčel i muſel ſem mlčeti,
ani ſte mi na můg poſlednj liſt Wám a přjteli
[illegible] poſlaný mi neodpowjdali. [illegible] ſe
mi [illegible], byti [illegible] [illegible] [illegible], [illegible]
[illegible] wšak nepodobněgšj zdálo ſe mi [illegible],
že ſem w liſtě Wám neb [illegible] [illegible] mi zdá
w liſtu [illegible] [illegible] na [illegible] Wám [illegible]
že my [illegible] [illegible] [illegible] Slowenſky [illegible]
ti a nawěky naše na pjſemné [illegible] [illegible].
Wy [illegible] [illegible] [illegible] mne [illegible] [illegible]
[illegible] liſtu [illegible] [illegible] [illegible] [illegible]
[illegible], w němž nad [illegible] [illegible] nami
[illegible] [illegible], z kterýchž ohledů ſem
Wám [illegible] po [illegible] [illegible] [illegible]
ti dál, že my [illegible] [illegible] [illegible].

ujme a věděti nechceme, nýbrž že předcházejím

padlý kmenu nás nám na srdci leží, kterýž my

tohoto ze svou nedbalivostí od druhu

tam si držíme povinnost. Zdá se a mnitá

z posledního listu Wlčkova, že ste od zakla

ní svého na mne, tyto li gako u Wás, ...

a tato přicházejím pravdou k Wám gak však

sem přicházíval do přátelského domu Wáš

ho.

Co se giž ale zdánlivé nesrovnalosti týká, ve

te, že gi u nás nikdy nebylo a že gi u t

nových našich u kteří ními na dva pokla

rancího, kam ona náleží, odstraňujeme. Ale

uvítáme se k Slovenčině ne, ne snad z

tysetrosti negako k bratrům Čechům, ale

uvítáme se k ní proto že vidíme w ní

geden slavný prostředek duchowního

zení a spojení rozčapeného kmene n

zeho, proto že vidíme w ní nejkrásněj

galnější, líbeznější, hwězdu waš

nosti nad předělem gešté čarami a že

nými svátkami přebytem, proto že ona ge

mírnější, silné, rázné, živé, gako bra

potřebuge mladistwý a gak my upřjmno ſmýšle-
žj duch nás. Zatím gsem dostala odwážnj
tryſeloſtj Wám, kterémuž naši neybliž-
ſſj, daleko odě wšj neſwornoſti, kteraž,
ujtkám Wám w ohniwém zbuzenj, na dowo-
wodálenou
rowného pekla mezi námi odſtraňgeme. Wy
nabli gſte gen Češj, buďtež to powažowa-
ti za neſwornoſt, nebli ale žigeto giž i
duchem Slowanſkým; ochotnem gešti nám
w tom podáwáte ruce, gakkýchž i my
Wám w podobné přjpadnoſti podáwali.
Neſwornoſt mezi námi wzbuditi bylo by gen
wlaſtně zatwrditi. Waše důwěřenj k nám
patři, že chceme odſtraniti tuto nás ch-
chowné pradwidenanti, co by nás o tom pře-
ſwědčilo že gſte proſedyl toliko ſe běda-
ſamoláſkau kmenowau, neſwornoſt by-
la mohla wzbuditi mezi námi gedině toliko
Wáše nepřátelſké gednánj. Zde by ſe
nade antely k dobru našeho odſtra-
něho Emana změnugjcj zmařiti a zničiti
ſe uſilowati. Jednotliwé wýbuchy proti nám
zmyſky, náſtěky, gako C. ſt. zde beſtý

ve Wjdění a wyjewěnj anebo mně předstjřenjch
tento předkrácených a nepowolaných wy-
střágj, Gyšetrosti, nebezwnosti mezi námi bu-
diti [illegible], aněž gsau až nad to weliké
malichernosti, dubiosti a gak wyjbáme
[illegible]. To může býti gen [illegible], [illegible]
[illegible]. Já wlastně wšjdcil jsem proto, že
se mi [illegible] a [illegible], gako mě [illegible]
[illegible], ači ele bugj proti Čechům [illegible]
tel negmenši, Mysolasti negjtým i kterou gt-
prawd za [illegible], brati drahý, [illegible]
ěj, tak prázi gako na [illegible] mezi gine-
[illegible] nase, geni se [illegible] magj c-
[illegible] negmenssj [illegible] [illegible]
[illegible], a [illegible] [illegible]
[illegible] duše mé. Nech že se potwa-
gj [illegible] se to býj, na malichernost
gako [illegible] na [illegible], nech nás přesjz-
gj, nám se [illegible]: wěc naše gesa
nad' [illegible] malichernosti [illegible] wane-
[illegible]! [illegible]
[illegible], předwědiste se gak myslime o [illegible]
a gak se budeme myti s [illegible]. Doto[illegible]

MUSEUM

nás často ujišťugi že by po wzbuzenj se na
jeden dialekt spisowný gesti wybráže, nebo w literatu-
ře my sobě wždy předce neybližšj zůstaneme
a k duchownjm žiwotu wzbuzenj Slowáci pro-
tom i Waše spisy mohem raděg čjtati bu-
dau než nynj čjtagj. Známosť Češtiny bu-
de mušeť mjt mimo to každý u nás wzdě-
laněgšj. Ale nebudeme my nikdy gednotau
mjti w nesmjřenliwi. Rozstaupili ge dnu
by žádané nowiny, w Orle umjstjm též
wšecky bohdá wětšé proti sebe kdyby, Ale
ně tu od Čechů ausilný budau. Duch ne-
snášenliwosti gest duch neslowanský. Z ně-
ho si nápojíce kti nabrali, genž se ciné-
mdy w historii před námi stogjcjmi ney-
wjce ubližili; my geg nemáme a mjt ne-
chceme. Takéť tedy žádáme od Wás aby
ste na nás patřili, a my gsme té důwěry
že duch dobrý duchů slabějších a nesná-
šenliwosti přemůže a zahladj. Slowan-
stwo tenkrát uznal wšecko, cokoli dobrého
duchowniho w lůně gemu se wyrine a my-

twoij. Ale, přijdeť-li gednau to priwilegi-

um, [illegible] do Prahy! abych Wám

wěc obšjrně rozložil a s Wašjm [illegible]

zaměl. [illegible] tuto nebude zapo-

třeby, ant znamenitý náš Palacký [illegible]

[illegible] do Prahy [illegible]

wjce [illegible] gsem gak náležj [illegible].

Srdečně a wroucně potěšila nás Wa[še]

ochotnost w podporowánj nás knihowni

wemtěl wjcekrát, gež ste ke wšeobec-

gj Slowenské knihowně [illegible] Uherské

přispěli, od nás Slowani zdegšjch [illegible]

[illegible] a wrouj [illegible] Uhersko [illegible] sami s

Wám [illegible] srdečně poděkugj

[illegible] šetřte [illegible] této ochotnosti na[š]

též welice obradowala. Početná a utě-

šená myšlénka gest to, bratři, zarau-

čiti společnost podporowánj knihowen [illegible]

wšelikých [illegible] početné a utě-

šené myšlénky této, gež zcela z dne

zniklo wyjádřila celau dušj!!!

Pozastavily nás ty dopisy proti Wám ve
Augsb. Allgem. Zeitung. Potěšily nás
[illegible] za strany té, ant poznáme z nich, gak
Waše nepřátelé se mýlí, zaskočily
nás proto že každé pohnutí se naše
[illegible] při obrahují. Či z Wás
[illegible] Maďarům též
[illegible] brožurka „Die Slaven und Ma-
gyaren" w Lipsku, w kteréž geden pes,
[illegible] nás [illegible] inquisi-
tor, [illegible] na [illegible]
[illegible] Thuna, gemuž do [illegible]
nikdo není [illegible]. Někteří [illegible]
[illegible] Němci [illegible] od
zatvrzelý, že na znamenitého Thunatea
[illegible] Maďarsky [illegible] pro-
[illegible] Ti. – K Augsb. Nowiny gsau též [illegible]
[illegible] pěkný! [illegible]
sem od dokumentech [illegible]
[illegible] data maďaromanská [illegible]
~~[illegible]~~ nemohou [illegible]. Do [illegible]
ných ponížene!

Pokrdaček Hrubei Wám wiem srdečné
prodranenj wfuraange. Při důležité prá
ce důstane o tdě ali do 28 d. m. a p
tom pügdu k E Wám a my zas přá
w tenlicus obrátjme se wždycky kam ne
jich.
Slaina gala ulechetná duše i přítel, přie
hrůzy tkání gest práce gegi!! Degž Wám z
zdám na wšem cwičenjm!
Četl sem w důležitosti naši nálady, a
ni sem Wám w krátce psal, č šlechet
ném krabětk stranami le obrátki i ge
on w Praze a čjm se zanáši
Srdečné i wrúcný pozdrawenj wšeobec
lým nezapomenutelným rodinám Wašim
jak se přidrží čjšj ... nášemu
Pánu Hatalovi a wšem těm genž
nynowagj ... tak naděje
lje welebnáte ... nynější ...
stánu

Wáš

srdečný přítel a ctitel
Hd S.

16

w Uhrowci
1844 dne 14 srpna

Wysoce wážený Pane a Otče!

Pan Sam. Bolání, rodák a [illegible] náš z Čemera, mládenec plný dobrých schopností a wůle wybral se než předsewzetím do Prahy, aby se tam uměný a [illegible] [illegible] wyučil a [illegible] w [illegible] naší, w [illegible] národu swému oswěcenému wším tím, co si swou pilností [illegible] [illegible]. W Praze se již zawčas opatrowal chudobně byw napomožen některými dobrými přáteli

...ij swých rad, nynj ale když Eugeni

nj je něm nowý i [illegible]

[illegible] gen malau [illegible] pohled swých

owá, zauma tiži mnů ži, nicháží te

[illegible] [illegible] [illegible] a dow Beco

a ty mu ani, [illegible] duchow

nými je a [illegible], něco pomowal

a ohledowaný gehu w Praze mu i

možným udělati i uwaděli. Wy

Pán nemůže znáti wíc, že, čtte

že [illegible] gel w nasse [illegible]

[illegible] [illegible] swým ochrp

[illegible] a dobré wůle [illegible], aby sm

ste už gednou z [illegible], w Ete

rem [illegible], wybrali a ochrp

nosti i [illegible] prací nwj [illegible]

nj nawodnosti Uniwerstě wydobudi

Znage obzwlásstnú mysl Wassi E

oznámeným Exaquium [illegible] a [illegible]
nawené ulice, kteréž [illegible]
nitati račte gako též i welikomyſl[illegible]
wole Wáſſi, [illegible]
[illegible] jako dobročinnosti i [illegible]
ne [illegible] ſtwarosti [illegible]
učiti i mam nádějí že mi [illegible]
[illegible] mam na zlat [illegible]
ti neračjte. Konſtituwaný [illegible]
obmožené díwky [illegible] a [illegible]
smjené [illegible] u obličeji
[illegible] Emenu [illegible]. [illegible]
nám nebude; [illegible]
[illegible] a [illegible] nemaje[illegible]
a [illegible]. [illegible]
bögi [illegible] naſſich. Kra[illegible]
gana našeho ſwědectwj [illegible]
pěkné powoněgji.

Žádné dobré zprávy nedostávám z Wídně-
[illegible] náš [illegible] nedodržel [illegible]
ale [illegible] gest bez nj [illegible]. [illegible]
zawinědělá Wíden 6. Aug. [illegible]
přigímati články w Slowenských [illegible]
[illegible] a [illegible]
[illegible] aby [illegible]
[illegible]. Kam to powede?!
Pan [illegible] welice [illegible] – Ges
giž [illegible] první článek [illegible] we Wíde
Nowinách nemchází.

Dnes wáme gešt conwent wčera [illegible]
[illegible] w Bratislawě: připegi nám
Bože, Pane pomoz! Ochraňuge
i Duch do [illegible] Wáš

gsem
[illegible]

neypřednější ctitel
Ludewít Štúr

v Lipt. Sv. Mikuláši
1844 dňa 4/9.

Bohdánko! Píšem Vám už na odchode z Liptova. Kolo nás tu vjacej zhromaždenich a poradili sme sa o našich vecach hodne. Uvidíme jak sa nám to čo to darí bude, na čom sme zostali. Ale aj Slováci len trochu vnole [illegible] k životu, prirazja sa k nám a prímú radi naše. Medzi inim je tu i naša Slovenčina za orgán duchovnjeho života nášho prijatá i uznaná, i dačo gramatickjeho, menovite čo sa premenných tíče, ustanoveno. Z ohľadu na pravopis zadržala sa cesta drjevejší, vislovením a jeho spisbom. Bárs sme sa na čistom pravopise vislovovanja velice zakladali a keby sme sa celkom od historickjeho pochodu neuchádzali, radi. Vidjac ale že za tuto je veliká većina, pristali sme i ja na to, aby sme mali dačo obecnjeho pevnjeho. Umysel pravopis[illegible]

sa nášho poznánie. ten. Teraz a tiem n

(ho..) Attentie Slovenčina naše vôd

vjac a vjac mi prijatelom. Dejep

ša ti už na ním pisťam, Vrnaňany

jeden opis [illegible] Slovenskí videní

[illegible] Slanke, už ta tie - Bŷšo

do / Tožavníka písten kdy. [illegible]

čaztvo je i. Tvoj / ehre aj ešte [illegible]

mať za Sedlézni čas / protivníkom

Listom [illegible] tak ti daľmi zjavia pe

mi jako pred formu sklami v pó

nejích čajich. Ozvalo vo mne [illegible]

sie a [illegible] čitom [illegible] [illegible]

.tje naše [illegible] velebnje a [illegible]

nje. Jazik [illegible] [illegible]

Lebraj. Edo [illegible] viden a [illegible]

Slovenskí odtrinné sa od [illegible]

z'a Tranfskich [illegible] Bi si sa aj [illegible]

a Bratkin, mivel sem ubetnje

Ede zírvoda vedje žíveť [illegible] krásn

a [illegible] [illegible] [illegible]

čich vekom nad naše. Boli sme v Bo
sieinej a pri Štrbskom plese. Ne
vislovitedlnu nadšenia nechodili
mu pri tomto. Čo bol za ľúbezn
pokojná v tich vodách, čo to za
pokoj svätý a velebnosť v tich
vrchoch ukrovanich?! Bolo nás tam
mnoho a aj vrúcne krajanki naše
z [illegible]. Š. Gaborovo pleso, ozva
lo sa mne, to miesto patrja svätje
ho! Boží ma pobožní a [illegible]
sto mišljenok cez hlavu. Š. Gaborov
aj to je tam náš utešení, v ktorom so
[illegible] zaživ najsladšje chvíle
Kto vje či sa vidíme zjas!
Blahoželám vam k mena a dám mi Váš dra
hý list i článok o Slovenčine. Slo
[illegible] zverejnjati ten Váš článok! Ak
ste chcel napísať, [illegible] kto jako
ste mi chceli z duše vitjahnúť. Be
článkom som dal, ktorje poručaj
cesta [illegible] malo [illegible]

vjem jak na druhje. Ale teraz našu
zmluvu budeme a obnovjeť vy-
[illegible] chv.
Privilegium už [illegible] prišlo. Ke
Evanjelickej rade a vraj má už biť
v Bratislave, čo ale nje isto. Ja
bi sme teda s novím rokom začali
[illegible], pisavajte mi, [illegible]
[illegible] a posielajte. [illegible] budeme
[illegible] nájemnje. [illegible]
po Slovenskje [illegible] celej
[illegible]. Ane [illegible] obláčiť,
jak [illegible] do Bratislavi. [illegible]
gramatiki už mám hotovje.
Boli sme i v Stjelnici. Veselí
sme tam zdraví. Tešim sa
srdečnje a tich dobrích ľudí. [illegible]
zjavilo naš sluko i vo [illegible] milom
[illegible] nad Stjelnicou i jak [illegible]
[illegible]! [illegible] s Bohom [illegible]!
[illegible]

Tvoj
Ľudevít.

Zabudol som ti [illegible] písať [illegible] že [illegible] [illegible]
o tom [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] mi, že a
[illegible] druhje [illegible] [illegible] [illegible] [illegible]

ARCHÍV MATICE SLOVENSKEJ

v Bratislave 15ho Lipna 1845.

Prjatel muoj drahí!

Ohlas ako vješ na Novini Slovenskje višjel
a mi sme už raz s nim vistúpili na diva-
dlo višjeho života. Preč ako sme medzi
sebou ustanovili je jako vidíš naša čis-
tá Slovenčina prave ale vtedo reč ako
už poznávame čiže neuživana a zjadnu
za svoje ospravedlnenja predešlosti ani
pomienstvo zároveň našmu Slovenskje-
mu narodu nemajúca bude velkou čímto
novinám prekážkou, bo už teraz vokolí
našom privrženci Češtini a najme Berno-
lačini s novinami na ktorje snapnutos-
tou čakali sa rozžehnavajú, ich za

od-

odrjekajú a sklamrať na všitko predsavzatja naše začinajú. Pri tichto úkazach, o naše novini slušnú starosť mať musime a s novinami o život náš. Ča je rozsuádni a rozhodni; akbi sa nám neposťestilo ani tolko predplatitelov z brať čo bi sme novini udržali krvavú krvavejšje od všetkich prišlo bi na nás ňešťestja, a mi pri všetkom tom ešťe do úplnej potupi doma i u indich padli sme. Znajúc Tvoju vrúcnu za národ náš Slovenski horjacu dušu, obracám sa ku Tebe s tou národnou prosbou aľi si čokolvek len v možnosti Tvojej stoji za novini naše urobiu a predplatitelov kolko len muoct budeš nazbjer

i so

i so všetkím tím ako ten možnuo čím
največmí náhliu. Ak' sa v svojom
kraji v Gemerskej Stolici aspon 110
predplatitelou nenazbjera, zle stojí vec
naša, usiluj sa teda aspon tolkoto na
zbjerat' a všetkú pilnost' na to obra
tit'. Čím ale vjac bi si ich zobrat
mohou, tím lepšje poslúžiu si ve
našej. Hraj teda den i noc. Ostat
ne zadrž toto jako tajomstvo pr
sebe a živej duši to nepovedz. Ten
ktori stráž drží nad národami Ten
ktori aj nám dau vnuknutja k
životu, nech ťa posilnuje a vedje
svoje kroki! S bohom!

Tvoj

Ľudevít

Prjatelovi drahjemu Chrisfovovi Kuzmánimu

v Bratislave
1845 dňa 6/9

[illegible]! Jakže s tvojím zdravím, braček? Bis mi nedávaťe žiadni chír o sebe a pradča vam velmi zvedaví čo a jako sa Vám vodí. Čakám ješče sľúbenú mi od Vás prácu, [illegible] na Hollého sela a potom prosím Vás pošlite mi dačo z básni Vašich, [illegible] keďže zíbrať sa čo som chránu krásnej obrazotvornosťi Vašej. [illegible] [illegible] z oklady tichto vecí na známosť [illegible].

Jsem že zjadovaní budeťe zvedeť jako sa novinám vodí a jak je mi o ních chíri a dopisi dostanú? braček, odpovedám Vám, kdo že novije Slovákom! Mnoho [illegible] proťivných hlasov vzmnie, čo je to ovšem na hlavu moju! Dopisi prichodja pre reč strašlivje, pre liter latinskje písanje, pre malé komáre ošklivje, pre smer novín nenávist-

ňje, ukazuje. Čitatelom som conservativ a to že je pro
zrivuv, druhím som, ňje dosť tovariša a ka
dí tomu sa alebo smer novín, lebo reč
lebo písmeni, lebo format, lebo cena ňep
či, koho článok ňje je prijatí alebo kal
prijatí jako ho napísan, každí sa, ale ka
ží odrieka novín, ani im predpláca a
prázie. K nowjemu roku, jako sa z dobrotu
všetkjeho zanjerať dá, z predplatitelov kod
že ubudne, lebo krem toho že sa jedi.
pre reč, druhí pre písmeni, tretí pre smer
štvrtí pre format, pjatí pre cenu, katolí
že od tých evanjelickje spravi, inší že
od tých filosofjie dlhje rozprávki (: Mildho
hovo :), zase inší že od tých dlhje, šiforni
kje článki (: mnoj článok :) čudní že ich
od tých kvitancie, inazaj je pravdivá a
na zbožja z každjeho čísla oznámeni
obrani zase že je malo správ politickí

inší zase že ví im zlje nátlvi vitlačenje
alebo menšje titule danjé, odjetajúc búra
a povzbudzujú proti novinám mladí a tro-
ľuchtivých všetkich abi len upadli, a pre-
klínajú ich. Kebi ste moje dopisi čítali,
chcel o tom počúvali, vlasi bi sa Vám
ježili. Verte mi že som v opravdivom
nebezpečí. Un len každí čo chce a tadi sa
mi so mnou zastáva, všetkjeho sa odjeta.
Tiraž a pretplatení novinka a umičanje mja
zeistvo privábili mnohích, k mojemu [illegible]
už z toho málo čo pozostalo. Čo len bu-
děte mocť, urobte potom; čas bude ohriči a
rozhodní. Ale že zadržte toto všetko a [illegible]
našeho jedi pre seba.
Žiaľkom aj to zjadajú abi som v [illegible] [illegible]
neupremeňan. Žalobi sú boli [illegible] začlan.
ki novin a predia je redakciu pred úřadom
i obecenstvom za všetko odpovedná, teda právo

s článkom mňa mocí. A keď som dopísal tak som u[illegible]
len dosial poprevrátan jako som ich dostal, k[illegible]
da bi vám už ~~dosťať~~ teraz nevadili noviny a bola
ti sa už z nich stala vjacej námahavosti.
Píše mi Božko že doktori tam v Liptove na mňa
sa zahovali a s rozhorlenosťou hovorili
proti mne: čo chcejú od ludja, prosím Vás!
Hospodine Bože! kdo že tímto ludom ukoje
Božko mi píše že on v tom čase videl [illegible]
mocnosti, závisti, zisku, obrazenje interessi a
tak je to aj v [illegible]. Ale ti som už nieb[illegible]
ov dom, keď som po mnohoročných mukách
a bolestiach na [illegible] že budem zvolaný, že
budem vám vjac [illegible] vaše veci, robte čo vjete
a veľte vi inších!! Čo sa len ticho žijú
našej obecnosti viditeľne, hneď to [illegible]
sja ubi ho len k zemi pritjahli a do blata
zamočili. Nič je to [illegible] najpravečnejšia
nič to mivec za prospolitu dobro najmenšie,
oje zanjato, to nič, o to nejde, len každu
./.

v Bratislave
1846 dňa 20 Kvetna

Braček drahí! Mlčíte akosi už od drahnjeho
času. — Článok proti odpovedi Lodmanovi, ako ste si
už v novinách čítali. Čo Vám bolo vítie-
stvo, to cenzúra urobila, ktorá už teraz je
trocha vyplašená i ustavičným na nás dobí-
janím i tím že z Kancellarie dostala pís-
mo, v ktorom sa nám každá polemika pro-
ti druhím národnostiam zakazuje. — Báš-
ne Vaše vidno, ale majte len pretrpe-
nija. Mnoho toho ide a každí na svoje
čaká a dočká sa čo nieje. Račte si
uvetliť odkladaňja.

Kniha Kollárova proti Slovenčine „Hla-
sové" už vidla a to nákladom Českej Ma-
tice. Teraz je o niej vďátok v Praž-
ských novinách, menovito článok od Kol-
lára. To je infámna Slovenčina pro-

hana. Teraz [illegible] za nás naši mati [illegible]
opävat [illegible] pravdu a [illegible]
za drahú [illegible] vmena nášho [illegible]
[illegible] Kollárovo [illegible] i Česi vo Vied[illegible]
s [illegible], [illegible] Kollárovim, [illegible]
[illegible] najstarš[illegible], [illegible]
[illegible] proti Slovanstvu, [illegible] ale [illegible]
[illegible], ale [illegible] a [illegible]
len [illegible]. S [illegible] [illegible]
je [illegible], [illegible] [illegible]
do [illegible] [illegible] že [illegible]
[illegible] nám [illegible] naši [illegible].
[illegible] mi že mi [illegible] ak bude[illegible]
[illegible] [illegible] vezme. [illegible] na[illegible]
[illegible] ja [illegible] v [illegible] že [illegible]
do [illegible]. [illegible] naša je najpr[illegible]
[illegible] a z najsl[illegible]
[illegible] [illegible].
Tu [illegible] [illegible], [illegible] Vám[illegible]

Čo bi ešte riedrostilo v Vašej básni,
„Kukumra" tri prvje verše odišť.
tri verše sú iba filosofovanje a bez
ničoho básni je pekní celok. ...
nie ako ešte.

Vo. nášu Slovenskje noviny ...
som prijem prosím po jeho dni.
Chceli čitateľ zabávať, a ...
niečo preslo dobre. - ...
ju Vás naďi. Držte sa dobre
Váš

srdečný prjateľ
Ľudevít Štúr

Pána Ďurka Šmida povesť „Sturičjansky
mlin" som dostal a dám mu ďakovať za
jeho účasť v našom časopise. Určil ale
do povesti je dlhý, bez zajímavosti
a preto som ju ani nevydám. Prosím
Vás, ohlaste mu toto s mojím srdeč-
ním pozdravením.

Velectěná Slečno!

Včera večer byl jsem u Josefa. On mi dal i čísti list jeho matky, plný žalostné starosti o něho. Že mi na této dobrotivé paní velmi mnoho záleží, prosím Vás abyste jí dala [illegible] [illegible] [illegible] [illegible]. Josef vyšel šťastně ze všech, i [illegible] posledním rozhodném bitvy, ale nešťastným pádem raněn jest od [illegible] na Moravě. Rána byla dost silná v [illegible], i počalo býti zle, teď ale jest již lépe i vyhojí se již šťastně. My [illegible] Každodenně [illegible] resti

mějme a dělili bychom mu pomoc krajan,

s kterými bychom jen byli. Co kdo nastr

se není opuštěn, ani zanedbán. S

tvojem lemem jest i některých kraja

ů radých; některé též, Přísl

tom bez viny. Josef jako, Franc

tel i na Slovenských polích draze

se statečně a mužně. Tolik rea

tudo k opovržení vážné pam

uspokojení Vašeho.

Jsme opět zde. Nenadáli jsme se,

ji se tak skoro zde octnemo, [illegible]

nic nedělá. Co se začalo, skonč

se. Naše neštěstí bylo že mezi ná

jimi obrovat [illegible] bylo mnoho zb

ji. Lid náš stavěl se statečně p

./.

inak asi jak predly. Porazili-li ban Ma-
ďary neb porazili je, tak brzo do-
octneme na opuštěných poliach Slo-
venských. Inače udeláme podle okol-
ností.

Dnes byl zde již boj. Střílelo se ve
vojsku a gardy. Ale zdá se že se
něco utišilo.

Dnešní kterýj den vyvábil nás na
ten vrch kde sme spolu byli. Posledn
sme odbrat kanzelné na Stranu
kde vlast Vaše Česká a Uhorská.
Tak milo hledět v ujčin!

Odpustite že se k Vám obracám
tímto listom. a Myslel sam že
k Vám na dobré místo přijde

MUSEUM REGNI BOHEMIAE 88488

a že Vy bez predlení pište paní Fejkovu o jejím synu. Učiňte to tak, prosím Vás.

A buďte mějte se jako nejlépe. Pozdravte matičce mé ode mne, paní Fejové a vykažte srdečné poděkování všem ve domu drahých rodiny Čavičk. Ve Vídni 1848 dne 9/10.

Váš

srdečný přítel a bratr

Ludevít Štúr

Napište mi na vědomí že ste přijala tento lístek.

naše zástava i do řadů bitvy, ale t. j.
viděl dobrovolníky utíkat, utíkal i
on. První bitvy velmi dobře se nám
zdařily, i vybrali sme jich pět. Byli
jsme s táborem naším. Ale o
šťastné rozhodnutí stratili sme a my
museli ustupovat na čas. Než i tam ne-
kolik nadšenců již v hlavní bitvě
dříve ohně hodinový i vytrvali
několik hodin v ustavičném polo-
hraní a zranili kupu nepřátel.
(Ten návrat nezapomene!) Našim
povstáním dali sme mu, námi
dali dlouho bezdějinném dějin
a to jest největší mu [illegible]
ní. (Po pierwszy szczebel do

stávy grodu. — Ale s lítostí oznámit Vám
musím že napak a druhé strany do
našinci, oba idvé národní radky(?)
se nejvíce vyznačit měli, nemůžou
sobě vedli a nej v[illegible] ještě
předce vším necitlivým opustili. [illegible]
sme se nenadáli ani od Hodže,
ani od Nováka!
O Jelačičovi rozličné pověsti; ney
novější ta že porazil úplně Maďa-
ry, nasztím není to ještě zcela
jisto. Ale jisto jest, že jest od
krále menován nejvyšším zpráv-
cem Uherska a kommandantem
veškerých vojsk v zemi. Slovan
a pán nad [illegible] Maďarstvem
— může sobě pomyslet! Ko-
./.

Velectěný Příteli!

My sme šťastně došli do Pěšína a
od několika dní bavíme se
již zde. Co nám bylo slí-
beno sme naši všecko najp-
hotové, až na málo vyjma
kteréž pro[illegible] ještě k [illegible]
sti batailonu schází. [illegible]
šťastně myslíme že k je[illegible]
psaní a nepsaní[illegible], [illegible]pln-

ne si to naším lidem, který jak
vydáme naše všude v velika
netrpělivostí čeká. Dověsti z
nemůže dechů, zeji nám velik
některé od svýj přišel nepřá
šelů na nás čekajících na
svoje škole, jimž jen na ně
[illegible] věs. Ostatně jsou to je
že nám cestu potraminen
na některých místech zatar
síli a neschodnem úsilí h
ale tím projdeme, a t
[illegible] Ba! vřeča junaška.

Vojsko zdejší přijalo nás velmi
zdvořile a přátelsky. Náčelní-
kem vojska zdejšího dělmanského
jest nejvyšší lieutenant.
ihrischeriden, muž odhodlaný,
vzdělaný a velmi vlídný. Něm...
přišel k nám za náčelníka
štábu setník Lenautsvaby,
mladý, ... muž jak dosa...
měli příležitost usnadnit...
velmi rozumný a energický
Oba muži jsou nám pravě...
ohled. Pyramenanta Tem...

jenže vnímám že nejvyšší lim-
tovaní Říšského jest úvaha
u. ceho Národního Umělec

na.

Srdečné díky, které Vám
zprávy. Pozdravujte všechny
bratry a sestry přítomné
blízké do Národních
nám. Bůh s Vámi! V Dě
dne 1848 dne 1/12.

Váš

Srdečný oddaný
Andrej Ško

Slávnému
Panu Prof. Miloslavovi
Hurbanovi, účastném
vyslanci na Sgezdu

w

Praze

32

Slávnemu
Pánu Prof. Miloslavovi
Hurbanovi, súčastnému
vyslancovi na Slovensko
na
Moravej.

Ale sa to stalo s tím Görgeyom, to sám Boh
ví. Znám je to velmi čudno. Ale
bisť Haynaua k císarovi len predca
nemá pravdu hovoriť.

Pozdr. Evu prajtel.

Teší ma dosten všetje. Po domjem
bojich domácich. 21/8. Kadisa.

Tvoj

Štúr.

stolicach zverbovalo více 3000 ludí.
Po vám zatímcem známí ešte 6
chlapov do strážníkom Petrom.
Teraz nejen čo je Tvoja mišljen-
ka ale mija je: bez odkladu
čakat do Tjedno. Posi na našu kon-
ferencie o usporiadaní Uhorska v pra-
dělku začati. Lichard píše bra-
tovi do vlády a vlastne nám abi-
dme do všetkých strán poslali
prípisy a nielen [illegible] ale len z ludu
na zmierenie [illegible] za odstránenia
[illegible] [illegible] vraj vláda chce
[illegible] [illegible] oklámi. Po vám zaraz

přivam do horních stolic: Dvorlena,
Liptova, Orava, Turca a tu Tr[illegible]
tu tam mnoho lidí mají zvadi
fuje. V Nitránskej z [illegible] ab-
each va tu [illegible] [illegible] stane
a v [illegible] vom i já [illegible]
[illegible] i [illegible] i [illegible] Datvam.
Nám ale mi a [illegible] najlepšie po at-
[illegible] do [illegible] a tu [illegible] [illegible].
Dé i [illegible] i bezprelisti
[illegible]. [illegible] mi [illegible] [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible] [illegible] mi [illegible] [illegible]
[illegible] a [illegible] va [illegible] [illegible].
[illegible] [illegible] [illegible]

[illegible] psaní [illegible] mi [illegible].
[illegible] je bratr [illegible]? [illegible]
[illegible]? [illegible] tuze! [illegible]
[illegible] že si jsou v [illegible],
[illegible] si teraz nevím. Po-
zdravuje Tě všechny přátelé a
[illegible] [illegible] všech [illegible]

[illegible]

V [illegible]
1849 dne 21/9.

[illegible]

kočkou.

Božko moj! Píšem som Ti že [illegible] ešte
dnes druhý list, čím sa [illegible] vam do-
jdem. Veci dostanuje na tunajší príhodi
[illegible] údem.
Oznámim som Ti ešte v [illegible] ište že
som bol v Trenčíne v [illegible] a re-
[illegible]. Posledni mojho [illegible]
[illegible] dostanuje na svetle. Neži mla-
dí [illegible] pri terajšej [illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
v Žil[illegible] 21. [illegible]
[illegible] moj brat Janko je
[illegible] v Žilinskej [illegible]

dzi s 500 zl. stř. Mikuláša Dohnán
ho som schválne nejmúčam, kelo ten
je najváčejší za professora a na ktých
nám naramno záleží. Šiaček už
je viac stol. kommissárom ale kr
čími tkní 121 tim. a Orani vem pr
má. Okrem toho ešte pár kompro
dráciw ľude a našich nepriatelov z
radi vypadlo. Ale rozličnými intriga
mi vypadnev i náš ochotní Ondrej
Ollík, ktorý sa od toho času vädy
dobre drží. Stane sa, mistim, ešte
i viac. Ale škoda, generál Pott
zomren práve vtedy keď sa dan d
práce za nás. A tam s celou ob
Jen za Slovenčinu, o čom P. viac
budém rozprávať. Pri příležitosti ob
v Trnavách na oko Enačím mlad
a menovite k Fandlovi najzdvorilej

/. slabejší podla slov lekára bysme sa
nějakeho prázdnenja. Čím mám tam
na Brezovej dosť chatrčiek tiež a
ja Ti za vrátu do Ústia lebo ho-
ze do Trenčína vďačne polovičku
jej zaplatím. A ten kupec ešte
jich chce len že nemá ešte po-
hromade 400 zl stř. Ale Ty
ich nás na zjarden spravovať dlho
zadržovať nebudem.
Čo že v Viedni? Kde si aj na
Slovanskom bále? Každých ča-
sov mnoho vreden.
Závodník viera zkadjalé od-
djen a poddanje Ťa srdečne
jako aj všetci naši. Čakám
Ťa s bolesťou a ... Pozdrav-

pozdravte od všetkích naj Lojíčok do-
mácich i Sucháňovam i Mar-
cinkam Boh a Tabor! V
Uhrovci 1850 dňa 9/2.

[illegible]

Ľudevít.

cje, ba prjatělom sa držán. Závažitko-
ví při obnově přítomnjemu v Etrán su
gjac hudín vozpráven gjedne a udive-
ním honorin že preča vom ja do Tren-
čína E obnove nepríčjen, velmi bu-
duvam že ho mi s Tábora obchá-
dzame atdj atdj a Hodža něfĺcha-
ne vichvalován, „že on je vraj prja-
tel Slováku a náš" a ja si mi-
slím a vem aj Ti že pekní! Od-
cházať ho mi budeme a Trolina-
je - Etoje ho vraj velmi zúžalujú-
jú - ludí naňho padať len nepe-
štaie tak začádzať s národom
našim ako začan. No si v mo-
jím Trenčjanským účinkovaním,
Ružko, spokojná?
Zo všetkjeho čo sa djalo a hovori-
lo v Trenčíne; z reči Nánd...ho

před Půdelíkem tímto zajímám
v jistotu že aj P. jedním jediném ce-
ftem k Bandrovým mužij promarst
všelkým nacelém úřadu veřejnjeh stp
mům Národnim. Ilvo 6 kv. tracek,
a ževdKladoj, mi vaomnfimě ta
drať v hudím nadím.
Nebneraj va na mnía že dom P.
eště žhné nopurfém. Mez kich Ev-
ži' žetm bich tv ičtnam čo vafta
lo, lebo v Ulrmni jeftr lan pán
Vrějek Ítrojí ma aní na Šimmů
žetrveaní a Evá. Vi nače nrbjá
tera aj tní žeajadmní v hrátm mnj
nm nárammé pro jeto čadi nyadgé
nm atemi, Etvojetw ame nä aj kenta
tíden vjetei domáci brli uplaka
li. Terae jè máli:ti ceftr ýjiš
ale predea tunné flali v Etvoj
J.

1850. 29/6

sebu listi prišli mi z rozličnjch strán a menovite z Prešporskej. Koľko mam písania, dva lich Ti samotni list [illegible] písať a ... oddychu na čas. Keď sa v besede s [illegible] stranami [illegible], ja mislím [illegible] zadať. Ale či cesta Viedenská Ti prijde me?

Tje [illegible] Viedenskje události vom Ti písan sa udržiavajú v svojej celosti. Do Trenčína vraj prišjel dakto, vi pán a riečnje proti zadaným, obracujúc sa s nepriateľskou dôverou k Ostrolúckjemu. Moji list pre-vzatí. Na Trenčanskú Maďarisi naši hrozne vrú. Dnes v Topliciach bol a neprestal [illegible] svoje vutrpnje listi; mal ti oblahu. Strojí sa on zaprjeť, že bol Maďarskí. Trenčiansko tam v Nádaši a drúžebnej vraj dalšje ďaleko žitie veci, čo viejem. Zajtra idem do Toplic a preto Ti budem neskôr písať o našich obchodoch. Na ľuďí nebojí je nás volaných nejaci ... podpisov. Spolní mjernosti neprijde svojmi v velkej stolici, ale ti prijdú nedlho prednostami [illegible] navzajomne. Uvidíme. Z Amb[illegible] a Sel. Ostrnánsky hneď odišli k Liptovským so zápalom! — V Trenčiansku je stolní Vilhelm a dáj ho zaprijekne [illegible] jej Kanceláriu.

Dobre vem že si mi písal o tej affaire. Ešte vtedi neteho ... chcieť. Ešte som dostal list, ale ná tam priletel a ná som Tvoj list párrazí potrebním a zajtra ho zošlem do Toplic ani publikovať bolo dobre prečítanno. Ti ... tích otázky dostal? Že sme si kúpili Štrbské v Nitrianskej za 100,000 zlatých ... prijal fani je ten na obec. Nech že sa vrátila ... alebo nie.

Moji domáci stáli sú v Topliciach a zajtra idem pre nich. Častí Ťa pozdravujú a obzvlášť Ti pozdrav posielajú ... Maj sa dobre! V Uhrovci 1850 dňa Petra a Pavla. Tvoj Štúr Ľudovít.

Patriarcha mi píše nasledovne: že sa teší že som mu uzná-
most urobil ako sa tam Slováci držali pri čas re-
bellie v Báčke, že dobre vie on to aj následovne to-
mu rozumie a že Maďarov [illegible] ako sa to
v týchto okolnostiach dá urobiť (: Babilon mi tam všet-
ky tieto veci písal a žiadam na obich to patriarcho-
vi oznámiť čo som i urobil:); že mu je velmi milo
že sme sa teraz s Tebou na pole literárne obo-
známili lebo že dúvernie nám že z toho [illegible]
[illegible] len Slovenstvo ale celé Slovanstvo, pretože
[illegible] nás aby sme pracovali i na ďalej všetkým
[illegible] za svornosť a jednotu bratských kme-
nov Slovanských a že čo sa aj [illegible] všetky
naše nádeje vyplnili, že proti [illegible]-
li a [illegible] i upozornuje nás na [illegible]
všem. List je plný najsrdečnejších zápalu u-
chenia.
Čo sa Novosadských týka, [illegible] mi teraz [illegible]
[illegible] a [illegible] ale sme len [illegible]
[illegible] a všetko dobre nahradí. Z [illegible]
som [illegible] list a [illegible] se-
meništa [illegible], lebo tak a [illegible] som se
u la [illegible], lebo [illegible] odamäty [illegible]. [illegible]
je najväčšej rozhorčenosti proti [illegible]
a najväčšieho zápalu za Slovanov. A [illegible]
je [illegible] [illegible] a [illegible]. [illegible] ob

SLOVENSKÉHO NÁROD. ... V TURČ. SV. MARTINE

Janko môj! Od tedi ako som do Modri prišiel som tu vždi, trvajúc v dome žalosti, upravujúc na čolko možné veci vdovi a sirôt a starajúc sa o jich budúcnosť žalostnú. Nemohol som ešte stadiaľto odísť ani oči mojich zo sirôt nešťastních odvrátiť; je tu celá duša moja. – Z domu rodičovskjeho ničô neviem, oni mi ničô nepíšu ani ja jim abich jim nerozmnožil žalosť a preto aj sa domov ísť bojím. A veď ma aj málo viac teší ten svet; len naše Slovanstvo a siroti drahje nešťastnje pútajú ma

čitke Kriemu.

Písan som Ti list v pervi bratovj
-štvu' si hadam dostou. Sam som
Pa' zjadan' aby, poslal si ku v te-
rajšom stave, davan Ezidorvenie
na našich dratich 50 zl. fm, čom
vjem že si rad bou. Kedi som ale
bou nedavno v Prešporku, prosil
som velmi Attemsa ali predlja-
dajuc na neošteštja nacie, dan Ti
rad vnosicjd. Ed v Pe bou viete
Kvji predstavemi vplne- fevkojmi
Sn. On mi naivtě slubui warkid
Ta za ochodnjeho Commissára pri
Končinom obsadeni za čo som

mu pieťe dakovani. Oznamujúc Ti
tuto zjadam Ta aby si nikomu
po predku nekroví lebo bi vi..
len tak prekazit mohou. ...
ta stane, vdaka Bohu; potom
budeš musieť i značnejšie pri-
spieť k napomínaniu ...
neocitajúcich.
a tiež rodičov našich nemužeme
viac od ... leta nakať v
Uhorsku; všetko sa jim tam už
zbehlo a je bez príčiny,
chudobnému. Prijdu do Podhra-
dja; mi jich tam budeme na
prenášať ale budeme musieť

najlepšje.
Pozdravuje Ťa [illegible] vdova
i chlapci naši a Ti pozdravuj
našich milích Dohnáňovcov
a v[illegible] službu p. Sviatov
Niemu i jako našej.
Maj sa dobre, Janko môj
V Modre 1851 dňa 25/2.
Pr.

ARCHIV SLOVENSKÉHO NÁRODNÉHO MUZEA V TURČ. SV. MARTINE

Věční br[at]
Ľudevít.

[illegible]

[illegible] ...ání u jeho zdraví [illegible]
vám občas prospěti. Na [illegible]
[illegible] ku jinej době; ten se vám
[illegible] ... a [illegible]
[illegible] přicházet vám
Tím vám ve velmi mnohých [illegible]
...lování [illegible] ... [illegible]
[illegible] příkladu a
příležitosti bylo [illegible] ... [illegible]
o [illegible] nadějích. Dívám se [illegible]
...ná je [illegible] a [illegible]
...ím; tím vám všude při...
...e [illegible] dívám, [illegible]
[illegible] ... [illegible]. [illegible]
Spolupracovníkům našich prý [illegible]
je nadšenému v [illegible]
v[illegible] ... všech [illegible]
[illegible] a u národa našeho [illegible]

Tvrd Pavi do pravak do boje. Na
Pakladi nahodinam ... vidio a
pitala ... i je ta predpostav
jednako predstavila ... vel
Te zasjela Tala sobom ... pr
nastavna ... Michele
Zemda, obkadil ... Na
Žitam
... Meste ... Karneval zavod
preko ... Pijare
pisem ... ...
Mjenla o Pakladiek vidio pa
rugnenje ... ali ...
... lickalni ...
jer od vijeku ... ...
En fam ... ...
vistrome zjada ...
ni, ali zbo ..., ...
kich a Orarai. [illegible]

[illegible]

[illegible] s Bohem! V Kvetni[illegible] 1851 d. [illegible]

[illegible]

[illegible] v jeho zdraví [illegible]
[illegible] profesory. N. [illegible]
[illegible]
[illegible] spisů a [illegible]
[illegible] přinášel [illegible]
Tím [illegible] [illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
o [illegible] našich. Zvláště [illegible]
známá je [illegible] a [illegible]
[illegible]; tím [illegible] všude [illegible]
[illegible] dvorem, [illegible]
[illegible]. Sp[illegible]
spolupracovníků našich přátel[illegible]
je nadchnuto [illegible]
v jeho [illegible] všech[illegible]
[illegible] světa a u národa našeho [illegible]

[illegible] Paní de pomahá z Boje. Na[illegible]
Pastu[illegible] nepomínán [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible] předpis[illegible]
[illegible] předpis[illegible]
[illegible] vedou [illegible]
[illegible] Michael[illegible]
nástrojem,
[illegible], [illegible] v No[illegible]
[illegible] Mesto [illegible] [illegible] zana[illegible]
[illegible] [illegible]
[illegible] [illegible]
Alj[illegible] [illegible] vždy p[illegible]
[illegible] [illegible]
[illegible] [illegible]
[illegible] od [illegible] pamenili, [illegible]
[illegible] [illegible]
[illegible] [illegible],
ni, celi zbo [illegible]
[illegible] [illegible]

[illegible]

[illegible] 1851 [illegible]

[illegible]

Gnädigste
Verehrteste Frau!

In der letzten Zeit hat man mir das Secretariat beim Landesgericht in Preßburg angetragen mit der Zu- sicherung eines möglichen Avancements in der Folge. Nach einigem Nachdenken verschob ich die Entscheidung darüber auf die letzten Augenblicke wie gewöhnlich in solchen Fällen, weil der Geist zur Entscheidung gedrängt sich in die Lage der Din- ge am besten versetzen und die bevorstehende Zukunft sich am hellsten zu vergegenwärtigen vermag. In die- sen Augenblicken hielt er mich zur Nichtannahme des mir angetragenen Amtes an und ich habe es nicht angenommen.

Euer Gnaden mag mein Handeln, da ich in dieser Beziehung viel Werth auf den Rath Euer Gnaden legte und dieser für die Annahme eines Amtes lau- tete, vielleicht befremdend vorkommen, so will ich denn von meinem Schritte Rechenschaft geben wozu ich an Ihnen aus ergebenstem Danke glaube schuldig zu sein. Das Interesse welches Euer Gnaden an dem Gange der Angelegenheiten m

seres Volks genommen haben und der mir in Ihrem hochge-
ehrten Hause immer zu Theil gewordene freundliche
Empfang legt mir moralisch diese Pflicht auf, außer-
dem aber haben mir zu der Annahme des Amtes so-
wohl Ihr hochgeehrter Herr Gemahl als auch der
Herr Fenchiker Landgerichtsrath gerathen, und un-
möglich kann es mir gleichgültig sein ganz un-
gerechtfertigt vor diesen Männern zu stehen denen
ich viel Achtung schuldig bin. Dies ~~bewog~~ dies
bewog mich zum Niederschreiben dieser Zeilen welche
ich sehr ~~wünsche daß sie nicht unangenehm~~ Euer Gnaden
~~Euer Gnaden nicht übel aufnehmen mögen.~~
berühren mögen. Die Freiheit, (?) gab für eben
nur die achtungsvolle Rücksicht die ich für Euer
Gnaden in meinem Busen trage.

Jeder der sich über das alltägliche Leben emporschwingt
wird von einer Lebensaufgabe geleitet, welcher wenn
er treu bleibt lebt er im Einverständnisse mit
sich selbst, ob er vielleicht umsonst mit der Au-
ßenwelt einzugehen getrachtet hat. Wie dem im-
mer auch sein mag, der Einklang mit seinem In-
nern, diese innere Ruhe ist die Hauptbedin-
gung für jedes glücklichere und vor Allem für
jedes thätige Leben. Fällt der Mensch da-
gegen von seiner Lebensaufgabe ab, geräth er
in Widerspruch mit sich selbst, und ~~ich mag~~ nicht nö-
thig ist es alle die Folgen die aus seinem sol-
chen Zustande fließen des Näheren zu schil-
dern. In einen solchen Zustand wäre ich, hätte
ich das mir angetragene Amt angenommen,

nach allen den älteren, neueren und neuesten Vorfällen gerathen, und so habe ich denn auch vorgezogen dem mir wenn auch aus der ehrenwerthesten Hand gebotenen Antrag zu entsagen. Meine innere Ruhe erheischte also diesen Schritt, außerdem aber auch das weitere Einverständniß mit ~~de~~ denjenigen Kreisen die mir seit meiner ersten Jugend so lieb und theuer geworden sind. Nicht gehöre ich mehr mir selbst allein an, auch nicht allein meiner in der neuesten Zeit schwer heimgesuchten Familie die mir doch eben wegen ihrer Unglücksfälle die sie betroffen nur um so theurer geworden ist; es sind darüber noch weitere Kreise denen ich anzugehören glaube und die einen Anspruch auf mein Thun und Lassen zu erheben berechtigt sind. Die stillen und beredten Winke dieser Kreise sind es auch die ich beachten mußte, sollte ich nicht aus dem Zusammenhang heraustreten in dem ich groß geworden bin was ich bin. Die auf diesem Felde erworbene und mir von Niemanden verliehene Errungenschaft, die mein Alles ist, konnte und durfte ich nicht wie in einen Kasten einsperren um daß sie dort im Laufe der Zeiten verschimmele und ihre belebende Kraft verliere. ~~[illegible]~~ Es ist uns ~~in~~ in unserem öffentlichen Wirken Arges mitgespielt worden: soll ich denn auch dieses Letzte einem solchen Schicksale anheimstellen? Was soll es dann werden mit mir? Und eine Laune, ein unbedeutender Zufall kann mich sogar des unbedeutenden Ersatzes

den ich dafür erhalten sollte rauben! — Ferne von jedwede[r]
sich aufspreizenden mir immer verhassten Eitelkeit, glaub-
te ich ~~also~~ mit Recht also ~~[illegible]~~ handeln zu müssen.

*Dies meine Gründe gegen die Annahme. Wenn sie viel-
leicht auch ungenügend sind mein Handeln vor
Euer Gnaden zu rechtfertigen; werden sie doch, wie
ich hoffe auf Ihrem Standpunkte selbst nicht un-
wesentlich dazu beitragen, Ihr geschätztes Urtheil
über mich ~~[illegible]~~ günstiger zu stimmen. Und auch hiemit bin
ich ~~[illegible]~~ zufriedengestellt.

Möglich dass ich in der neuen Stellung vorangerückt
wäre, allein dies ändert nichts an der Haupt-
sache. Nicht das zeitliche Wohl ist es, das ich ~~[illegible]~~
~~[illegible]~~ gesucht habe obwohl ich es nicht gering anschla-
ge. Das bald Vergängliche vermag jedoch nicht dem
Unvergänglichen die Wage zu halten und um seinetwil-
len muss man manchmal auf das Angenehme
ja selbst auf das Theuerste ~~[illegible]~~ verzichten. Und Re-
signation lernte ich von der frühesten Jugend an.

~~Es~~ Es geht die Rede dass man mich in Belgrad im
Fürstenthume Serbien zum Professor der polit. Wis-
senschaften an der dortigen Academie erwählt habe
oder gewiss wählen werde, was sehr leicht möglich
ist. Wenn nicht eine Intrigue ~~[illegible]~~ dies vereitelt
~~[illegible]~~ werde ich diesem Rufe folgen und auf einem mir
viel angemesseneren Schauplatz mich hingeben.
Dort soll mir noch ein Leben erblühen; hier hat sich
~~[illegible]~~ in der letzten Zeit um mich traurig gestaltet! Die Verhältnisse sind
trübe, die Freunde (Erstere) sind um mich traurig geworden und
ich wandle von Grabe zu Grabe.—

Von Herrn Jaan habe ich einen Brief als Antwort auf
mein Schreiben erhalten wofür ich ihm herzlich danke
und ihn freundlichst grüsse. Fräulein Tochter empfehle
ich mich; Sie möge unseres Sterberg nicht vergessen. Und
hiemit indem ich Ihre Hände küsse und mich Ihrem mir so sehr teuren Andenken angelegentlich empfehle verbleibe ich
mit ~~[illegible]~~ tiefer Hochachtung
Euer Gnaden
unterthänigster Diener

* Wie behagt Ihr wohl der stille ländliche Aufenthalt in Gstalitka? Möchte ich doch mich auch, ich
im vergangenen Monat in Krapina war, zurückgehalten dahin zu eilen und um Ihnen in Ihrem
Kummer meine Aufwartung zu machen, doch die Knaben des verstorbenen Bruders die ich be-
[illegible] ... [illegible]

č 29 i

Gnädigste!

Die in meinem letzten Schreiben versproche-
nen Dichtungen sammt meiner Abhand-
lung über die Poesie unseres Stammes,
überreiche ich hiemit; ich glaube Fräu-
lein dürfte daran ein Interesse finden,
was ich sehr wünsche. —

Das Geschriebene „Pobich trech bratov
iz Azova" ist die herrliche Kleinrus-
sische Duma, deren Slovakische Über-
setzung ich einst in Tyrnau Fräulein

überreichte. Nun schicke ich das Original
selbst, nachdem ich es vor Kurzem von mei-
nen Freunden erhalten habe. Das Ni-
belungenlied und die deutsche Minnesän-
gerei hat nichts dergleichen aufzuweisen,
und nur die Sagen des griechischen Al-
terthums stehen würdig an der Seite di-
ser Kraljensage. - Außerdem habe
ich noch auf der letzten Seite ein Klei-
nes Kraljenlied beigefügt.
Meine kurzgefaßte Abhandlung über die
Poesie unseres Stammes ist eigentlich
eine Recension der jüngst erschiene-
nen Gedichte eines jungen Serben, a
gedruckt worden in der Zeitschrift
„Slovenske Pohlady". Sie enthält

einige Anknüpfungspunkte für eine richtige-
re Auffassung der Poesie überhaupt und
namentlich die unseres Stammes. In gar
nicht langer Zeit werde ich über diesen
Gegenstand ein ausführlicheres Werk
herausgeben.

Nachdem ich meinen Verpflichtungen nach-
gekommen empfehle ich mich am wärmsten
allen den Vielgeehrten die um Sie sind
und Ihre Hände küssend verbleibe
ich mit aufrichtigster Hochachtung

Euer Gnaden

Modern 1852
den 4/2.

unterthänigster Diener
Lud. Štúr.

P. p. Václ. Nebeskému
tajemníkovi Matice České
se sdeirnou úctou.

Vysoce ctěný Pane!

Z Vašeho laskavého úředního dopisu ode dne 10. t. m. vyrozuměl jsem s radostí, že Sbor musejní pro řeč a literaturu Českou můj spis o prastarodávném básnictví Slovanů přijal k vytištění.

Co se forem a obratů jazykových ve spisu mém běžných týká, s nimiž jakž mě uvědomovat ráčíte nejeden slav. Sbor spokojen, zpravuji Vás o tom v ten smysel: že nic proti tomu nemám,

nakli slov. Sbor je v jiné, v České spisov-
né řeči běžnější, proměniti dá a zů-
stavuji mu tho na vůli. Rozumí se sa-
mo sebou že žádost má jest, aby se
při proměnách těch smyslu původním
žádný jiný obrat nedával, o čem již
předtem k uspokojení mému laskavým
Vaším psaním ujištěn jsem.

Co se pantheismu, kterýž v písních a
hlavně v pověstech našich Slovan-
ských stopuji, týká, jsemť té mysli,
že by to Slov. Sbor na svém místě
ponechati mohl, jelikož stopování
mé čirá čistá věda jest beze všech
dalších vztahů, a původní názor
ten každému soudnému v písních a
pověstech našich do očí bije. O-
snova jeho v prostonárodním bás-

nictvě našem saha i tak do předkřes-
ťanských věcí národu našeho a křes-
ťanství hluboký význam, na kolik to
k věci patřilo, i ve spisu mém jest u-
kázán a oceněn, čím myslím by se
nedorozuměním a nemístní výklady ze-
slova onoho prosťak mohamana sva-
plašily. Kdyby ale předce Slov.
Sbor při svém mínění zůstával, rač-
tež snad urážlivé slovo to na všech
místech ve spisu na „stanovitý ná-
boženský název indeferentní" anebo
na „stanovitý náboženský název
Indický" laskavě dát proměniti.
Co by ještě, jak ve váženém dopisu
svém zpomínat račíte, Slov. Sbor
ve spisu mém proměněno míti si
přál, račtež mi, uctivě Vás

prosím, bez prodlení oznámiti, jelikož
více důležitých příčin k tomu mám
aby při tom dvůr zašel, jedno i to
že provázení při spisu na Slovensko
zhustla se děje a mně již těžko jest
na provázení to odpovídati a svědo
vost vždy na další čas odkazovati
Děkuje Vám ostatně srdečně za laskav
ve oddělení Matice, zůstávám se vší
úctou

Vašnosti

v Modre 1853
dne 13/2.

oddaný
Ľudevít Štúr

22.

Brat môj drahý!

Pravdivo si povedal to, ktorá plná lásky
k nám nás opustila, a srdce moje na
i dnes na všetky strany rozlievajúce
odchodom svojím mocne ranila. Bol
to i zvláštny tón, viac ducha ako tela,
vzdelanosti a šlechetnosti neobyčaj-
nej, a lásky k nám, jako i z jej sú-
isomných pamätníkov vidno, najmä
jej. Ťažký tón sa riadko rodí, a eš-
te redšie vychová, mám viac krutý
jako svetu. Tak vidíš jeden po dru-
hom sa ubierajú z našich drahých,
a nádeje naše hynú jedna po druhej

kej: Veru nehodná je tá naša čiastka
zemská, ale najspravodlivejšie koro-
rej, aby sme si i málo len na nej
zakladali: Slávnie a krásnie všetko.
A i nepravda je od nás, keď si na čo
živeme volačo zakladať. My chytili
sme sa do služby ducha, a preto pa-
dať musíme cestou života tvrdou.
Tvoj srdečný list chcel som vo výtla-
ku i s mojím zarmúcenej rodine a vo
Všedna skarmaždenej zdeliť, ale
nije súc schopný, s výťahom často
prešiel som im ho celý v celej sr-
dečnosti jeho, tak jak bol. Koli
všetci ním hlboko dojatí, a súc ve
dúvom v Brezovej i v Grošínom
Ženiúna i s Gejzom zo Drobena bo-
som očitý svedok, s jakým pohnutím
o ňom i o sebe rozprávali. Keli

ti podesûre a v pohnutím dotrvat za
večy sväť Tvoj. Pamätný Tvoj
ústa ti položili do pamätníka uspo-
bej: Ubohá! jako sa na to tešie-
vala! — Ostatnie dni jako v horúčke
bila bez seba; hovorila vo viacej
a najviac v našom jazyku o zahra-
de v domove, o chráme pri nej atď.
Mrtvé telo prenesú do Ostrejšky [?]
do rodinnej Krypty. Tak jej to pra-
jem aj bude ležať medzi svojimi.
V Prešporku pri Lyceum sa inakšie
obracajú veci. Dovolili jím sbie-
rať po celej krajine na Lyceum, a
Mikuláš bol nedávno jako kom-
missár v Ladiny [?] tam, vyzvedieť sa
na stav celý lycea, Mikuláš, ten
vychovávatel u Zayho, ten priniesl
svedčivý Vrbenovi. Srdc. Mi-

Emlášovi sa teraz lieče, že viacej [illegible]
zrobí, ale Edo vie či bude dajaký
prospech pri tom. Tak, vidíš, i Štúr-
ova naša nádeja sa nám obracia a ide
hynúť. Na Horlu [illegible] z ostatných
upriatelov Slovenských že naše ú-
tre nič nedoja, myslím, a malič-
sme tak [illegible] o tom písať.
Mojej a Šuver. [illegible] sa pos-
[illegible] Korlo velmi [illegible].

Zdraví sme, a tohoto i Vám všet-
kým srdečne prajeme. Pozdravu-
j i Laca Pietružského.

Moj sa dobre a Lujzi v milým
pokoji Bohom. V Modre 1853 d.
18/4.

Tvoj

srdečný
Ľudevít.

Dňa 29 Dubna 853 odpovedal Hurban

MUSEUM REGNI BOHEMIAE

Drahocenný Příteli!

Uvědomuji Tě, že jsem peníze mi od Tebe zaslané přijal, jakož Tě o tom i připojeným přípisem zpravil. Děkuji Ti srdečně za Tvé při tom ušetřování, i za ochotnost Tvou.

Psav Ti onehdy lístek v náhlosti, a maje právě i více psaní i více jiných prací před sebou, nezpamatoval jsem se v okamžení na dávní náš vzájemný vztah, až teprvé když lístek již s pošty vyjížděl. Byl bych jej rád vytáhnul odtud, ale bylo již pozdě, čehož, že se tak stalo, již dávno před

[illegible]

při chvílsem Tvého milého psaní přečetli
jsme vám. Upřímně, předrahý, a věř,
že i já s celým milým domem [illegible]
stojíš v mé duši a mysli, jako za
dnů nejdávnějších, aniž kdy přestanu
vícekrát zachovávati Tě i rodině Tvé
drahé památku, kteráž jest jedna
z těch, jenž srdce mé nejvíce oblíb-
ují a v tichých hodinách zabírají.
Všecky zajisté i my měli dne dost,
i máme, a i Vy tam, Předrazí.
A nejen Vy sám, Tvá přemilá rodina
i Stanovská, ale i Vaši matka a
přítomnost hýbají nepřetržitě duší
i srdcem mým. Upřímně, drahý můj,
[illegible] se to [illegible] ran srdce Tvého
ještě nezacelených, ale když k Tobě
píši, dal mi to všecko stojí živě před
očima, dal to mnoho bylo mnou, že
se [illegible] momentu, [illegible] se nedostal

poušťav ode mne tak ctěných, mé duši
tak vzácných a milých. Choť Tvá zvěč-
nělá všech žije nepřetržitě v rozpomín-
kách a myslech našich, neboť, ať u-
přímně Tobě dím, já neznal ženy od
ní vznešenější, a Josef, jenž za ži-
va kníže – ale nepouštím dále
slov, aby nepřičtnělo srdce mé.–
Vidím rány tyto na Tebe padající, tr-
nul jsem o Tebe, zdali přemůžeš
je, teď ale přesvědčuje se, že stojíš
mocně nad osudem tímto, obdivuji
sílu Tvou, a mnozí Svoji přátelé
a ctitelé se mnou.
Čelakovský odešel již k otcům, i Ko-
ubslava již vdova a matkou sirot.
Mnoho to pro tyto časy zavalilo se na
nás, a jen milé upomínky obživují srdce
naše. Tak jsem já dne 23ho máje t.l., na
den, na kterýž jste byli před 11 léty u

naj, živě upamätoval na slavnost tu, a nej-
v Krčipresku(?), vyšel sem na záduší(?) vyšší
aspoň, abych viděl pohoří to, Eh, sme
málo prožili mnoho.

Já žiji v Modré. Umřel můj milý star-
ší brat, Karel, bývalý tamejší kněz, za-
nechaje po sobě více drobných dětí, a
já, mysle že neudělám nic lepšího,
ujal sem se sirotků i vychovávám je.
Jatka(?) a literatúra - pracuji teď na kni-
ze Slovanstvo - ješte jediné zaneprá-
znění mé. Úřadu sem nepřijal žá-
dných.

Líbám Vás všecky najsrdečněji; děka(?) [illegible]
hu, že všecko jiné v rodině Tvé kve-
Radost mám velikanskú že Antonín již
při mocném působení. Ctěl(?), Antonín, [illegible]
mi natrváží(?) Josefa a nechť mi dopí-
še brzy(?) pro čase o Vás, o poměrech v [illegible]
tomtéž(?), o matičce Praze, ale zcela
důvěrně a upřímně, jak Josef, když bu-
všech okolků(?) a jen zdravě tykaje
To od něho čekám a žádám snažně; v
odpovědech já budu pilen. Ruku s Vámi

Tvůj v Modre 1853 — nejsrdečněji
dne 24/7. — Ľudevít.

[illegible]

ARCHÍV SLOVENSKÉHO NÁRODNÉHO ... SV. MARTIN

Drahá moja!

Písal som Ti, že Ti oznámim, ak by bola
Mamička horšie. Horšie síce jej
nebolo, a máme, preto ale ešte
celú nádeju sme nestratili. Nemoc
je ťažká zimnica; robili sme
a robíme všetko možné.

Aby sa i na tú najmenšej [illegible]
pre nás [illegible] [illegible], či [illegible]
[illegible] milostivý Pán [illegible]
nije, znesieme aj i tento [illegible]
úplnou oddanosťou do vôle [illegible]
[illegible] a mne! Tvoj [illegible]

mne a zajtra tebe; l'udia umierajú b
bo sa narodili, ale čo je šťi veľ
čeho na tom živote leží, na živote
skrze pominjajúcom? Preto hrd
šťo več treba chladne a mud
ne. Nezdravá je do vôle Kraj
oddaná a odvažná; ona ište je veľ
kej duch v malom okrese. Andr
i Ty tedu na spôsob našej mat
ky, Andr jej hodnym synom, ked
náš i bolestná rana prv[illegible] má
la. Sestra Ta srdečne pozdrav
júc to išťe Ti odkazuje.
Zaľúbeteľ budeš strojim sa [illegible] Ti
Tebe. Tam sa pozvaprávame
o vecach našich. Boh nech
Ta opatruje a požehná! Uhor-
čine dňa 25/8 1853
Tvoj

srdečný brat
Ľudevít.

17

V prácach, útrapach, bojoch
Čo zamýšľa teraz tvoj duch,
Na otupnej časom chvíli
Čože zvbý, drahý mój druh?
Na úrazy —
~~Ú~~ ~~úrazoch~~ a nehody
Či je duch ten upadnutý?
Či nad všetky boky časom,
Nad nehody vyčnutý!

Ale duch čo z prvotka čistý
Utvoril si nové svety,
Čo sa v boje smelo hodil,
Nad nové ten myslí lety.
—
O nových sa tam večoch,
Velkých slávy často sníva,
A hotov sa týchto budúcich
Z ďalekých on vyčin čakva.

Či v Albione si ty, môj duch,
Či sa v hlučné mestá dívaš,
(Odkiaľ ty čili frije)
Na ty fraky tam napravaš.

Či v hornatej strelby strojíš,
Či načúvaš Rýna šumy,
~~Veď i tam~~ ti vždy po mysli
Chodia milé kraje doliny.

Načúvaj ty šumy Rýna
~~[illegible]~~
Na dlhej tam chvíli čítaj;
Prebudí ty Rýna šumy,
V nich hrdinov vel dojmí
~~[illegible]~~
Žal dôležitých hrdých ohlasov
~~[illegible]~~

prežívaj si v piesni
A ~~[illegible]~~

V Nemeckej tam tíšine
Tráve hrdo, rekom dúm
~~[illegible]~~
Vypni meno, ver nemine
~~[illegible]~~

r. 1840.

2

Brat môj drahý!

List tvoj, v Elbom mi zaslan[illegible]
dostal som len teraz, aj pre[illegible]
lebo než som poslal domov,
tam doma, a tam[illegible]
si dostával, pre[illegible]
mi prečo slúbil a[illegible]
lista vydal, čo by [illegible]
zadrží, pritom [illegible]
To je pravda dob[illegible]
a nechci písma do [illegible]

20

15/12.

Brate můj drahý!

List který, v němž mi [illegible] o předešlé straně listu, jsem dostal a [illegible] (již jsi předešle [illegible]. [illegible]
[illegible] mi poslal dříve, ale [illegible] jsem [illegible] psal [illegible]
[illegible] domů, a [illegible] mi [illegible] v [illegible]
[illegible] odtahoval, proto se to opozdilo. [illegible]
mi předtím slíbil obšírné [illegible] strany [illegible]
listu vydat, [illegible] pravda [illegible] bylo. [illegible]
[illegible], přičemž [illegible] k [illegible] přičte.
To je [illegible] dobře, že [illegible] který [illegible]
a [illegible] psáním do [illegible], [illegible] tam už [illegible]
[illegible] na to [illegible]. [illegible]
[illegible]. Uvidíme, že [illegible] tak bude, ale [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible] [illegible].
Chci ti [illegible] něco blížšího strany mých
[illegible]. [illegible] [illegible], [illegible]
[illegible] s jedným [illegible] [illegible]
[illegible] mi [illegible], a [illegible] [illegible]
[illegible] mi [illegible] v [illegible] [illegible]?
[illegible] [illegible]? či mám [illegible] [illegible]
děti vychovávat? Kde jsem byl v lete? [illegible]
mám psáti? [illegible] [illegible] [illegible]
[illegible], [illegible] to [illegible] [illegible]? [illegible] jsem
[illegible] [illegible] [illegible] a potom [illegible]
[illegible] [illegible]. [illegible] Kommandant
velmi byl [illegible] [illegible] [illegible]

a ňe njaké náslEdky dávať. My teraz máme njakje
predvy, ale obsťávaa [illegible] Modranskí [illegible]
dň je [illegible]. Cassian sa ale vraj; [illegible]
vystúpili a [illegible] medzi nimi volbe! Uvidíme
čo bude ďalej.

Uvedený som [illegible] písať k [illegible] mi pí-
sal, a [illegible] sebe, a [illegible] pri tom
[illegible]. [illegible] je velmi zle, i [illegible]
prechytil na [illegible] pr[illegible]. Ľúto mi je za
[illegible], [illegible] [illegible].

[illegible] Uvidíme! [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible]!

Zdraviate Vy ste srdečne pozdravujeme.
Zapíšte si po [illegible] [illegible]
[illegible] tam a [illegible] v [illegible]!
[illegible]

v Modre 1853
dňa 18/12.

Verný
Ľudevít.

13/12.

ů o předešlé straně listu, jsem
drahé prosila. Některých k.
ale psaní, jsem nachystal poš
mi Zas. v pokoj dnes
k si to opravilo. Ostatně
celkové odbočte strany tuto
pravdu. Dobře bylo, dle slova
i k předoe popiše.
k lhůji. Ludvík na
Buďou, ale tam ne

Hrobo môj drahý!

Srdečne ľutujem, že ste v tak ťažkom polo-
žení. Kebysom Vám len mohol nejako pre-
predčnejšie v tom uľaviť!
Nezabudnul som ja na Vás ani po tento
čas. Na to miesto, kde mi bolo pre Vás
miesto sľúbené, som raz písal dvakrát,
ale prišlo nič. Tak je to, keď sa ľu-
dia starajú len o sebä. Ale čo som
sľúbil, to urobím; bárs aj ostrádial
mi neprídle. Vypožičajte si brázu
Gračova na moje strany 6 zl. str., a
ja Vám ich navrátim. Tam u tých,
o ktorých mi píšete, bolbych ja dávno
miesto za Vás urobil, kebych bol do-
stal za príhodné. Bezspravodlivý by sa
bolo nemohlo s dobrým úmyslom, ne-
dal som teda a i teraz nechávam
tak. Ostatne dúvajte v Boha; bu-
de i Vašej biede koniec.
Dehingovi o tej Sirovadom pravé
prijam. To by mi tešilo, keby

jste to dostali. [illegible] že [illegible]
ho bych byl velmi potěšený.
[illegible] co je to, ale nemám žádný
příležitosti [illegible] Vám to poslati. Po-
slal bych Vám ho po první celý lis-
tek a v jednom [illegible] ta-
kovém. [illegible] Vám teda s pé-
čí [illegible].
[illegible] že jsem tam ze
[illegible], [illegible]
[illegible] obo
[illegible]. Ale je to [illegible], aby
[illegible] a já
[illegible]
[illegible]
[illegible] Vy [illegible] mi [illegible]
[illegible]. [illegible] mého
[illegible].
[illegible] jsem [illegible] poslal
aby dal [illegible] že
hovoří na znamenití, že jsem od něho
peníze mi za [illegible] nyní poslané do-
stal, a on to [illegible]. Teraz
poslal [illegible] a to [illegible]
[illegible] 40 [illegible]

List na Petera Makovického s.t. v Ružomberku
43

SLOVENSKÉHO NÁROD... V TURČ. SV. MARTINE ... KNIŽ...

Priatel náš drahý!

Jakože sä tam mávate pod tým Ly-
kavcom, i Vy i Vaši? Málo ke-
dy čo o Vás prečujeme, keď sä ani
tomu našemu Hvorníkovi sä neo-
zváte. Len aby Vám dobre išlo!
Mám Vás prosit o niečo. Jeden chla-
pec, syn môjho priatelského, ujca,
mešťana Trenčianskeho, Karol
Michalec, rád by sä učit ku-
pectvu. Chlapec tento bol tiež
dva roky v Modre, a chodil tam
do grammatikalnych škôl, stojac
pod mojim dozorstvom a bývajúc

a mňa. Bo som chcal aby i další
chodil do ktorý lebo schopnosti
má, ale jenom Vi len chce na
-kopectwo. Je chlapec velmi pr
vidný, prostredný a učenlivý
Nemecky stel by. Pán
naj, velkého miesta, lebo ho
si srdečne žiadal aby Vi d
ďaleko učenia a do-brého d
om doslal jako je Váš? ale
ho kedy u Váš miesta nebol
či by nebolo u Vášho pribu
v Brave! Až-ho možete pr
jať, značně mi velmi več
robíte, a aj inakšie dobrým
Prosím Váš, odpovedajte mi
na moj dotaz, ale len až
do Budy, lebo ja som tam

u brata v Bánovcach pár dní na
prázdninách a raz bá do Modry
poberám. Cestovné útraty si
navrátiť, jak je vďačno byť
zaplatím.
A z tých mojich básní mi-
nulo sa Vám čo? My som
sa vám do jedného spánku
položili. Daj že Vám Boh lep-
ších dní!!
Skladajúc srdečné pozdravenie
všetkým Vašim domácim a
najme ctihodnému Vášmu
p. otcovi, zostávam

Váš

v Bánovcach
1855 dňa 3/10.

úprimný priateľ
Ľud. Štúr.

1855
Ľudovít Štúr
Bánovce

ARCHIV SLOVENSKÉHO NÁRODNÉHO MÚZEA V TURČ. SV. MARTINE

Ludevít Štúr

Ludevít Štúr